

คำนำ

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม พุทธศักราช 2561 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ได้พัฒนาให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งได้กำหนดให้การจัดการศึกษาตามหลักสูตรต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมแห่งความเป็นไทยในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนคูขุดประชาสรรค์ ในฐานะที่รับผิดชอบดูแลการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเป็นสาระการเรียนรู้หนึ่งที่โรงเรียนจะต้องจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน ดังนั้นทางโรงเรียนจึงได้มอบหมายให้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมจัดทำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมขึ้น เนื่องจากสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วยให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ มีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือ สถานการณ์ได้อย่างรอบคอบและถี่ถ้วน ช่วยให้คาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหา ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาด้าน คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และศาสตร์อื่น ๆ อันเป็นรากฐานในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของชาติให้มีคุณภาพ และพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้ทัดเทียมกับนานาชาติ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และความรู้ทางสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมและเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วในยุคโลกาภิวัตน์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นสำคัญ ตามศักยภาพของผู้เรียน

ขอขอบคุณคณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ได้ร่วมแรงร่วมใจกันจัดทำหลักสูตรกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม พุทธศักราช 2561 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เล่มนี้ จนสำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี และหวังว่าเอกสารหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเล่มนี้ คงจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สารบัญ

ประกาศโรงเรียนคูซอดประชาสรรค์	
คำนำ	
สารบัญ	
ทำไมต้องเรียนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	1
เรียนรู้อะไรในสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	1
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้	2
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง	3
โครงสร้างเวลาเรียน	46
โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	55
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	
คำอธิบายรายวิชาและโครงสร้างรายวิชา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	56
โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	103
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	
คำอธิบายรายวิชาและโครงสร้างรายวิชา มัธยมศึกษาตอนปลาย	104
ภาคผนวก	
ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. 1239/2560	
คำสั่งโรงเรียนคูซอดประชาสรรค์	
คณะผู้จัดทำ	

คณะผู้จัดทำ

คณะกรรมการที่ปรึกษา

1. นายสมยศ หลักบุญ
2. นายสุรชัย ภาระเกด
3. นางยุพาวดี ขาววิเศษ
4. นางสาวสุภาพัช สระโสม

ผู้อำนวยการโรงเรียนคูซอดประชาสรรค์
รองผู้อำนวยการโรงเรียน
หัวหน้าฝ่ายวิชาการ
หัวหน้างานหลักสูตรสถานศึกษา

คณะทำงาน

1. นางสาวอรนุช พลเยี่ยม
2. นางสาวสุภาพัช สระโสม

ประธานกรรมการ
กรรมการและเลขานุการ

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

ทำไมต้องเรียนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก

เรียนรู้อะไรในสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม โดยได้กำหนดสาระต่างๆ ไว้ ดังนี้

- **ศาสนา ศิลปกรรมและจริยธรรม** แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาค่านิยมของตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม
- **หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต** ระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญ การเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปณิธานค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพการดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก
- **เศรษฐศาสตร์** การผลิต การแจกจ่าย และการบริโภคสินค้าและบริการ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ การดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ และการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- **ประวัติศาสตร์** เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์และเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์สำคัญในอดีต บุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆในอดีต ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย แหล่งอารยธรรมที่สำคัญของโลก
- **ภูมิศาสตร์** ลักษณะของโลกทางกายภาพ ลักษณะทางกายภาพ แหล่งทรัพยากร และภูมิอากาศของประเทศไทย และภูมิภาคต่างๆ ของโลก การใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ความสัมพันธ์กันของสิ่งต่างๆ ในระบบธรรมชาติ ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น การนำเสนอข้อมูลภูมิสารสนเทศ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

- มาตรฐาน ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
- มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

- มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข
- มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

- มาตรฐาน ส.3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ
- มาตรฐาน ส.3.2 เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

- มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ
- มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น
- มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

- มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผล ต่อกัน และกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
- มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิด การสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

- ได้เรียนรู้และศึกษาเกี่ยวกับความเป็นไปของโลก โดยการศึกษาประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคต่างๆในโลก เพื่อพัฒนาแนวคิด เรื่องการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
- ได้เรียนรู้และพัฒนาให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นนักคิดอย่างมีวิจารณญาณได้รับการพัฒนาแนวคิด และขยายประสบการณ์ เปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก ได้แก่ เอเชีย โอเชียเนีย แอฟริกา ยุโรป อเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ ในด้านศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ และสังคมศาสตร์
- ได้รับการพัฒนาแนวคิดและวิเคราะห์เหตุการณ์ในอนาคต สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ ในการดำเนินชีวิตและวางแผนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

- ได้เรียนรู้และศึกษาความเป็นไปของโลกอย่างกว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น
- ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้พัฒนาตนเองเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีค่านิยมอันพึงประสงค์ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งมีศักยภาพเพื่อการศึกษาต่อในชั้นสูงตามความประสงค์ได้
- ได้เรียนรู้เรื่องภูมิปัญญาไทย ความภูมิใจในความเป็นไทย ประวัติศาสตร์ของชาติไทย ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ได้รับการส่งเสริมให้มีนิสัยที่ดีในการบริโภค เลือกและตัดสินใจบริโภคได้อย่างเหมาะสม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ประเพณีวัฒนธรรมไทย และสิ่งแวดล้อม มีความรักท้องถิ่นและประเทศชาติ มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงามให้กับสังคม
- เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง ชี้นำตนเองได้ และสามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆในสังคมได้ตลอดชีวิต

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนา ที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	1. อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศไทย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การสังคายนา ◆ การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย
	2. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะเป็น <ul style="list-style-type: none"> ◆ ศาสนาประจำชาติ ◆ สถาบันหลักของสังคมไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ สภาพแวดล้อมที่กว้างขวาง และครอบคลุมสังคมไทย ◆ การพัฒนาตนและครอบครัว
	3. วิเคราะห์พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยา หรือประวัติศาสตร์ที่ตนนับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สรุปและวิเคราะห์ พุทธประวัติ <ul style="list-style-type: none"> ○ ประสูติ ○ เทวทูต 4 ○ การแสวงหาความรู้ ○ การบำเพ็ญทุกรกิริยา
	4. วิเคราะห์และประพจน์ติดตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ➢ พุทธสาวก พุทธสาวิกา <ul style="list-style-type: none"> ◆ พระมหากัสสปะ ◆ พระอุบาลี ◆ อนาถบิณฑิกะ ◆ นางวิสาขา ➢ ชาดก <ul style="list-style-type: none"> ◆ อัมพชาดก ◆ ติตติรชาดก
	5. อธิบายพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว	<ul style="list-style-type: none"> ➢ พระรัตนตรัย <ul style="list-style-type: none"> ◆ พุทธคุณ 9 ➢ อริยสัจ 4 <ul style="list-style-type: none"> ◆ ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) <ul style="list-style-type: none"> ○ ชั้น 5 <ul style="list-style-type: none"> - ชาติ 4 ◆ สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) <ul style="list-style-type: none"> ○ หลักกรรม <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายและคุณค่า ○ อบายมุข 6 ◆ นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) <ul style="list-style-type: none"> ○ สุข 2 (กายิก, เจตสิก) ○ คิหิสุข ◆ มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) <ul style="list-style-type: none"> ○ ไตรสิกขา ○ กรรมฐาน 2 ○ ปธาน 4 ○ โภคัล 3 ○ มงคล 38 <ul style="list-style-type: none"> - ไม่คบคนพาล - คบบัณฑิต - บูชาผู้ควรบูชา

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ➢ พุทธศาสนสุภาษิต <ul style="list-style-type: none"> ◆ ยัม เว เสวติ ตาทิโส คบคนเช่นใดเป็นคนเช่นนั้น ◆ อตตนา โจทยตตานิ จงเตือนตน ด้วยตน ◆ นิสมม กรณัม เสยโย ใคร่ครวญก่อนทำจึงดี ◆ ทุรวาสา ฆรา ทุกขา เรือนที่ครองไม่ตึนนำทุกขมาให้
	6. เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือวิธีคิดแบบคุณค่าแท้ – คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ – โทษ และทางออก หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ➢ โยนิโสมนสิการ <ul style="list-style-type: none"> ◆ วิธีคิดแบบคุณค่าแท้ – คุณค่าเทียม ◆ วิธีคิดแบบคุณ – โทษและทางออก
	7. สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สวดมนต์แปล และแผ่เมตตา ◆ วิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจิตและเจริญปัญญา การฝึกบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐานเน้นอานาปานสติ ◆ นำวิธีการบริหารจิตและเจริญปัญญาไปใช้ในชีวิตประจำวัน
	8. วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข	<ul style="list-style-type: none"> ◆ หลักธรรม (ตามสาระการเรียนรู้ข้อ 5)
	9. วิเคราะห์เหตุผลความจำเป็นที่ทุกคนต้องศึกษาเรียนรู้ศาสนาอื่นๆ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ศาสนิกชนของศาสนาต่าง ๆ มีการประพฤติปฏิบัติตนและวิถีการดำเนินชีวิตแตกต่างกันตามหลักความเชื่อและคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ
	10. ปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่างๆได้อย่างเหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การปฏิบัติอย่างเหมาะสมต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่างๆ
	11. วิเคราะห์การกระทำของบุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์ และนำเสนอแนวทางการปฏิบัติของตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างบุคคลในท้องถิ่นหรือประเทศที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์ หรือมีผลงานด้านศาสนสัมพันธ์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.2	1. อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านและการนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน
	2. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน
	3. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชาติและมรดกของชาติ	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะเป็น <ul style="list-style-type: none"> ◆ รากฐานของวัฒนธรรม ◆ เอกลักษณ์และ มรดกของชาติ
	4. อภิปรายความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือกับการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม
	5. วิเคราะห์พุทธประวัติหรือประวัติศาสดาของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สรุปและวิเคราะห์ พุทธประวัติ <ul style="list-style-type: none"> ○ การผจญมาร ○ การตรัสรู้ ○ การสั่งสอน
	6. วิเคราะห์และประพาดิตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาตค/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระสารีบุตร ◆ พระโมคคัลลานะ ◆ นางขุชชุตตรา ◆ พระเจ้าพิมพิสาร ◆ มิตตวินทุกชาตค ◆ ราโชวาทชาตค
	7. อธิบายโครงสร้าง และสาระสังเขปของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ โครงสร้าง และสาระสังเขปของพระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก และพระอภิธรรมปิฎก
	8. อธิบายธรรมคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนา แก้ปัญหาของชุมชนและสังคม	<ul style="list-style-type: none"> ➢ พระรัตนตรัย <ul style="list-style-type: none"> ◆ ธรรมคุณ 6 ➢ อริยสัจ 4 <ul style="list-style-type: none"> ◆ ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) <ul style="list-style-type: none"> ○ ชั้น 5 <ul style="list-style-type: none"> - อายตนะ ◆ สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) <ul style="list-style-type: none"> ○ หลักกรรม <ul style="list-style-type: none"> - สมบัติ 4 - วิบัติ 4

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ○ อกุศลกรรมบถ 10 ○ อบายมุข 6 ◆ นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) ○ สุข 2 (สามีส, นiramิส)
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) ○ บุพพนิมิตของมัชฌิมาปฏิปทา ○ ตรุณธรรม 6 ○ กุลจักรฐิติธรรม 4 ○ อกุศลกรรมบถ 10 ○ สติปัฏฐาน 4 ○ มงคล 38 <ul style="list-style-type: none"> - ประพตติธรรม - เว้นจากความชั่ว - เว้นจากการดื่มน้ำเมา
		<ul style="list-style-type: none"> ➢ พุทธศาสนสุภาษิต <ul style="list-style-type: none"> ◆ กมมฺนา วตตตี โลกิ สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม ◆ กลยาณการี กลยาณํ ปาปการี จ ปापํ ทำดีได้ดี ทำชั่ว ได้ชั่ว ◆ สุขุ ปุณฺณสฺส อจฺจโย การสั่งสมบุญ นำสุขมาให้ ◆ ปุชโก ลภเต ปุชํ วนทโก ปฏฺิวนทนํ ผู้บูชาเขา ย่อมได้รับการบูชาตอบ ผู้ไหว้เขา ย่อมได้รับการไหว้ตอบ
9. เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิต ด้วยวิถีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือ วิถีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม และวิถีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ		<ul style="list-style-type: none"> ➢ พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิถีคิดแบบโยนิโสมนสิการ 2 วิธี คือ วิถีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม และวิถีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์
10. สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ		<ul style="list-style-type: none"> ◆ สวดมนต์แปล และแผ่เมตตา ◆ รู้และเข้าใจวิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจิตและเจริญปัญญา ◆ ฝึกการบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน เน้นอานาปานสติ ◆ นำวิธีการบริหารจิตและเจริญปัญญา ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	11. วิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการดำรงตนอย่างเหมาะสมในกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	➢ การปฏิบัติตนตามหลักธรรม (ตามสาระการเรียนรู้ ข้อ 8.)
ม. 3	1. อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศต่างๆ ทั่วโลก	◆ การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก และการนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเหล่านั้นในปัจจุบัน
	2. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่ช่วยสร้างสรรค์อารยธรรมและความสงบสุขแก่โลก	◆ ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยสร้างสรรค์อารยธรรมและความสงบสุขให้แก่โลก
	3. อภิปรายความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	◆ สัมมนาพระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน (ที่สอดคล้องกับหลักธรรมในสาระการเรียนรู้ ข้อ 6)
	4. วิเคราะห์พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่างๆ หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	◆ ศึกษาพุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> ○ ปางมารวิชัย ○ ปางปฐมเทศนา ○ ปางลีลา ○ ปางประจําวันเกิด ◆ สรุปและวิเคราะห์พุทธประวัติ <ul style="list-style-type: none"> ○ ปฐมเทศนา ○ โอวาทปาฏิโมกข์
	5. วิเคราะห์และประพาดิตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง ตามที่กำหนด	◆ พระอัญญาโกณฑัญญะ ◆ พระมหาปชาบดีเถรี ◆ พระเขมาเถรี ◆ พระเจ้าปเสนทิโกศล ◆ นันทวิสาลชาดก ◆ สุวัณณหังสชาดก
	6. อธิบายสังฆคณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	➢ พระรัตนตรัย <ul style="list-style-type: none"> ◆ สังฆคณ 9 ➢ อริยสัจ 4 <ul style="list-style-type: none"> ◆ ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) <ul style="list-style-type: none"> ○ ชั้น 5 -ไตรลักษณ์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) <ul style="list-style-type: none"> ○ หลักกรรม <ul style="list-style-type: none"> - วัฏฏะ 3 - ปัญจธรรม 3 (ตัณหา มานะ ทิฏฐิ) ◆ นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) <ul style="list-style-type: none"> ○ อตถะ 3 ◆ มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) <ul style="list-style-type: none"> ○ มรรคมืองค์ 8 ○ ปัญญา 3 ○ สัมปยุตธรรม 7 ○ บุญกิริยาวัตถุ 10 ○ อุบาสกธรรม 7 ○ มงคล 38 <ul style="list-style-type: none"> - มีศิลปวิทยา - พบสมณะ - ฟังธรรมตามกาล - สนทนาธรรมตามกาล <p>➤ พุทธศาสนสุภาษิต</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ อตตาทเว ชิต์ เสโย ชนะตนนั้นแลดีกว่า ◆ ธมมจารี สุขุ เสติ ผู้ประพฤติธรรมย่อมอยู่เป็นสุข ◆ ปมาโท มจฺจโน ปทํ ความประมาทเป็นทางแห่งความตาย ◆ สุขุสุสํ ลภเต ปญญํ ผู้ฟังด้วยดีย่อมได้ปัญญา ◆ เรื่องน่ารู้จากพระไตรปิฎก : พุทธ ปณิธาน 4 ในมหาปรินิพพานสูตร
	7. เห็นคุณค่า และวิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักธรรมในการพัฒนาตน เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการทำงาน และการมีครอบครัว	◆ การปฏิบัติตนตามหลักธรรม (ตามสาระการเรียนรู้ ข้อ 6.)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	8. เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือ วิธีคิดแบบอริยสัจ และวิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ 2 วิธี คือ วิธีคิดแบบอริยสัจ และวิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย
	9. สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สวดมนต์แปล และแผ่เมตตา ◆ รู้และเข้าใจวิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจิตและเจริญปัญญา ◆ ฝึกการบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐานเน้นอานาปานสติ ◆ นำวิธีการบริหารจิตและเจริญปัญญาไปใช้ในชีวิตประจำวัน
	10. วิเคราะห์ความแตกต่างและยอมรับวิถีการดำเนินชีวิตของศาสนิกชนในศาสนาอื่นๆ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิถีการดำเนินชีวิตของศาสนิกชนศาสนาอื่นๆ
ม.4-ม.6	1. วิเคราะห์สังคัมขมพูทวิป และคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า หรือสังคัมสมัยของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ลักษณะของสังคัมขมพูทวิป และคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า
	2. วิเคราะห์ พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุดในการตรัสรู้ การก่อตั้ง วิธีการสอนและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือวิเคราะห์ประวัติศาสดาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุด (การตรัสรู้) ◆ การก่อตั้งพระพุทธศาสนา วิธีการสอน และการเผยแผ่พระพุทธศาสนาตามแนวพุทธจริยา
	3. วิเคราะห์พุทธประวัติด้านการบริหาร และการธำรงรักษาศาสนา หรือ วิเคราะห์ประวัติศาสดาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พุทธประวัติด้านการบริหารและการธำรงรักษาพระพุทธศาสนา
	4. วิเคราะห์ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพุทธศาสนามีทฤษฎีและวิธีการที่เป็นสากลและมีข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลาง
	5. วิเคราะห์การพัฒนาศรัทธา และปัญญาที่ถูกต้องในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพุทธศาสนาเน้นการพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้อง
	6. วิเคราะห์ลักษณะประชาธิปไตยในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ลักษณะประชาธิปไตยในพระพุทธ- ศาสนา

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	7. วิเคราะห์หลักการของพระพุทธศาสนา กับหลักวิทยาศาสตร์ หรือแนวคิดของ ศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ หลักการของพระพุทธศาสนากับหลัก วิทยาศาสตร์ ◆ การคิดตามนัยแห่งพระพุทธศาสนาและการ คิดแบบวิทยาศาสตร์
	8. วิเคราะห์การฝึกฝนและพัฒนาตนเอง การพึ่งตนเอง และการมุ่งอิสรภาพใน พระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ ตนนับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพุทธศาสนาเน้นการฝึกหัดอบรมตน การพึ่งตนเอง และการมุ่งอิสรภาพ
	9. วิเคราะห์พระพุทธศาสนาว่า เป็นศาสตร์แห่งการศึกษาซึ่งเน้น ความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยกับ วิธีการแก้ปัญหา หรือแนวคิดของศาสนาที่ ตนนับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพุทธศาสนาเป็นศาสตร์แห่งการศึกษา ◆ พระพุทธศาสนาเน้นความสัมพันธ์ ของเหตุปัจจัยและวิธีการแก้ปัญหา
	10. วิเคราะห์พระพุทธศาสนาในการฝึกตน ไม่ให้ประมาท มุ่งประโยชน์และสันติภาพ บุคคล สังคมและโลก หรือแนวคิดของ ศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพุทธศาสนาฝึกตนไม่ให้ประมาท ◆ พระพุทธศาสนามุ่งประโยชน์สุขและ สันติภาพแก่บุคคล สังคมและโลก
	11. วิเคราะห์พระพุทธศาสนากับปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนา ประเทศแบบยั่งยืน หรือแนวคิดของ ศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงและการพัฒนาแบบยั่งยืน
	12. วิเคราะห์ความสำคัญของ พระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการศึกษา ที่สมบูรณ์ การเมืองและสันติภาพ หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับ การศึกษาที่สมบูรณ์ ◆ ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับ การเมือง ◆ ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับ สันติภาพ
	13. วิเคราะห์หลักธรรมในกรอบ อริยสัจ 4 หรือหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ➢ พระรัตนตรัย ◆ วิเคราะห์ความหมายและคุณค่าของ พุทธะ ธรรมะ สังฆะ
		<ul style="list-style-type: none"> ➢ อริยสัจ 4 <ul style="list-style-type: none"> ◆ ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) <ul style="list-style-type: none"> ○ ชั้น 5

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> - นามรูป - โลกธรรม 8 - จิต, เจตสิก ◆ สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) <ul style="list-style-type: none"> ○ หลักกรรม <ul style="list-style-type: none"> - นิยาม 5 - กรรมนิยาม (กรรม 12) - ธรรมนิยาม(ปฏิจจสมุปปาท) ○ วิตก 3 ○ มิจฉาวณิชา 5 ○ นีวรณ 5 ○ อุปาทาน 4 ◆ นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลु) <ul style="list-style-type: none"> ○ ภาวนา 4 ○ วิมุตติ 5 ○ นิพพาน ◆ มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) <ul style="list-style-type: none"> ○ พระสัทธิธรรม 3 ○ ปัญญาวิมุตติธรรม 4 ○ พละ 5 ○ อุบาสกธรรม 5 ○ อปริหานิยธรรม 7 ○ ปาปณิกธรรม 3 ○ ทิฏฐธัมมิกัตถสังวัตตนิกธรรม 4 ○ โภคอาทิยะ 5 ○ อริยวัฑฒิ 5 ○ อธิปไตย 3 ○ สาราณียธรรม 6 ○ ทศพิธราชธรรม 10 ○ วิปัสสนาญาณ 9 ○ มงคล 38 <ul style="list-style-type: none"> - สงเคราะห์บุตฺร - สงเคราะห์ภรรยา

ชั้น	ตัวชีวิต	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> - สันโดษ - ถูกโลกธรรมจิตไม่หวั่นไหว - จิตไม่เศร้าโศก - จิตไม่มัวหมอง - จิตเกษม - ความเพียรเพื่อกิเลส - ประพฤติพรหมจรรย์ - เห็นอริยสัจ - บรรลุนิพพาน <p>➤ พุทธศาสนสุภาษิต</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ จิตต์ หนตฺ สุขาวหิ จิตที่ฝึกดีแล้วนำสุขมาให้ ◆ นอจจาวจํ ปณติตา ทสฺสยนฺติ บัณฑิตย่อมไม่แสดงอาการขึ้น ๆ ลง ๆ ◆ นตฺถิ โลเก อนินฺทิตอ คนที่ไม่ถูกนินทา ไม่มีในโลก ◆ โกธํ ฆตฺวา สุขํ เสตี ฆ่าความโกรธได้ย่อมอยู่เป็นสุข ◆ ปฏฺวีรูปการี ฐูรวา อฏฺฐฐาตา วินฺทเต ฐนํ คนขยันเอาการเอางาน กระทำ เหมาะสม ย่อมหาทรัพย์ได้ ◆ วายเมถว ปุริโส ยาว อตฺถสฺส นิปฺปทา เกิดเป็นคนควรจะพยายามจนกว่าจะ ประสบความสำเร็จ ◆ สนฺตภูตฺธิ ปรมํ ฐนํ ความสันโดษเป็นทรัพย์อย่างยิ่ง ◆ อธิณาทานํ ทุกฺโข โลเก การเป็นหนี้เป็นทุกข์ในโลก ◆ ราชา มุโข มนุสฺसानํ พระราชาเป็นประมุขของประชาชน
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ สติ โลกสฺมิ ชาคโร สติเป็นเครื่องตื่นในโลก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ นตฺถิ สนฺติปรํ สุขํ สุขอื่นยิ่งกว่าความสงบไม่มี ◆ นิพพานํ ปรมํ สุขํ นิพพานเป็นสุข อย่างยิ่ง
	<p>14. วิเคราะห์ข้อคิดและแบบอย่างการดำเนินชีวิตจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง ตามที่กำหนด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➢ พุทธสาวก พุทธสาวิก <ul style="list-style-type: none"> ◆ พระอัสสชิ ◆ พระกัศยปโคตมเถรี ◆ พระนางมัลลิกา ◆ หมอชีวก โภการภจ ◆ พระอนุรุทธะ ◆ พระองคุลิมาล ◆ พระธัมมทินนาเถรี ◆ จิตตคหบดี ◆ พระอานนท์ ◆ พระปฎาจาราเถรี ◆ จูฬสุภัททา ◆ สุนนมาลาการ ➢ ชาดก <ul style="list-style-type: none"> ◆ เวสสันดรชาดก ◆ มโหสถชาดก ◆ มหาชนกชาดก ➢ ชาวพุทธตัวอย่าง <ul style="list-style-type: none"> ◆ พระนาคเสน - พระยามิลินท์ ◆ สมเด็จพระวันรัต (เฮง เขมจารี) ◆ พระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต ◆ สุชีพ ปุญญานุภาพ ◆ สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ◆ พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ)
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ พระพรหมมิ่งคลาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ) ◆ ดร.เอ็มเบตการ์ ◆ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ◆ พระโพธิญาณเถร (ชา สุภทฺโท) ◆ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต) ◆ อนาคตาธิกร ธรรมปาละ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	15. วิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญของการสังคายนา พระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ และการเผยแผ่	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิธีการศึกษาและค้นคว้าพระไตรปิฎก และคัมภีร์ของศาสนาอื่น ๆ การสังคายนาและการเผยแผ่พระไตรปิฎก ◆ ความสำคัญและคุณค่าของพระไตรปิฎก
	16. เชื่อมั่นต่อผลของการทำความดี ความชั่ว สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ที่ต้องเผชิญ และตัดสินใจเลือกดำเนินการหรือปฏิบัติตนได้อย่างมีเหตุผลถูกต้องตามหลักธรรม จริยธรรม และกำหนดเป้าหมาย บทบาทการดำเนินชีวิตเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และอยู่ร่วมกันเป็นชาติอย่างสมานฉันท์	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างผลที่เกิดจากการทำความดีความชั่ว ◆ โยนิโสมนสิการด้วยวิธีคิดแบบอริยสัจ ◆ หลักธรรมตามสาระการเรียนรู้ข้อ 13
	17. อธิบายประวัติศาสดาของศาสนาอื่นๆ โดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ประวัติพระพุทธเจ้า มุฮัมมัด พระเยซู
	18. ตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของค่านิยม จริยธรรมที่เป็นตัวกำหนดความเชื่อและพฤติกรรมที่แตกต่างกันของศาสนิกชนศาสนาต่างๆ เพื่อจัดความขัดแย้งและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข	<ul style="list-style-type: none"> ◆ คุณค่าและความสำคัญของค่านิยมและจริยธรรม ◆ การจัดความขัดแย้งเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
	19. เห็นคุณค่า เชื่อมั่น และมุ่งมั่นพัฒนาชีวิตด้วยการพัฒนาจิตและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการหรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ 10 วิธี (เน้น วิธีคิดแบบแยกแยะส่วนประกอบ แบบสามัญลักษณะ แบบเป็นอยู่ในขณะปัจจุบัน และแบบวิภาษวาท) <ol style="list-style-type: none"> 1) วิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย 2) วิธีคิดแบบแยกแยะส่วนประกอบ 3) วิธีคิดแบบสามัญลักษณะ 4) วิธีคิดแบบอริยสัจ 5) วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ 6) วิธีคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม 7) วิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออก 8) วิธีคิดแบบอูบาย ปลูกเร้าคุณธรรม 9) วิธีคิดแบบเป็นอยู่ในขณะปัจจุบัน 10) วิธีคิดแบบวิภาษวาท
	20. สวดมนต์ แผ่เมตตา และบริหารจิต และเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ➢ สวดมนต์แปล และแผ่เมตตา รู้และเข้าใจวิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจิตและเจริญปัญญา

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ ฝึกการบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน ◆ นำวิธีการบริหารจิตและเจริญปัญญาไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ คุณภาพชีวิตและสังคม
	21. วิเคราะห์หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของศาสนาอื่นๆ และชักชวน ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคคลอื่นเห็นความสำคัญของการทำความดี ต่อกัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข <ul style="list-style-type: none"> ○ หลักธรรมในพระพุทธศาสนา เช่น สาราณียธรรม 6 อธิปไตย 3 มัจฉาวณิชชา 5 อริยวัฑฒิ 5 โภคอาทิยะ 5 ◆ คริสต์ศาสนา ได้แก่ บัญญัติ 10 ประการ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง) ศาสนาอิสลาม ได้แก่ หลักจริยธรรม (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)
	22. เสนอแนวทางการจัดกิจกรรม ความร่วมมือของทุกศาสนาในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สภาพปัญหาในชุมชน และสังคม

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	1. บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การบำเพ็ญประโยชน์ และการบำรุงรักษาวัด
	2. อธิบายจริยวัตรของสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิถีชีวิตของพระภิกษุ ◆ บทบาทของพระภิกษุในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เช่น การแสดงธรรม ปาฐกถาธรรม การประพฤติตนให้เป็นแบบอย่าง ◆ การเข้าพบพระภิกษุ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.2		<ul style="list-style-type: none"> ◆ การแสดงความเคารพ การประนมมือ การไหว้ การกราบ การเคารพ พระรัตนตรัย การฟังเจริญ พระพุทธมนต์ การฟังสวด พรอภีธรรม การฟังพระธรรมเทศนา
	3. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพื่อนตามหลักพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ
	4. จัดพิธีกรรม และปฏิบัติตนใน ศาสนพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การจัดโต๊ะหมู่บูชา แบบ หมู่ 4 หมู่ 5 หมู่ 7 หมู่ 9 ◆ การจุดธูปเทียน การจัดเครื่องประกอบ โต๊ะหมู่บูชา ◆ คำอาราธนาต่างๆ
	5. อธิบายประวัติ ความสำคัญ และ ปฏิบัติตนในวันสำคัญทางศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ประวัติและความสำคัญของวันธรรมสวนะ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันเทโวโรหณะ ◆ ระเบียบพิธี พิธีเวียนเทียน การปฏิบัติตนในวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฐมีบูชา วันอาสาฬหบูชา วันธรรมสวนะ และเทศกาลสำคัญ
	1. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคล ต่างๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเป็นลูกที่ดี ตามหลักทศเปื้องหน้า ในทศ 6
	2. มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดีตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การต้อนรับ (ปฏิสันถาร) ◆ มรรยาทของผู้เป็นแขก ◆ ฝึกปฏิบัติระเบียบพิธี ปฏิบัติต่อพระภิกษุ การยืน การให้ที่นั่ง การเดินสวน การสนทนา การรับสิ่งของ ◆ การแต่งกายไปวัด การแต่งกายไปงานมงคล งานอวมงคล
	3. วิเคราะห์คุณค่าของศาสนพิธี และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การทำบุญตักบาตร ◆ การถวายภัตตาหารสิ่งของที่ควรถวาย และสิ่งของต้องห้ามสำหรับพระภิกษุ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ การถวายเป็นสังฆทาน เครื่องสังฆทาน ◆ การถวายผ้าอาบน้ำฝน ◆ การจัดเครื่องไทยธรรม เครื่องไทยทาน ◆ การกรวดน้ำ ◆ การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า
	4. อธิบายคำสอนที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนา และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ หลักธรรมเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องในวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฐมิบูชา วันอาสาฬหบูชา ◆ วันธรรมสวนะและเทศกาลสำคัญ ◆ ระเบียบพิธีและการปฏิบัติตนในวันธรรมสวนะ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันเทโวโรหณะ
	5. อธิบายความแตกต่างของศาสนพิธี พิธีกรรมตามแนวปฏิบัติของศาสนาอื่นๆ เพื่อนำไปสู่การยอมรับ และความเข้าใจซึ่งกันและกัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ศาสนพิธี/พิธีกรรม แนวปฏิบัติของศาสนาอื่น ๆ
ม.3	1. วิเคราะห์หน้าที่และบทบาทของสาวก และปฏิบัติตนต่อสาวก ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ หน้าที่ของพระภิกษุในการปฏิบัติ ตามหลักพระธรรมวินัย และจริยวัตรอย่างเหมาะสม ◆ การปฏิบัติตนต่อพระภิกษุในงานศาสนพิธีที่บ้าน การสนทนา การแต่งกาย มรรยาทการพูดกับพระภิกษุตามฐานะ
	2. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนา ตามที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเป็นศิษย์ที่ดี ตามหลักทศเปื้องขวา ในทศ 6 ของพระพุทธศาสนา
	3. ปฏิบัติหน้าที่ของศาสนิกชนที่ดี	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การปฏิบัติหน้าที่ชาวพุทธตามพุทธปณิธาน 4 ในมหาปรินิพพานสูตร
	4. ปฏิบัติตนในศาสนพิธีพิธีกรรมได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พิธีทำบุญ งานมงคล งานอวมงคล ◆ การนิมนต์พระภิกษุ การเตรียมที่ตั้งพระพุทธรูปและเครื่องบูชา การวางถ่ายสายสิญจน์ การปูลาดอาสนะ การเตรียมเครื่องรับรอง การจุดธูปเทียน ◆ ข้อปฏิบัติในวันเสด็จพระ การถวายข้าวพระพุทธรูป การถวายไทยธรรม การกรวดน้ำ
	5. อธิบายประวัติวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ประวัติวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ วันวิสาขบูชา (วันสำคัญสากล) ◆ วันธรรมสวนะและเทศกาลสำคัญ <ul style="list-style-type: none"> ➢ หลักปฏิบัติตน : การฟังพระธรรมเทศนา การแต่งกายในการประกอบศาสนพิธีที่วัด การงดเว้นอบายมุข ➢ การประพฤติปฏิบัติในวันธรรมสวนะและเทศกาลสำคัญ
	6. แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ➢ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ <ul style="list-style-type: none"> ◆ ชั้นเตรียมการ ◆ ชั้นพิธีการ
	7. นำเสนอแนวทางในการธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การศึกษาเรียนรู้เรื่ององค์ประกอบของพระพุทธศาสนา นำไปปฏิบัติและเผยแพร่ตามโอกาส ◆ การศึกษาการรวมตัวขององค์กรชาวพุทธ ◆ การปลูกจิตสำนึกในด้านการบำรุงรักษาวัดและพุทธสถานให้เกิดประโยชน์
ม.4-ม.6	1. ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีต่อสาวกสมาชิกในครอบครัว และคนรอบข้าง	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ปฏิบัติตนเป็นชาวพุทธที่ดีต่อพระภิกษุ <ul style="list-style-type: none"> ◆ การเข้าใจในกิจของพระภิกษุ เช่น การศึกษา การปฏิบัติธรรม และการเป็นนักบวชที่ดี ◆ คุณสมบัติทายกและปฏิคาหก ◆ หน้าที่และบทบาทของพระภิกษุ ในฐานะพระนักเทศก์ พระธรรมทูต พระธรรมจาริก พระวิทยากร พระวิปัสสนาจารย์ และพระนักพัฒนา ◆ การปกป้องคุ้มครองพระพุทธศาสนาของพุทธบริษัทในสังคมไทย ◆ การปฏิบัติตนต่อพระภิกษุทางกาย วาจา และใจ ที่ประกอบด้วยเมตตา

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ การปฏิสังขรณ์ที่เหมาะสมต่อพระภิกษุ ในโอกาสต่าง ๆ ➤ ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและสังคม <ul style="list-style-type: none"> ◆ การรักษาศีล 8 ◆ การเข้าร่วมกิจกรรมและเป็นสมาชิกขององค์กรชาวพุทธ ◆ การเป็นชาวพุทธที่ดี ตามหลักทศเปื้องบน ในทศ 6 ◆ การปฏิบัติตนที่เหมาะสมในฐานะผู้ปกครองและ ผู้อยู่ในปกครอง ตามหลักทศเปื้องล่าง ในทศ 6 <ul style="list-style-type: none"> ◆ การปฏิสังขรณ์ตามหลักปฏิสังขรณ์ 2 ◆ หน้าที่และบทบาทของอุบาสกอุบาสิกาที่มีต่อสังคมไทยในปัจจุบัน ◆ การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ตามหลักทศเปื้องหลัง ในทศ 6 ◆ การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และโลก
	2. ปฏิบัติตนถูกต้องตามศาสนพิธีพิธีกรรมตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ประเภทของศาสนพิธีในพระพุทธศาสนา <ul style="list-style-type: none"> ◆ ศาสนพิธีเนื่องด้วยพุทธบัญญัติ เช่น พิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ พิธีเวียนเทียน ถวายสังฆทาน ถวายผ้าอาบน้ำฝน พิธีทอดกฐิน พิธีปวารณา เป็นต้น ◆ ศาสนพิธีที่นำพระพุทธศาสนาเข้าไปเกี่ยวเนื่อง เช่น การทำบุญเลี้ยงพระในโอกาสต่างๆ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ ความหมาย ความสำคัญ คติธรรม ในพิธีกรรม บทสวดมนต์ของนักเรียน งานพิธี คุณค่าและประโยชน์ ➤ พิธีบรรพชาอุปสมบท คุณสมบัติของผู้ขอบรรพชาอุปสมบท เครื่องอัฐบริขาร ประโยชน์ของการบรรพชาอุปสมบท ➤ บุญพิธี ทานพิธี กุศลพิธี ➤ คุณค่าและประโยชน์ของศาสนพิธี ➤ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ
	3. แสดงตนเป็นพุทธมามกะหรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ชั้นเตรียมการ ◆ ชั้นพิธีการ
	4. วิเคราะห์หลักธรรม คติธรรมที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับวันสำคัญทางศาสนา และเทศกาลที่สำคัญ ของศาสนาที่ตนนับถือ และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ หลักธรรม/คติธรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญ และเทศกาลที่สำคัญในพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น ◆ การปฏิบัติตนที่ถูกต้องในวันสำคัญ และเทศกาลที่สำคัญในพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น
	5. สัมมนาและเสนอแนะแนวทางในการธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถือ อันส่งผลถึงการพัฒนาตน พัฒนาชาติและโลก	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การปกป้อง ค้ำครอง ธำรงรักษาพระพุทธศาสนาของพุทธบริษัทในสังคมไทย ◆ การปลุกจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมในสังคมพุทธ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	1. ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล	<ul style="list-style-type: none"> ◆ กฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล <ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายการคุ้มครองเด็ก - กฎหมายการศึกษา - กฎหมายการคุ้มครองผู้บริโภค - กฎหมายลิขสิทธิ์ ◆ ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายการคุ้มครองสิทธิของบุคคล
	2. ระบุความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ โดยเน้นจิตสาธารณะ เช่น เคารพกติกาสังคม ปฏิบัติตนตามกฎหมาย มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในกิจกรรมทางสังคม อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รักษาสาธารณประโยชน์
	3. อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ◆ วัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี หรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน
	4. แสดงออกถึงการเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิธีปฏิบัติตนในการเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น ◆ ผลที่ได้จากการเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.2	1. อธิบายและปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว เช่น <ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายเกี่ยวกับความสามารถของผู้เยาว์ - กฎหมายบัตรประจำตัวประชาชน - กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัวและมรดก เช่น การหมั้น การสมรส การรับรองบุตร การรับบุตรบุญธรรม และมรดก ◆ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและประเทศ <ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร และกรอกแบบแสดงรายการ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา - กฎหมายแรงงาน
	2. เห็นคุณค่าในการปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ◆ แนวทางส่งเสริมให้ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
	3. วิเคราะห์บทบาท ความสำคัญ และความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ บทบาท ความสำคัญและความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันเศรษฐกิจ สถาบันทางการเมืองการปกครอง
	4. อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียวัฒนธรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.3	1. อธิบายความแตกต่างของการกระทำ ความผิดระหว่างคดีอาญาและคดีแพ่ง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ลักษณะการกระทำความผิดทางอาญา และโทษ ◆ ลักษณะการกระทำความผิดทางแพ่ง และโทษ ◆ ตัวอย่างการกระทำความผิดทางอาญา เช่น ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ◆ ตัวอย่างการกระทำความผิดทางแพ่ง เช่น การทำผิดสัญญา การทำละเมิด
	2. มีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองผู้อื่น ตามหลักสิทธิมนุษยชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมาย และความสำคัญของสิทธิมนุษยชน ◆ การมีส่วนร่วมคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ตามวาระและโอกาสที่เหมาะสม
	3. อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับ วัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความสำคัญของวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมสากล ◆ การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและ ภูมิปัญญาไทยที่เหมาะสม ◆ การเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม
	4. วิเคราะห์ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาความ ชัดแย้งในประเทศ และเสนอแนวคิดใน การลดความขัดแย้ง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง เช่น การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ความเชื่อ ◆ สาเหตุปัญหาทางสังคม เช่น ปัญหา สิ่งแวดล้อม ปัญหายาเสพติด ปัญหา การทุจริต ปัญหาอาชญากรรม ฯลฯ ◆ แนวทางความร่วมมือในการลดความ ขัดแย้งและการสร้างความสมานฉันท์
	5. เสนอแนวคิดในการดำรงชีวิตอย่างมี ความสุขในประเทศและสังคมโลก	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ปัจจัยที่ส่งเสริมการดำรงชีวิตให้มี ความสุข เช่น การอยู่ร่วมกันอย่างมี ชั้นดีธรรม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง เห็นคุณค่าในตนเอง รู้จักมอง โลกในแง่ดี สร้างทักษะทางอารมณ์ รู้จัก บริโภคด้วยปัญญา เลือกรับ-ปฏิเสธข่าว และวัตถุต่างๆ ปรับปรุงตนเองและสิ่ง ต่างๆ ให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4-ม.6	1. วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก	<ul style="list-style-type: none"> ◆ กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา เช่น ซื้อขาย ขายฝาก เช่าทรัพย์ เช่าซื้อ กู้ยืม เงิน จำน่า จำนอง ◆ กฎหมายอาญา เช่น ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ◆ กฎหมายอื่นที่สำคัญ เช่น รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน กฎหมายการรับราชการทหาร กฎหมายภาษีอากร กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ◆ ข้อตกลงระหว่างประเทศ เช่น ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ
	2. วิเคราะห์ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ โครงสร้างทางสังคม <ul style="list-style-type: none"> - การจัดระเบียบทางสังคม - สถาบันทางสังคม ◆ การขัดเกลาทางสังคม ◆ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ◆ การแก้ปัญหาและแนวทางการพัฒนาทางสังคม
	3. ปฏิบัติตนและมีส่วนสนับสนุนให้ผู้อื่นประพฤติปฏิบัติเพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก	<ul style="list-style-type: none"> ◆ คุณลักษณะพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก เช่น <ul style="list-style-type: none"> - เคารพกฎหมาย และกติกาสังคม - เคารพสิทธิ เสรีภาพของตนเองและบุคคลอื่น - มีเหตุผล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
		<ul style="list-style-type: none"> - มีความรับผิดชอบต่อนตนเอง สังคม ชุมชน ประเทศชาติและสังคม - เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การปกครอง - มีส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ไข ปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง สิ่งแวดล้อม - มีคุณธรรมจริยธรรม ใช้เป็นตัวกำหนดความคิด

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	4. ประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย และเสนอแนวทางการพัฒนา	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมาย ความสำคัญ แนวคิดและหลักการของสิทธิมนุษยชน ◆ บทบาทขององค์กรระหว่างประเทศในเวทีโลกที่มีผลต่อประเทศไทย ◆ สาระสำคัญของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ◆ บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ◆ ปัญหาสิทธิมนุษยชนในประเทศและแนวทางแก้ปัญหาและพัฒนา
	5. วิเคราะห์ความจำเป็นที่ต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากล	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและความสำคัญของวัฒนธรรม ◆ ลักษณะและ ความสำคัญของวัฒนธรรมไทยที่สำคัญ ◆ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ◆ ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมสากล ◆ แนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่ดีงาม ◆ วิธีการเลือกรับวัฒนธรรมสากล

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธาและธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	1. อธิบายหลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันโดยสังเขป	<ul style="list-style-type: none"> ◆ หลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน
	2. วิเคราะห์บทบาทการถ่วงดุลของอำนาจอธิปไตยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การแบ่งอำนาจ และการถ่วงดุลอำนาจอธิปไตยทั้ง 3 ฝ่าย คือนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ ตามที่ระบุในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	3. ปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน เกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่
ม.2	1. อธิบายกระบวนการในการตรากฎหมาย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ กระบวนการในการตรากฎหมาย - ผู้มีสิทธิเสนอร่างกฎหมาย - ขั้นตอนการตรากฎหมาย - การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตรากฎหมาย
	2. วิเคราะห์ข้อมูล ข่าวสารทางการเมือง การปกครองที่มีผลกระทบต่อสังคมไทย สมัยปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ เหตุการณ์ และการเปลี่ยนแปลงสำคัญของระบอบการปกครองของไทย ◆ หลักการเลือกข้อมูล ข่าวสาร
ม.3	1. อธิบายระบอบการปกครองแบบต่างๆ ที่ใช้ในยุคปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ระบอบการปกครอง แบบต่างๆ ที่ใช้ในยุคปัจจุบัน เช่น การปกครองแบบ ◆ เผด็จการ การปกครองแบบประชาธิปไตย ◆ เกณฑ์การตัดสินใจ
	2. วิเคราะห์ เปรียบเทียบระบอบการปกครองของไทยกับประเทศอื่นๆ ที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความแตกต่าง ความคล้ายคลึงของการปกครองของไทย กับประเทศอื่นๆ ที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย
	3. วิเคราะห์รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันในมาตราต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วม และการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในมาตราต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วม และการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ◆ อำนาจหน้าที่ของรัฐบาล ◆ บทบาทสำคัญของรัฐบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน ◆ ความจำเป็นในการมีรัฐบาลตามระบอบประชาธิปไตย
	4. วิเคราะห์ประเด็น ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทยและเสนอแนวทางแก้ไข	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ประเด็น ปัญหาและผลกระทบที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทย ◆ แนวทางการแก้ไขปัญหา

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4-ม.6	1. วิเคราะห์ปัญหาการเมืองที่สำคัญในประเทศ จากแหล่งข้อมูลต่างๆ พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไข	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ปัญหาการเมืองสำคัญที่เกิดขึ้นภายในประเทศ ◆ สถานการณ์การเมืองการปกครองของสังคมไทย และสังคมโลก และการประสานประโยชน์ร่วมกัน ◆ อิทธิพลของระบบการเมืองการปกครองที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
	2. เสนอแนวทางทางการเมืองการปกครองที่นำไปสู่ความเข้าใจ และการประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศ เช่น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศต่าง ๆ ◆ การแลกเปลี่ยนเพื่อช่วยเหลือ และส่งเสริมด้านวัฒนธรรม การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม
	3. วิเคราะห์ความสำคัญและ ความจำเป็นที่ต้องธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข <ul style="list-style-type: none"> - รูปแบบของรัฐ - ฐานะและพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์
	4. เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เช่น การตรวจสอบโดยองค์กรอิสระ การตรวจสอบโดยประชาชน

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	1. อธิบายความหมายและความสำคัญของ เศรษฐศาสตร์	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและความสำคัญของ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น ◆ ความหมายของคำว่าทรัพยากรมีจำกัดกับความต้องการมีไม่จำกัด ความขาดแคลน การเลือกและค่าเสียโอกาส

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	2. วิเคราะห์ค่านิยมและพฤติกรรม การบริโภคของคนในสังคมซึ่งส่งผลต่อ เศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและความสำคัญของการบริโภค อย่างมีประสิทธิภาพ ◆ หลักการในการบริโภคที่ดี ◆ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภค ◆ ค่านิยมและพฤติกรรมของการบริโภคของคน ในสังคมปัจจุบัน รวมทั้งผลดีและผลเสียของ พฤติกรรมดังกล่าว
	3. อธิบายความเป็นมาหลักการและ ความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงต่อสังคมไทย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและความเป็นมาของปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ◆ ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง และ หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรวมทั้งโครงการตาม พระราชดำริ ◆ หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง ◆ การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใน การดำรงชีวิต ◆ ความสำคัญ คุณค่าและประโยชน์ของปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย
ม.2	1. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและ การออม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและความสำคัญของการลงทุน และการออมต่อระบบเศรษฐกิจ ◆ การบริหารจัดการเงินออมและการลงทุน ภาคครัวเรือน ◆ ปัจจัยของการลงทุนและการออมคือ อัตรา ดอกเบี้ย รวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ เช่น ค่าของเงิน เทคโนโลยี การคาดเดาเกี่ยวกับอนาคต ◆ ปัญหาของการลงทุนและการออมใน สังคมไทย
	2. อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้า และบริการ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมาย ความสำคัญ และหลักการผลิต สินค้าและบริการอย่างมีประสิทธิภาพ ◆ สสำรวจการผลิตสินค้าในท้องถิ่น ว่ามีการผลิต อะไรบ้าง ใช้วิธีการผลิตอย่างไร มีปัญหา ด้านใดบ้าง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ มีการนำเทคโนโลยีอะไรมาใช้ที่มีผลต่อการผลิตสินค้าและบริการ ◆ นำหลักการผลิตมาวิเคราะห์การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
	3. เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ หลักการและเป้าหมายปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ◆ สำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น ◆ ประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น
	4. อภิปรายแนวทางการคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การรักษาและคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้บริโภค ◆ กฎหมายคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ◆ การดำเนินกิจกรรมพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ตามกฎหมายในฐานะผู้บริโภค ◆ แนวทางการปกป้องสิทธิของผู้บริโภค
ม.3	1. อธิบายกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและประเภทของตลาด ◆ ความหมายและตัวอย่างของอุปสงค์และอุปทาน ◆ ความหมายและความสำคัญของกลไกราคาและการกำหนดราคาในระบบเศรษฐกิจ ◆ หลักการปรับและเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าและบริการ
	2. มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ตรวจสอบสภาพปัจจุบันปัญหาท้องถิ่นทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ◆ วิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นโดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ◆ แนวทางการแก้ไขและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
	3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์	<ul style="list-style-type: none"> ◆ แนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาในระดับต่าง ๆ ◆ หลักการสำคัญของระบบสหกรณ์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักการและระบบของสหกรณ์เพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน
ม.4-ม.6	<p>1. อภิปรายการกำหนดราคาและค่าจ้างในระบบเศรษฐกิจ</p> <p>2. ตระหนักถึงความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อเศรษฐกิจสังคมของประเทศ</p> <p>3. ตระหนักถึงความสำคัญของระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชนและประเทศ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ระบบเศรษฐกิจของโลกในปัจจุบัน ผลดีและผลเสียของระบบเศรษฐกิจแบบต่างๆ ◆ ตลาดและประเภทของตลาด ข้อดีและข้อเสียของตลาดประเภทต่าง ๆ ◆ การกำหนดราคาตามอุปสงค์ และอุปทาน การกำหนดราคาในเชิงกลยุทธ์ที่มีในสังคมไทย ◆ การกำหนดค่าจ้าง กฎหมายที่เกี่ยวข้องและอัตราค่าจ้างแรงงานในสังคมไทย ◆ บทบาทของรัฐในการแทรกแซงราคา และการควบคุมราคาเพื่อการแจกจ่าย และจัดสรรในทางเศรษฐกิจ ◆ การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของตนเอง และครอบครัว ◆ การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในภาคเกษตร อุตสาหกรรม การค้าและบริการ ◆ ปัญหาการพัฒนาประเทศที่ผ่านมา โดยการศึกษาวิเคราะห์แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมฉบับที่ผ่านมา ◆ การพัฒนาประเทศที่นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมฉบับปัจจุบัน ◆ วิวัฒนาการของสหกรณ์ในประเทศไทย ◆ ความหมายความสำคัญ และหลักการของระบบสหกรณ์ ◆ ตัวอย่างและประเภทของสหกรณ์ในประเทศไทย ◆ ความสำคัญของระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชนและประเทศ
	4. วิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชนและเสนอแนวทางแก้ไข	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชน ◆ แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ♦ ตัวอย่างของการรวมกลุ่มที่ประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจของชุมชน

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส 3.2 เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	1. วิเคราะห์บทบาทหน้าที่และความแตกต่างของสถาบันการเงินแต่ละประเภทและธนาคารกลาง	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ความหมาย ประเภท และความสำคัญของสถาบันการเงินที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ ♦ บทบาทหน้าที่และความสำคัญของธนาคารกลาง ♦ การหารายได้ รายจ่าย การออม การลงทุน ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงิน
	2. ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกันและกัน การแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ ♦ ปัญหาเศรษฐกิจในชุมชน ประเทศ และเสนอแนวทางแก้ไข
	3. ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนด อุปสงค์และอุปทาน	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ความหมายและกฎอุปสงค์ อุปทาน ♦ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน
	4. อภิปรายผลของการมีกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ความหมายและความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา ♦ กฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาพอสังเขป ♦ ตัวอย่างการละเมิดแห่งทรัพย์สินทางปัญญาแต่ละประเภท
ม.2	1. อภิปรายระบบเศรษฐกิจแบบต่างๆ	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ระบบเศรษฐกิจแบบต่างๆ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	2. ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็น การพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกัน ทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย	♦ หลักการและผลกระทบการพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย
	3. วิเคราะห์การกระจายของทรัพยากร ในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทาง เศรษฐกิจระหว่างประเทศ	♦ การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เช่น น้ำมัน ป่าไม้ ทองคำ ถ่านหิน แร่ เป็นต้น
	4. วิเคราะห์การแข่งขันทางการค้า ในประเทศและต่างประเทศส่งผลต่อ คุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิต และ ราคาสินค้า	♦ การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศ
ม.3	1. อธิบายบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลใน ระบบเศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> ♦ บทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในการพัฒนา ประเทศในด้านต่าง ๆ ♦ บทบาทและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของ รัฐบาล เช่นการผลิตสินค้าและบริการ สาธารณะที่เอกชนไม่ดำเนินการ เช่น ไฟฟ้า ถนน โรงเรียน <ul style="list-style-type: none"> - บทบาทการเก็บภาษีเพื่อพัฒนา ประเทศ ของรัฐในระดับต่าง ๆ - บทบาทการแทรกแซงราคาและ การควบคุมราคาเพื่อการแจกจ่ายและ การจัดสรรในทางเศรษฐกิจ ♦ บทบาทอื่นของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ ในสังคมไทย
	2. แสดงความคิดเห็นต่อนโยบาย และ กิจกรรมทาง เศรษฐกิจของรัฐบาลที่มีต่อ บุคคล กลุ่มคน และประเทศชาติ	♦ นโยบาย และกิจกรรมทางเศรษฐกิจของ รัฐบาล
	3. อภิปรายบทบาทความสำคัญของ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> ♦ บทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทาง เศรษฐกิจระหว่างประเทศ ♦ ลักษณะของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ♦ กลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่างๆ
	4. อภิปรายผลกระทบที่เกิดจากภาวะ เงินเฟ้อ เงินฝืด	♦ ผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด ความหมายสาเหตุและแนวทางแก้ไข ภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	5. วิเคราะห์ผลเสียจากการว่างงาน และแนวทางแก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สภาพและสาเหตุปัญหาการว่างงาน ◆ ผลกระทบจากปัญหาการว่างงาน ◆ แนวทางการแก้ไขปัญหาการว่างงาน
	6. วิเคราะห์สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ◆ สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ
ม.4-ม.6	1. อธิบายบทบาทของรัฐบาลด้านนโยบายการเงิน การคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ บทบาทของนโยบายการเงินและการคลังของรัฐบาลในด้าน <ul style="list-style-type: none"> - การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ - การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ - การรักษาดุลการค้าระหว่างประเทศ - การแทรกแซงราคาและการควบคุมราคา ◆ รายรับและรายจ่ายของรัฐที่มีผลต่องบประมาณ หนี้สาธารณะ การพัฒนาทางเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของประชาชน <ul style="list-style-type: none"> - นโยบายการเก็บภาษีประเภทต่าง ๆ และการใช้จ่ายของรัฐ - แนวทางการแก้ไขปัญหาการว่างงาน ◆ ความหมาย สาเหตุ และผลกระทบที่เกิดจากภาวะทางเศรษฐกิจ เช่น เงินเฟ้อเงินฝืด ◆ ตัวชี้วัดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เช่น GDP , GNP รายได้เฉลี่ยต่อบุคคล ◆ แนวทางการแก้ปัญหาของนโยบายการเงินการคลัง
	2. วิเคราะห์ผลกระทบของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีผลต่อสังคมไทย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิวัฒนาการของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ของไทย ◆ ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจของประเทศ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ ผลกระทบของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจของประเทศที่มีต่อภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคการค้าและบริการ ◆ การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ◆ บทบาทขององค์กรระหว่างประเทศในเวทีการเงินโลกที่มีผลกับประเทศไทย
	3. วิเคราะห์ผลดี ผลเสียของความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ แนวคิดพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ ◆ บทบาทขององค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก เช่น WTO , NAFTA , EU , IMF , ADB , OPEC , FTA , APEC ในระดับต่าง ๆ เขตสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ ◆ ปัจจัยต่าง ๆ ที่นำไปสู่การพึ่งพา การแข่งขัน การขัดแย้ง และการประสานประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ◆ ตัวอย่างเหตุการณ์ที่นำไปสู่การพึ่งพาทางเศรษฐกิจ ◆ ผลกระทบจากการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ◆ ปัจจัยต่าง ๆ ที่นำไปสู่การพึ่งพา การแข่งขัน การขัดแย้ง และการประสานประโยชน์ทางเศรษฐกิจวิธีการคิดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	1. วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างการใช้เวลา ช่วงเวลาและยุคสมัยที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ◆ ความสำคัญของเวลา และช่วงเวลาสำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์ ◆ ความสัมพันธ์และความสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	2. เทียบศักราชตามระบบต่างๆที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ที่มาของศักราชที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ได้แก่ จ.ศ. / ม.ศ. / ร.ศ. / พ.ศ. / ค.ศ. และ ฮ.ศ. ◆ วิธีการเทียบศักราชต่างๆ และตัวอย่างการเทียบ ◆ ตัวอย่างการใช้ศักราชต่าง ๆ ที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย
	3. นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ความหมายและความสำคัญของประวัติศาสตร์และวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ◆ ตัวอย่างหลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย ทั้งหลักฐานชั้นต้น และหลักฐานชั้นรอง (เชื่อมโยงกับ มฐ. ส 4.3) เช่น ข้อความ ในศิลาจารึกสมัยสุโขทัย เป็นต้น ◆ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ศึกษาเรื่องราวของประวัติศาสตร์ไทยที่มีอยู่ในท้องถิ่นตนเองในสมัยใดก็ได้ (สมัยก่อนประวัติศาสตร์ สมัยก่อนสุโขทัย สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา สมัยธนบุรี สมัยรัตนโกสินทร์) และเหตุการณ์สำคัญในสมัยสุโขทัย
ม.2	1. ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิธีการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ อย่างง่าย ๆ เช่น การศึกษาภูมิหลังของผู้ทำ หรือผู้เกี่ยวข้อง สาเหตุ ช่วงระยะเวลา รูปลักษณะของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เป็นต้น ◆ ตัวอย่างการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยที่อยู่ในท้องถิ่นของตนเอง หรือหลักฐานสมัยอยุธยา (เชื่อมโยงกับ มฐ. ส 4.3)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	<p>2. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์</p> <p>3. เห็นความสำคัญของการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ในสมัยอยุธยา และธนบุรี (เชื่อมโยงกับ มฐ. ส 4.3) เช่น ข้อความบางตอน ในพระราชพงศาวดารอยุธยา / จดหมายเหตุชาวต่างชาติ ◆ ตัวอย่างการตีความข้อมูลจากหลักฐานที่แสดงเหตุการณ์สำคัญในสมัยอยุธยาและธนบุรี ◆ การแยกแยะระหว่างข้อมูลกับความคิดเห็น รวมทั้งความจริงกับข้อเท็จจริงจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ◆ ความสำคัญของการวิเคราะห์ข้อมูล และการตีความทางประวัติศาสตร์
ม.3	<p>1. วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์</p> <p>2. ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์สำหรับการศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นตนเอง ◆ วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญในสมัยรัตนโกสินทร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ◆ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการศึกษาเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว และท้องถิ่นของตน
ม.4 –ม. 6	1. ตระหนักถึงความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่ปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย และประวัติศาสตร์สากล ◆ ตัวอย่างเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของสังคมมนุษย์ที่มีปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ (เชื่อมโยงกับ มฐ. ส 4.3) ◆ ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ โดยนำเสนอตัวอย่างที่ละเอียดอย่างชัดเจน ◆ คุณค่าและประโยชน์ของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการศึกษาทางประวัติศาสตร์ ◆ ผลการศึกษาหรือโครงการทางประวัติศาสตร์

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	1. อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีผลต่อพัฒนาการทางด้านต่างๆ ◆ พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
	2. ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น แหล่งมรดกโลกในประเทศต่าง ๆ ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ◆ อิทธิพลของอารยธรรมโบราณในดินแดนไทยที่มีต่อพัฒนาการของสังคมไทยในปัจจุบัน

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	1. อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทย โดยสังเขป	◆ สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย โดยสังเขป

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	<p>2. วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ</p> <p>3. วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรม และ ภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ รัฐโบราณในดินแดนไทย เช่น ศรีวิชัยตามพรลิงค์ ทวารวดี เป็นต้น ◆ รัฐไทย ในดินแดนไทย เช่น ล้านนา นครศรีธรรมราช สุพรรณภูมิ เป็นต้น ◆ การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย และ ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก) ◆ พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ◆ วัฒนธรรมสมัยสุโขทัย เช่น ภาษาไทย วรรณกรรม ประเพณีสำคัญศิลปกรรมไทย ◆ ภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัย เช่น การชลประทาน เครื่องสังคโลก ◆ ความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย
ม.2	<p>1. วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา และธนบุรีในด้านต่างๆ</p> <p>2. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคง และความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา</p> <p>3. ระบุมิติปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี และอิทธิพลของ ภูมิปัญญาดังกล่าว ต่อการพัฒนาชาติไทยในยุคต่อมา</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา ◆ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา ◆ พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาในด้านการเมืองการปกครอง สังคม เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ◆ การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 1 และการกู้เอกราช ◆ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยา เช่น การควบคุมกำลังคน และ ศิลปวัฒนธรรม ◆ การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 การกู้เอกราช และการสถาปนาอาณาจักรธนบุรี ◆ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยธนบุรี

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิถีกรรมของบรรพบุรุษไทย ผลงานของบุคคลสำคัญของไทยและต่างชาติที่มีส่วนสร้างสรรค์ชาติไทย
ม.3	<p>1. วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่างๆ</p> <p>2. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์</p> <p>3. วิเคราะห์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ และอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทย</p> <p>4. วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การสถาปนากรุงเทพมหานครเป็นราชธานีของไทย ◆ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ ◆ บทบาทของพระมหากษัตริย์ไทยในราชวงศ์จักรีในการสร้างสรรค์ความเจริญและความมั่นคงของชาติ ◆ พัฒนาการของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ ทางด้านการเมือง การปกครอง สังคม เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามช่วงสมัยต่างๆ ◆ เหตุการณ์สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ที่มีผลต่อการพัฒนาชาติไทย เช่น การทำสนธิสัญญาเบาว์ริงในสมัยรัชกาลที่ 4 การปฏิรูปประเทศในสมัยรัชกาลที่ 5 การเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 โดยวิเคราะห์สาเหตุปัจจัย และผลของเหตุการณ์ต่าง ๆ ◆ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ ◆ บทบาทของไทยตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองจนถึงปัจจุบันในสังคมโลก
ม.4 – ม.6	<p>1. วิเคราะห์ประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย</p> <p>2. วิเคราะห์ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อชาติไทย</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย เช่น แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นมาของชาติไทย อาณาจักรโบราณในดินแดนไทย และอิทธิพลที่มีต่อสังคมไทย ปัจจัยที่มี

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	<p>3. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมความสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทย และวัฒนธรรมไทย ซึ่งมีผลต่อสังคมไทยในยุคปัจจุบัน</p> <p>4. วิเคราะห์ผลงานของบุคคลสำคัญทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ที่มีส่วนสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย และประวัติศาสตร์ไทย</p>	<p>ผลต่อการสถาปนาอาณาจักรไทยใน ช่วงเวลาต่างๆ สาเหตุและ ผลของการปฏิรูป ฯลฯ</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ บทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ใน การพัฒนาชาติไทยในด้านต่างๆ เช่น การ ป้องกันและรักษาเอกราชของชาติ การ สร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย ◆ อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตก และ ตะวันออกที่มีต่อสังคมไทย ◆ ผลงานของบุคคลสำคัญทั้งชาวไทยและ ต่างประเทศ ที่มีส่วนสร้างสรรค์ วัฒนธรรมไทย และประวัติศาสตร์ไทย ◆ ปัจจัยที่ส่งเสริมความสร้างสรรค์ภูมิ ปัญญาไทย และวัฒนธรรมไทย ซึ่งมีผล ต่อสังคมไทยในยุคปัจจุบัน
	<p>5. วางแผนกำหนดแนวทางและการมีส่วนร่วมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทย</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ภูมิ ปัญญาและวัฒนธรรมไทย ◆ วิถีชีวิตของคนไทยในสมัยต่างๆ ◆ การสืบทอดและเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรม ไทย ◆ แนวทางการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและ วัฒนธรรมไทยและการมีส่วนร่วมในการ อนุรักษ์ ◆ วิธีการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ภูมิปัญญาและ วัฒนธรรมไทย

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันและกัน ในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	1. วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ◆ การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่รูปถ่ายทางอากาศภาพจากดาวเทียม ในการสืบค้นลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
	2. อธิบายพิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูดและลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลาและเปรียบเทียบวัน เวลาของโลก	<ul style="list-style-type: none"> ◆ พิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูดและลองจิจูด) ◆ เส้นแบ่งเวลา ◆ การเปรียบเทียบวัน เวลาของโลก
	3. วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย
ม.2	1. วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
	2. อธิบายมาตราส่วน ทิศและสัญลักษณ์	<ul style="list-style-type: none"> ◆ มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์
	3. วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติของทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ภัยพิบัติของทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
ม.3	1. วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ โดยเลือกใช้แผนที่เฉพาะเรื่องและเครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ลักษณะทางกายภาพของทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้ ◆ การเลือกใช้แผนที่เฉพาะเรื่องและเครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล
	2. วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติของทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ภัยพิบัติของทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้
ม.4 – ม.6	1. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ ของพื้นที่ในประเทศไทยและภูมิภาค ต่างๆ ของโลก ซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ(ประกอบด้วย 1. ธรณีภาค 2. บรรยากาศภาค 3. อุทกภาค 4. ชีวภาค) ของพื้นที่ในประเทศไทย และภูมิภาคต่างๆ ของโลก ซึ่งได้รับ อิทธิพลจากปัจจัย ทางภูมิศาสตร์ ◆ ความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่ส่งผลต่อภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4 – ม.6	2. วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพซึ่งทำให้เกิดปัญหาหรือภัยพิบัติทางธรรมชาติในประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆของโลก	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ปัญหาทางกายภาพหรือภัยพิบัติทางธรรมชาติในประเทศและภูมิภาคต่างๆของโลก
	3. ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ และนำภูมิสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ แผนที่และองค์ประกอบ ◆ การอ่านแผนที่เฉพาะเรื่อง ◆ การแปลความหมายรูปถ่ายทางอากาศ และภาพจากดาวเทียม ◆ การนำภูมิสารสนเทศไปใช้ในชีวิตประจำวัน

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรควัฒนธรรม มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	1. สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น พื้นที่เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ แหล่งประมง การกระจายของภาษาและศาสนาในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
	2. วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
	3. สืบค้นอภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
	4. วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียที่ยั่งยืน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียที่ยั่งยืน
ม.2	1. สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	2. วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของ กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีป ยุโรป และทวีปแอฟริกา	♦ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทาง ประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
	3. สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา	♦ ประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
	4. วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และทวีป แอฟริกา อย่างยั่งยืน	♦ แนวทางการจัดการภัยพิบัติและ การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา อย่างยั่งยืน
ม.3	1. สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้	♦ ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ และ ทวีปอเมริกาใต้
	2. วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของ กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้	♦ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทาง ประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้
	3. สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหา จากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้	♦ ประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้
ม.3	4. วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ อย่างยั่งยืน	♦ แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมใน ทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ อย่างยั่งยืน
	5. ระบุความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีผลต่อการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	♦ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก ♦ ความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีผลต่อการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4 –ม.6	1. วิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับกิจกรรมของมนุษย์ ในการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิตของท้องถิ่นทั้งในประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆ ของโลก และเห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับกิจกรรมของมนุษย์ ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - ประชากรและการตั้งถิ่นฐาน (การกระจายและการเปลี่ยนแปลงประชากร ชุมชนเมืองและชนบทและการกลายเป็นเมือง - ความสัมพันธ์ ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับวิถีชีวิต - การกระจายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (เกษตรกรรม อุตสาหกรรมการผลิต การบริการ
	2. วิเคราะห์สถานการณ์ สาเหตุ และผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆของโลก	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมความหลากหลายทางชีวภาพ และภัยพิบัติ ◆ สาเหตุ และผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆ ของโลก ◆ การจัดการภัยพิบัติ
	3. ระบุมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหากฎหมายและนโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บทบาทขององค์การที่เกี่ยวข้อง และการประสานความร่วมมือทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศและระหว่างประเทศตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนความมั่นคงของมนุษย์ และการบริโภคอย่างรับผิดชอบ ◆ กฎหมายและนโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ บทบาทขององค์การ และการประสานความร่วมมือทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ
	4. วิเคราะห์แนวทางและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ แนวทางการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ◆ การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและการดำเนินชีวิตตามแนวทางการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

โครงสร้างเวลาเรียน

1. โครงสร้างเวลาเรียนที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรม	เวลาเรียน		
	ระดับประถมศึกษา	ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
● กลุ่มสาระการเรียนรู้			
ภาษาไทย			
คณิตศาสตร์	จัดสรรเวลา	จัดสรรเวลา	จัดสรรเวลา
วิทยาศาสตร์	ตามความ	ตามความ	ตามความ
-วิทยาศาสตร์	เหมาะสม	เหมาะสม	เหมาะสม
-เทคโนโลยี			
สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม			
-ประวัติศาสตร์	40 ชั่วโมง/ปี	40 ชั่วโมง/ปี	40 ชั่วโมง/ปี
-ศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม -หน้าที่พลเมืองวัฒนธรรม และดำเนินชีวิตในสังคม -เศรษฐศาสตร์ -ภูมิศาสตร์			
สุขศึกษาและพลศึกษา			
ศิลปะ			
การงานอาชีพ			
ภาษาต่างประเทศ			
รวมเวลาเรียนพื้นฐาน	880 ชั่วโมง/ปี	880 ชั่วโมง/ปี	880 ชั่วโมง/ปี
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120 ชั่วโมงต่อปี	120 ชั่วโมงต่อปี	120 ชั่วโมงต่อปี
รายวิชา/กิจกรรมที่ สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตาม ความพร้อมและจุดเน้นกลุ่ม สาระการเรียนรู้	สถานศึกษากำหนด	สถานศึกษากำหนด	สถานศึกษากำหนด

2. โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนคูชอดประชาสรรค์

2.1 โครงสร้างหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

โครงสร้างเวลาเรียนของโรงเรียนคูชอดประชาสรรค์
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้/กิจกรรม	ม.1		ม.2		ม.3	
	ภาคเรียนที่ 1	ภาคเรียนที่ 2	ภาคเรียนที่ 1	ภาคเรียนที่ 2	ภาคเรียนที่ 1	ภาคเรียนที่ 2
ภาษาไทย	60	60	60	60	60	60
คณิตศาสตร์	60	60	60	60	60	60
วิทยาศาสตร์	80	80	80	80	80	80
-วิทยาศาสตร์	60	60	60	60	60	60
-เทคโนโลยี	20	20	20	20	20	20
สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม	80	80	80	80	80	80
-ประวัติศาสตร์	20	20	20	20	20	20
-ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม -หน้าที่พลเมืองวัฒนธรรม และดำเนินชีวิตในสังคม -เศรษฐศาสตร์ -ภูมิศาสตร์	60	60	60	60	60	60
สุขศึกษาและพลศึกษา	40	40	40	40	40	40
ศิลปะ	40	40	40	40	40	40
การทำงานอาชีพ	20	20	20	20	20	20
ภาษาต่างประเทศ	60	60	60	60	60	60
รวมเวลาเรียนพื้นฐาน	440	440	440	440	440	440
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	60	60	60	60	60	60
รายวิชาเพิ่มเติม	120	80	120	80	120	80
หน้าที่พลเมือง	20	20	20	20	20	20
เทคโนโลยี	40		40		40	
ภาษาต่างประเทศ	20	20	20	20	20	20
เลือกเรียนเพิ่มเติมอิสระ	40	40	40	40	40	40
รวมเวลาเรียนรายภาค	620	580	620	580	620	580
รวมเวลาเรียนรายปี	1200		1200		1200	

2.2 โครงสร้างหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

โครงสร้างเวลาเรียนของโรงเรียนคูชอดประชาสรรค์
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (วิทย์ - คณิต)

กลุ่มสาระการเรียนรู้/กิจกรรม	ม.4		ม.5		ม.6	
	ภาคเรียนที่ 1	ภาคเรียนที่ 2	ภาคเรียนที่ 1	ภาคเรียนที่ 2	ภาคเรียนที่ 1	ภาคเรียนที่ 2
ภาษาไทย	40	40	40	40	40	40
คณิตศาสตร์	40	40	40	40	40	40
วิทยาศาสตร์	60	20	60	80	60	20
-วิทยาศาสตร์	60		60	60	60	
-เทคโนโลยี		20		20		20
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	60	60	60	60	40	40
-ประวัติศาสตร์	20	20	20	20		
-ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม	40	40	40	40	40	40
-หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และดำเนินชีวิตในสังคม						
-เศรษฐศาสตร์						
-ภูมิศาสตร์						
สุขศึกษาและพลศึกษา	20	20	20	20	20	20
ศิลปะ	20	20	20	20	20	20
การทำงานอาชีพ	20			20		20
ภาษาต่างประเทศ	40	40	40	40	40	40
รวมเวลาเรียนพื้นฐาน	300	240	280	320	260	240
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	60	60	60	60	60	60
รายวิชาเพิ่มเติม	300	340	320	260	340	340
คณิตศาสตร์เพิ่มเติม	60	60	60	60	60	60
ฟิสิกส์	60	60	60		60	60
เคมี	60		60	60	60	60
ชีววิทยา		60	60	60	60	60
โลก ดาราศาสตร์และอวกาศ		40				
หน้าที่พลเมือง	20	20	20	20		
ภาษาต่างประเทศ	20	20	20	20	20	20
เทคโนโลยี	40	40			40	40
การทำงานอาชีพ	40	40			40	
เลือกเรียน			40	40		40
อาชีพระยะสั้นและการมีงานทำ	20	40	20	40	20	40
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	660	640	660	640	660	640
รวมเวลาเรียนรายปี	1300		1300		1300	

2.3 โครงสร้างหลักสูตรชั้นปี

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนคูซอดประชาสรรค์ (พ.ศ. 2561 - 2563)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ภาคเรียนที่ 1)		
รายวิชา/กิจกรรม		เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชั่วโมง)
รหัสวิชา	รายวิชาพื้นฐาน	11.0 (440)
ท21101	ภาษาไทย	1.5 (60)
ค21101	คณิตศาสตร์	1.5 (60)
ว21101	วิทยาศาสตร์	1.5 (60)
ว21181	การออกแบบและเทคโนโลยี	0.5 (20)
ส21101	สังคมศึกษา	1.5 (60)
ส21103	ประวัติศาสตร์	0.5 (20)
พ21101	สุขศึกษา	0.5 (20)
พ21103	พลศึกษา	0.5 (20)
ศ21101	ศิลปะ	1.0 (40)
ง21101	การทำงานอาชีพ	0.5 (20)
อ21101	ภาษาต่างประเทศ	1.5 (60)
รหัสวิชา	รายวิชาเพิ่มเติม	3.0 (120)
ส21231	หน้าที่พลเมือง	0.5 (20)
ว21281	เทคโนโลยี 1	1.0 (40)
อ21206	ภาษาอังกฤษฟัง-พูด	0.5 (20)
	เลือกเรียน	1.0 (40)
ว21201	ของเล่นเชิงวิทยาศาสตร์	
ศ20207	ดนตรีตามความถนัด	
ง20203	การผลิตเครื่องดื่มสมุนไพร	
ง20261	ช่างร้อยมาลัย	
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		60
กิจกรรมแนะแนว		20
กิจกรรมชุมนุม		15
กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี		15
กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์		10
กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม		
กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้		

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ภาคเรียนที่ 2)		
รายวิชา/กิจกรรม		เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชั่วโมง)
รหัสวิชา	รายวิชาพื้นฐาน	11.0 (440)
ท21102	ภาษาไทย	1.5 (60)
ค21102	คณิตศาสตร์	1.5 (60)
ว21102	วิทยาศาสตร์	1.5 (60)
ว21182	วิทยาการคำนวณ	0.5 (20)
ส21102	สังคมศึกษา	1.5 (60)
ส21104	ประวัติศาสตร์	0.5 (20)
พ21102	สุขศึกษา	0.5 (20)
พ21104	พลศึกษา	0.5 (20)
ศ21102	ศิลปะ	1.0 (40)
ง21102	การทำงานอาชีพ	0.5 (20)
อ21102	ภาษาต่างประเทศ	1.5 (60)
รหัสวิชา	รายวิชาเพิ่มเติม	2.0 (80)
ส21232	หน้าที่พลเมือง	0.5 (20)
อ21206	ภาษาอังกฤษฟัง-พูด	0.5 (20)
	เลือกเรียน	1.0 (40)
ว21202	วิทยาศาสตร์กับการแก้ปัญหา	
ว21282	เทคโนโลยี 2	
ศ20203	ดนตรีพื้นเมือง	
ง20204	การแปรรูปอาหาร	
ง20263	ประดิษฐ์ของชำร่วย 1	
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		60
กิจกรรมแนะแนว		20
กิจกรรมชุมนุม		15
กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี		15
กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์		10
กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม		
กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้		

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนคูชอดประชาสรรค์ (พ.ศ. 2561 - 2563)
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ภาคเรียนที่ 1)		
รายวิชา/กิจกรรม		เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชั่วโมง)
รหัสวิชา	รายวิชาพื้นฐาน	11.0 (440)
ท22101	ภาษาไทย	1.5 (60)
ค22101	คณิตศาสตร์	1.5 (60)
ว22101	วิทยาศาสตร์	1.5 (60)
ว22181	การออกแบบและเทคโนโลยี	0.5 (20)
ส22101	สังคมศึกษา	1.5 (60)
ส22101	ประวัติศาสตร์	0.5 (20)
พ22101	สุขศึกษา	0.5 (20)
พ22103	พลศึกษา	0.5 (20)
ศ22101	ศิลปะ	1.0 (40)
ง22101	การงานอาชีพ	0.5 (20)
อ22101	ภาษาต่างประเทศ	1.5 (60)
รหัสวิชา	รายวิชาเพิ่มเติม	3.0 (120)
ส22231	หน้าที่พลเมือง	0.5 (20)
ว22281	เทคโนโลยี 3	1.0 (40)
อ22201	ภาษาอังกฤษเพื่อความเพลิดเพลิน 3	0.5 (20)
	เลือกเรียน	1.0 (40)
ว22201	ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	
ง20265	งานใบตอง	
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		60
กิจกรรมแนะแนว		20
กิจกรรมชุมนุม		15
กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี		15
กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์		10
กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม		
กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้		

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ภาคเรียนที่ 2)		
รายวิชา/กิจกรรม		เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชั่วโมง)
รหัสวิชา	รายวิชาพื้นฐาน	11.0 (440)
ท22102	ภาษาไทย	1.5 (60)
ค22102	คณิตศาสตร์	1.5 (60)
ว22102	วิทยาศาสตร์	1.5 (60)
ว22182	วิทยาการคำนวณ	0.5 (20)
ส22102	สังคมศึกษา	1.5 (60)
ส22104	ประวัติศาสตร์	0.5 (20)
พ22102	สุขศึกษา	0.5 (20)
พ22104	พลศึกษา	0.5 (20)
ศ22102	ศิลปะ	1.0 (40)
ง22102	การงานอาชีพ	0.5 (20)
อ22102	ภาษาต่างประเทศ	1.5 (60)
รหัสวิชา	รายวิชาเพิ่มเติม	2.0 (80)
ส22232	หน้าที่พลเมือง	0.5 (20)
อ22202	ภาษาอังกฤษเพื่อความเพลิดเพลิน 4	0.5 (20)
	เลือกเรียน	1.0 (40)
ว22202	สนุกกับอิเล็กทรอนิกส์และไอที	
ว22282	เทคโนโลยี 4	
ง20264	ดอกไม้ประดิษฐ์	
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		60
กิจกรรมแนะแนว		20
กิจกรรมชุมนุม		15
กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี		15
กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์		10
กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม		
กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้		

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนคูซอดประชาสรรค์ (พ.ศ. 2561 - 2563)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ภาคเรียนที่ 1)			ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ภาคเรียนที่ 2)		
รายวิชา/กิจกรรม		เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชั่วโมง)	รายวิชา/กิจกรรม		เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชั่วโมง)
รหัสวิชา	รายวิชาพื้นฐาน	11.0 (440)	รหัสวิชา	รายวิชาพื้นฐาน	11.0 (440)
ท23101	ภาษาไทย	1.5 (60)	ท23102	ภาษาไทย	1.5 (60)
ค23101	คณิตศาสตร์	1.5 (60)	ค23102	คณิตศาสตร์	1.5 (60)
ว23101	วิทยาศาสตร์	1.5 (60)	ว23102	วิทยาศาสตร์	1.5 (60)
ว23181	การออกแบบและเทคโนโลยี	0.5 (20)	ว23182	วิทยาการคำนวณ	0.5 (20)
ส23101	สังคมศึกษา	1.5 (60)	ส23102	สังคมศึกษา	1.5 (60)
ส23103	ประวัติศาสตร์	0.5 (20)	ส23104	ประวัติศาสตร์	0.5 (20)
พ23101	สุขศึกษา	0.5 (20)	พ23102	สุขศึกษา	0.5 (20)
พ23103	พลศึกษา	0.5 (20)	พ23104	พลศึกษา	0.5 (20)
ศ23101	ศิลปะ	1.0 (40)	ศ23102	ศิลปะ	1.0 (40)
ง23101	การงานอาชีพ	0.5 (20)	ง23102	การงานอาชีพ	0.5 (20)
อ23101	ภาษาต่างประเทศ	1.5 (60)	อ23102	ภาษาต่างประเทศ	1.5 (60)
รหัสวิชา	รายวิชาเพิ่มเติม	3.0 (120)	รหัสวิชา	รายวิชาเพิ่มเติม	2.0 (80)
ส23231	หน้าที่พลเมือง	0.5 (20)	ส23232	หน้าที่พลเมือง	0.5 (20)
ว23281	เทคโนโลยี 5	1.0 (40)	อ23202	ภาษาอังกฤษฟัง-พูด2	0.5 (20)
อ23201	ภาษาอังกฤษฟัง-พูด 1	0.5 (20)	เลือกเรียน		1.0 (40)
เลือกเรียน		1.0 (40)	ว23202	โครงการวิทยาศาสตร์	
ว23201	โครงการวิทยาศาสตร์		ง20203	อาหารไทย	
ง20207	การจัดสวนถาด		ง20206	การปลูกผักสวนครัว	
ง20205	การเลี้ยงปลาน้ำจืด		ว23282	เทคโนโลยี 6	
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		60	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		60
กิจกรรมแนะแนว		20	กิจกรรมแนะแนว		20
กิจกรรมชุมนุม		15	กิจกรรมชุมนุม		15
กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี		15	กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี		15
กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์		10	กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์		10
กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม			กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม		
กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้			กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้		

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนคูชอดประชาสรรค์ (พ.ศ. 2561 - 2563)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ภาคเรียนที่ 1)			ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ภาคเรียนที่ 2)		
รายวิชา/กิจกรรม		เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชั่วโมง)	รายวิชา/กิจกรรม		เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชั่วโมง)
รหัสวิชา	รายวิชาพื้นฐาน	7.5 (300)	รหัสวิชา	รายวิชาพื้นฐาน	6.0 (240)
ท31101	ภาษาไทย	1.0 (40)	ท31102	ภาษาไทย	1.0 (40)
ค31101	คณิตศาสตร์	1.0 (40)	ค31102	คณิตศาสตร์	1.0 (40)
ว31101	วิทยาศาสตร์ (ชีววิทยา)	1.5 (60)	ว31102	การออกแบบเทคโนโลยี	0.5 (20)
ส31101	สังคมศึกษา	1.0 (40)	ส31102	สังคมศึกษา	1.0 (40)
ส31103	ประวัติศาสตร์	0.5 (20)	ส31104	ประวัติศาสตร์	0.5 (20)
พ31101	สุขศึกษาและพลศึกษา	0.5 (20)	พ31102	สุขศึกษาและพลศึกษา	0.5 (20)
ศ31101	ศิลปะ	0.5 (20)	ศ31102	ศิลปะ	0.5 (20)
ง31101	การงานอาชีพ	0.5 (20)	อ31102	ภาษาต่างประเทศ	1.0 (40)
อ31101	ภาษาต่างประเทศ	1.0 (40)	อ31102	ภาษาต่างประเทศ	1.0 (40)
รหัสวิชา	รายวิชาเพิ่มเติม	7.5 (300)	รหัสวิชา	รายวิชาเพิ่มเติม	7.5 (300)
ค31201	คณิตศาสตร์เพิ่มเติม 1	1.5 (60)	ค31202	คณิตศาสตร์เพิ่มเติม 2	1.5 (60)
ว30201	ฟิสิกส์1	1.5 (60)	ว30202	ฟิสิกส์2	1.5 (60)
ว30221	เคมี1	1.5 (60)	ว30222	เคมี 2	1.5 (60)
ส30221	หน้าที่พลเมือง	0.5 (20)	ว30241	ชีววิทยา1	1.5 (60)
อ31201	ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน 1	0.5 (20)	ว30261	โลก ดาราศาสตร์และอวกาศ	1.0 (40)
ว30281	การวิเคราะห์และแก้ปัญหา	1.0 (40)	ส30222	หน้าที่พลเมือง	0.5 (20)
ง30272	การบัญชีเบื้องต้น	1.0 (40)	อ31202	ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน	0.5 (20)
				เลือกเรียน	1.0 (40)
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		(60)	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		(60)
กิจกรรมแนะแนว		(20)	กิจกรรมแนะแนว		(20)
กิจกรรมชุมนุม		(20)	กิจกรรมชุมนุม		(20)
กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์		(20)	กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์		(20)
กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม			กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม		
กิจกรรมอาชีพระยะสั้นและการมีงานทำ			กิจกรรมอาชีพระยะสั้นและการมีงานทำ		

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนคูชอดประชาสรรค์ (พ.ศ. 2561 - 2563)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ภาคเรียนที่ 1)			ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ภาคเรียนที่ 2)		
รายวิชา/กิจกรรม		เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชั่วโมง)	รายวิชา/กิจกรรม		เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชั่วโมง)
รหัสวิชา	รายวิชาพื้นฐาน	7.0 (280)	รหัสวิชา	รายวิชาพื้นฐาน	8.0 (320)
ท32101	ภาษาไทย	1.0 (40)	ท32102	ภาษาไทย	1.0 (40)
ค32101	คณิตศาสตร์	1.0 (40)	ค32102	คณิตศาสตร์	1.0 (40)
ว32101	วิทยาศาสตร์ (เคมี)	1.5 (60)	ว32102	วิทยาศาสตร์ (ฟิสิกส์)	1.5 (60)
ส32101	สังคมศึกษา	1.0 (40)	ว32103	วิทยาการคำนวณ	0.5 (20)
ส32103	ประวัติศาสตร์	0.5 (20)	ส32102	สังคมศึกษา	1.0 (40)
พ32101	สุขศึกษาและพลศึกษา	0.5 (20)	ส32104	ประวัติศาสตร์	0.5 (20)
ศ32101	ศิลปะ	0.5 (20)	พ32102	สุขศึกษาและพลศึกษา	0.5 (20)
อ32101	ภาษาต่างประเทศ	1.0 (40)	ศ31102	ศิลปะ	0.5 (20)
			ง32101	การทำงานอาชีพ	0.5 (20)
			อ31102	ภาษาต่างประเทศ	1.0 (40)
รหัสวิชา	รายวิชาเพิ่มเติม	8.0 (320)	รหัสวิชา	รายวิชาเพิ่มเติม	6.5 (260)
ค32201	คณิตศาสตร์เพิ่มเติม 1	1.5 (60)	ค32202	คณิตศาสตร์เพิ่มเติม 2	1.5 (60)
ว30203	ฟิสิกส์ 3	1.5 (60)	ว30223	เคมี 3	1.5 (60)
ว30242	ชีววิทยา 2	1.5 (60)	ว30243	ชีววิทยา 3	1.5 (60)
ส32201	หน้าที่พลเมือง	0.5 (20)	ส32202	หน้าที่พลเมือง	0.5 (20)
อ32203	ภาษาอังกฤษเพื่อการบันเทิง 1	0.5 (20)	อ32204	ภาษาอังกฤษเพื่อการ บันเทิง 2	0.5 (20)
	เลือกเรียน	1.0 (40)		เลือกเรียน	1.0 (40)
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		(60)	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		(60)
กิจกรรมแนะแนว		(20)	กิจกรรมแนะแนว		(20)
กิจกรรมชุมนุม		(20)	กิจกรรมชุมนุม		(20)
กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์		(20)	กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์		(20)
กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม			กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม		
กิจกรรมอาชีพระยะสั้นและการมีงานทำ			กิจกรรมอาชีพระยะสั้นและการมีงาน ทำ		

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนคูซอดประชาสรรค์ (พ.ศ. 2561 - 2563)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ภาคเรียนที่ 1)		
รายวิชา/กิจกรรม		เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชั่วโมง)
รหัสวิชา	รายวิชาพื้นฐาน	6.5 (260)
ท33101	ภาษาไทย	1.0 (40)
ค33101	คณิตศาสตร์	1.0 (40)
ว33101	วิทยาศาสตร์ (โลก ดาราศาสตร์และอวกาศ)	1.5 (60)
ส33101	สังคมศึกษา	1.0 (40)
พ33101	สุขศึกษาและพลศึกษา	0.5 (20)
ศ33101	ศิลปะ	0.5 (20)
อ33101	ภาษาต่างประเทศ	1.0 (40)
รหัสวิชา	รายวิชาเพิ่มเติม	7.5 (300)
ค33201	คณิตศาสตร์เพิ่มเติม 5	1.5 (60)
ว30204	ฟิสิกส์ 4	1.5 (60)
ว30224	เคมี 4	1.5 (60)
ว30244	ชีววิทยา 4	1.5 (60)
อ33203	ภาษาอังกฤษเพื่อการบันเทิง 1	0.5 (20)
	เลือกเรียน	1.0 (40)
ว30285	การเขียนโปรแกรมภาษา	
ง30206	การจัดสวนแก้ว	
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		(60)
กิจกรรมแนะแนว		(20)
กิจกรรมชุมนุม		(20)
กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์		(20)
กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม		
กิจกรรมอาชีพระยะสั้นและการมีงานทำ		

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ภาคเรียนที่ 2)		
รายวิชา/กิจกรรม		เวลาเรียน (หน่วยกิต/ชั่วโมง)
รหัสวิชา	รายวิชาพื้นฐาน	6.0 (240)
ท33102	ภาษาไทย	1.0 (40)
ค33102	คณิตศาสตร์	1.0 (40)
ว33103	การออกแบบและเทคโนโลยี	0.5 (20)
ส33102	สังคมศึกษา	1.0 (40)
พ33102	สุขศึกษาและพลศึกษา	0.5 (20)
ศ33102	ศิลปะ	0.5 (20)
ง33101	การงานอาชีพ	0.5 (20)
อ33102	ภาษาต่างประเทศ	1.0 (40)
รหัสวิชา	รายวิชาเพิ่มเติม	7.5 (300)
ค33202	คณิตศาสตร์เพิ่มเติม 6	1.5 (60)
ว30205	ฟิสิกส์ 5	1.5 (60)
ว30225	เคมี 5	1.5 (60)
ว30245	ชีววิทยา 5	1.5 (60)
อ33204	ภาษาอังกฤษเพื่อการบันเทิง 2	0.5 (20)
	เลือกเรียน	1.0 (40)
ง30269	การผูกผ้า	
ว30286	โครงการคอมพิวเตอร์	
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		(60)
กิจกรรมแนะแนว		(20)
กิจกรรมชุมนุม		(20)
กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์		(20)
กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม		
กิจกรรมอาชีพระยะสั้นและการมีงานทำ		

โครงสร้างหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 พุทธศักราช 2561 โรงเรียนคูขุดประชาสรรค์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)
 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551
 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ระดับชั้น	ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 2	
	รายวิชา	นก./ชม.	รายวิชา	นก./ชม.
ม.1	วิชาพื้นฐาน ส21101 สังคมศึกษา ส21103 ประวัติศาสตร์ วิชาเพิ่มเติม ส21201 หน้าที่พลเมือง	1.5 (60) 0.5 (20) 0.5 (20)	วิชาพื้นฐาน ส21102 สังคมศึกษา ส21104 ประวัติศาสตร์ วิชาเพิ่มเติม ส21202 หน้าที่พลเมือง	1.5 (60) 0.5 (20) 0.5 (20)
ม.2	วิชาพื้นฐาน ส22101 สังคมศึกษา ส22103 ประวัติศาสตร์ วิชาเพิ่มเติม ส22201 หน้าที่พลเมือง	1.5 (60) 0.5 (20) 0.5 (20)	วิชาพื้นฐาน ส22102 สังคมศึกษา ส22104 ประวัติศาสตร์ วิชาเพิ่มเติม ส22202 หน้าที่พลเมือง	1.5 (60) 0.5 (20) 0.5 (20)
ม.3	วิชาพื้นฐาน ส23101 สังคมศึกษา ส23103 ประวัติศาสตร์ วิชาเพิ่มเติม ส23201 หน้าที่พลเมือง	1.5 (60) 0.5 (20) 0.5 (20)	วิชาพื้นฐาน ส23102 สังคมศึกษา ส23104 ประวัติศาสตร์ วิชาเพิ่มเติม ส23203 หน้าที่พลเมือง	1.5 (60) 0.5 (20) 0.5 (20)

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส21101 สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1

เวลา 60 ชั่วโมง 1.5 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ การสังคายนา การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยา ประวัติพระมหากัสสปะ พระอุบาลี อนาถปิณฑิกะ นางวิสาขา พระเจ้า-อโศกมหาราช พระโสณะและพระอุตตระ บุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์ ชาดกในเรื่อง อัมพชาดก ติตติราชาดก ประพฤติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว ความจำเป็นที่ทุกคนต้องเรียนรู้ศาสนาอื่นๆ ปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามหลักพุทธคุณ 9 อริยสัจ 4 ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) ในเรื่อง ชันธ 5 (ธาตุ 4) สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) ในเรื่องหลักกรรม อบายมุข 6 นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) ในเรื่อง สุข 2 (กายิก-เจตสิก) คิหิสุข มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) ในเรื่องไตรสิกขา กรรมฐาน 2 ปธาน 4 โภคัล 3 มงคล 38 (ไม่คบ คนพาล คบบัณฑิต บูชาผู้ควรบูชา) พุทธศาสนสุภาษิต ในเรื่อง ยี่ เว เสวติ ตาทิโส (คบคนเช่นใดย่อมเป็นเช่นนั้น) อุตตนา โจทยุตตนา (จงเตือนตนด้วยตน) นิสมม กรณิ เสยโย (ใคร่ครวญก่อนจึงทำดีกว่า) ทูรา วาสา ชรา ทุกขานา โจทยุตตนา (เรือนที่ครองไม่ดีนำมาทุกข์มาให้) ปฏิบัติตนตามหลักธรรมและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนและครอบครัวในการดำรงชีวิตแบบพอเพียงและดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข การพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตด้วย วิถีคิดแบบโยนิโส-มนสิการ (วิถีคิดแบบคุณค่าแท้ คุณค่าเทียม วิถีคิดแบบคุณ-โทษและทางออก) สวตมมตัมแผเมตตา บริหารจิต และเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ

วิเคราะห์และปฏิบัติตน การบำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถาน วิถีชีวิตของพระภิกษุ บทบาทของพระภิกษุในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ การจัดโต๊ะหมู่บูชา การจุดธูปเทียน การจัดเครื่องประกอบโต๊ะหมู่บูชา ปฏิบัติตนในศาสนพิธีและพิธีกรรมในเรื่องคำอาราธนาต่างๆ ประวัติ ความสำคัญ และการปฏิบัติตนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการทางสังคม กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต นำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว รักษาสิ่งแวดล้อม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

ศึกษา วิเคราะห์ บทบาทหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ เคารพสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น หลักการ เจตนารมณ์โครงสร้างและสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันโดยสังเขป บทบาทการถ่วงดุลของอำนาจอริปไตยจากรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี หรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน ปฏิบัติตนเป็น

ประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองเด็ก กฎหมายการศึกษา กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายลิขสิทธิ์ กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

รหัสตัวชี้วัด

ส 1.1 ม.1/1, ม.1/2, ม.1/3, ม.1/4, ม. 1/5, ม.1/6, ม.1/7, ม.1/8, ม.1/9, ม.1/10, ม.1/11

ส 1.2 ม.1/1, ม.1/2, ม.1/3, ม.1/4, ม.1/5

ส 2.1 ม.1/1, ม.1/2, ม.1/3, ม.1/4

ส 2.2 ม.1/1, ม.1/2, ม.1/3

รวมทั้งหมด 23 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

ส21101 สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1

เวลา 60 ชั่วโมง 1.5 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
1	ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา	ส 1.1 ม. 1/1 ม. 1/2	พระพุทธศาสนาได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศไทยมีผลทำให้พระพุทธศาสนามีความสำคัญต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว	5	8
2	พุทธประวัติ พระสาวก ศาสนิกชน ตัวอย่าง และชาดก	ส 1.1 ม. 1/3 ม. 1/4	การศึกษาพุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยา ประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า ศาสนิกชนตัวอย่าง ย่อมทำให้ได้ข้อคิดสำคัญเกี่ยวกับการประพฤติตนและคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของท่าน ซึ่งทุกคนควรนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต	4	8
3	หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	ส 1.1 ม. 1/5	ข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 เป็นหลักสำคัญในการดำเนินชีวิตที่นำไปสู่ความพ้นทุกข์ หรือหมดปัญหา ซึ่งชาวพุทธทุกคนควรมีจิตสำนึกในพุทธคุณ และนำไปปฏิบัติ	8	10
4	พุทธศาสนสุภาษิต	ส 1.1 ม. 1/5	พุทธศาสนสุภาษิต เป็นข้อธรรมสำคัญที่มีข้อคิดเตือนใจบุคคลให้นำไปเป็นหลักในการปฏิบัติตามในการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม	4	8
5	หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ	ส 1.1 ม. 1/6 ส 1.2 ม. 1/1 ม. 1/2ม. 1/3	ชาวพุทธทุกคนควรบำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของพระพุทธศาสนา ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักพระพุทธศาสนา โดยยึดถือพระจริยวัตรของพระสงฆ์สาวกเป็นแบบอย่างและปฏิบัติตนต่อพระภิกษุอย่างเหมาะสม	4	8

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
6	วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี	ส 1.2 ม. 1/4 ม. 1/5	วันสำคัญทางพระพุทธศาสนามีความสำคัญต่อศาสนิกชนทุกคน ซึ่งชาวพุทธจะต้องเข้าร่วมพิธีกรรมและปฏิบัติตนในศาสนพิธี และพิธีกรรมของพระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้อง	5	8
7	การบริหารจิตและการเจริญปัญญา	ส 1/1 ม. 1/6 ม. 1/7	การสวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ และการคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม และวิธีคิดคุณ-โทษและทางออกนั้น เป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาจิตเพื่อการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง	4	8
8	ศาสนสัมพันธ์	ส 1/1 ม. 1/8 ม. 1/9 ม. 1/10 ม. 1/11	การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นได้อย่างเหมาะสมนั้นจำเป็นที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ศาสนาอื่นๆ ศึกษาการกระทำของบุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนาสัมพันธ์ และนำแนวทางการปฏิบัติตน	3	6
9	บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ	ส 2.1 ม.1/2 ม.1/4	พลเมืองดีของสังคม และประเทศชาติต้องรู้จักเคารพสิทธิของตนและผู้อื่น ทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ซึ่งจะส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข	5	8
10	รัฐธรรมนูญกับการเมืองการปกครองของไทย	ส 2.2 ม.1/1 ม.1/2 ม.1/3	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีบทบัญญัติสำคัญเกี่ยวกับหลักการเจตนารมณ์ โครงสร้าง สาระสำคัญ และการใช้อำนาจอธิปไตย ชาวไทยทุกคนต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ	5	10

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
11	กฎหมายคุ้มครอง สิทธิของบุคคล	ส 2.1 ม.1/1	กฎหมายคุ้มครองสิทธิมีบทบัญญัติ สำคัญที่ทำให้บุคคลเคารพสิทธิของ ตนเองและผู้อื่น ปฏิบัติต่อกันอย่าง เหมาะสม ส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพ ชีวิต	5	8
12	วัฒนธรรมไทยและ วัฒนธรรมของ ประเทศเพื่อนบ้าน	ส 2.1 ม.1/3	วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มีความค่า การศึกษา วิเคราะห์วัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรม ของประเทศ เพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชีย ย่อมทำให้ เข้าใจแนวทางในการสร้างสัมพันธ์ที่ดี ต่อกัน	5	10
รวม				58	50
สอบกลางภาค				1	20
สอบปลายภาค				1	30
รวมตลอดภาคเรียน				60	100

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส21102 สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2

เวลา 60 ชั่วโมง 1.5 หน่วยกิต

ศึกษาวิเคราะห์ ความหมายและความสำคัญของเศรษฐกิจศาสตร์ ค่านิยมและพฤติกรรมผู้บริโภคของคนในสังคมซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ ความเป็นมา หลักการและความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย บทบาทหน้าที่และความแตกต่างของสถาบันการเงินแต่ละประเภทและธนาคารกลาง การพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน และกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา

ศึกษาวิเคราะห์ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่แสดงลักษณะทางกายภาพ และสังคมของประเทศไทย ทวีปเอเชีย ออสเตรเลียและโอเชียเนีย เส้นแบ่งเวลาของประเทศไทยกับทวีปต่างๆ ภัยธรรมชาติและการระงับภัยที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ทวีปเอเชีย ออสเตรเลียและโอเชียเนีย ท่าเลที่ตั้ง กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยทางกายภาพและสังคมที่มีต่อการเคลื่อนไหวของความคิด เทคโนโลยี สินค้าและประชากรการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ และความร่วมมือของประเทศต่างๆ ที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติของทวีปเอเชีย ออสเตรเลียและโอเชียเนีย

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา และกระบวนการกลุ่ม

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก เกิดความรู้ ความเข้าใจ ระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่างๆ ความสัมพันธ์เศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก สามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพเกิดความรู้ ความเข้าใจ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

รหัสตัวชี้วัด

ส 3.1 ม.1/1, ม.1/2, ม.1/3

ส 3.2 ม.1/1, ม.1/2, ม.1/3, ม.1/4

ส 5.1 ม.1/1, ม.1/2, ม.1/3

ส 5.2 ม.1/1, ม.1/2, ม.1/3, ม.1/4

รวมทั้งหมด 14 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

ส21102 สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2

เวลา 60 ชั่วโมง 1.5 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
1	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	ส 3.1 ม.1/1	ทรัพยากรมีจำกัดแต่ความต้องการของมนุษย์ไม่จำกัดทำให้เกิดการขาดแคลน ดังนั้นเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพจึงต้องเลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า เศรษฐศาสตร์จึงมีความสำคัญสำหรับบุคคลและกลุ่มบุคคลทุกระดับ	4	6
2	พฤติกรรมกรรมการบริโภค	ส 3.1 ม.1/2 ส 3.2 ม.1/3, ม.1/4	ค่านิยมและพฤติกรรมกรรมการบริโภคของคนในสังคมส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน ส่วนกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญามีผลในการคุ้มครองมิให้มีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา	6	8
3	สถาบันการเงิน	ส 3.2 ม.1/1	สถาบันการเงินมีหลายประเภท แต่ละประเภทมีบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกัน และมีความสัมพันธ์กันทางเศรษฐกิจ	4	6
4	เศรษฐกิจประเทศไทย	ส 3.2 ม.1/2	การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยมีทั้งการพึ่งพาอาศัยและการแข่งขันกัน ซึ่งปัจจุบันมีปัญหาเศรษฐกิจทั้งในระดับชุมชนและประเทศ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกันจากทุกภาคส่วนในการแก้ไข	5	10
5	เศรษฐกิจพอเพียง	ส 3.1 ม.1/3	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตของคนในสังคมไทย มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม จึงควรศึกษาความเป็นมา หลักการ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์	7	12

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
6	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์และการแบ่งเขตเวลาของโลก	ส 5.1 ม.1/1, ม.1/2	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์มีความสำคัญในการสืบค้นข้อมูลลักษณะทางกายภาพและสังคมของประเทศไทย และทวีปเอเชีย ออสเตรเลียและโอเชียเนีย ส่วนเส้นแบ่งเวลามีความสำคัญต่อการเทียบ วัน เวลา ของประเทศต่างๆ ทั่วโลก	6	8
7	ภูมิศาสตร์ประเทศไทย	ส 5.1 ม.1/1 ส 5.2 ม.1/1, ม.1/3, ม.1/4	สภาพแวดล้อมทางกายภาพของประเทศไทยมีความแตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาค ส่งผลต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม	8	16
8	ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย	ส 5.1 ม.1/1 ส 5.2 ม.1/1, ม.1/2, ม.1/3, ม.1/4	ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียในแต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกัน มีผลต่อลักษณะของประชากร สังคมและวัฒนธรรม นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติของทวีปเอเชียมีผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ซึ่งประเทศต่างๆ จำเป็นต้องร่วมมือกันในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	7	16
9	ภูมิศาสตร์ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	ส 5.1 ม.1/1 ส 5.2 ม.1/1, ม.1/2, ม.1/3, ม.1/4	ลักษณะทางกายภาพ การเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย มีผลต่อเศรษฐกิจ สังคม การเคลื่อนไหวของความคิด เทคโนโลยี สินค้า และประชากร มีผลต่อการพัฒนาประเทศในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	6	12
10	ภัยธรรมชาติและ การระงับภัย	ส 5.1 ม.1/3	ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และโอเชียเนียก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งทุกประเทศต้องร่วมมือกันป้องกันและระงับภัย	4	6
รวม				58	50
สอบกลางภาค				1	20
สอบปลายภาค				1	30
รวมตลอดภาคเรียน				60	100

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส21103 ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1

เวลา 20 ชั่วโมง 0.5 หน่วยกิต

ศึกษาความสำคัญและการแบ่งช่วงเวลาประวัติศาสตร์ไทย การใช้ศักราชที่ปรากฏในเอกสาร รวมทั้งความสัมพันธ์และความสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต ความหมาย ความสำคัญ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ และวิธีการทางประวัติศาสตร์

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ศึกษาเรื่องราวของประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นของตนเองและเห็นคุณค่า เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

รหัสตัวชี้วัด

ส 4.1 ม.1/1,ม.1/2,ม.1/3

รวมทั้งหมด 3 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

ส21103 ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1

เวลา 20 ชั่วโมง 0.5 หน่วยกิต

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	หน้า หน้า คะแนน
1	เวลาและการแบ่งยุคสมัย ทางประวัติศาสตร์	ส 4.1ม.1/1 ม. 1/2	เวลา ช่วงเวลา และการ เทียบศักราชตามระบบ ต่างๆ มีความสำคัญต่อ การศึกษาประวัติศาสตร์ ทำให้เห็นความสัมพันธ์ และความสำคัญของอดีต ที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต	9	20
2	วิธีการทางประวัติศาสตร์	ส 4.1ม.1/3	การนำวิธีการทาง ประวัติศาสตร์ มาใช้ใน การศึกษาประวัติศาสตร์ ท้องถิ่น และประวัติศาสตร์ สุโขทัยจะทำให้ได้ข้อมูล ที่น่าเชื่อถือ	9	20
รวม				18	50
สอบกลางภาค				1	20
สอบปลายภาค				1	30
รวมตลอดภาค				20	100

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส21104 ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2

เวลา 20 ชั่วโมง 0.5 หน่วยกิต

ศึกษาและวิเคราะห์ ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ที่มีผลต่อการพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่ตั้ง ความสำคัญ และอิทธิพลของอารยธรรมโบราณในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีต่ออารยธรรมในดินแดนไทย ตั้งแต่ก่อนสมัยประวัติศาสตร์จนถึงอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ศึกษาเรื่องราวของประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นของตนเองและเห็นคุณค่า เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

รหัสตัวชี้วัด

ส 4.2 ม.1/1, ม.1/2

ส 4.3 ม.1/1, ม.1/2, ม.1/3

รวมทั้งหมด 5 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

ส21104 ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2

เวลา 20 ชั่วโมง 0.5 หน่วยกิต

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย	ส 4.3 ม1/2 ม.1/3	พัฒนาการของอาณาจักร สุโขทัยในด้านต่างๆ เกิดจาก ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อ พัฒนาการของอาณาจักร หลายประการ และมี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่ ส่งผลต่อสังคมไทยในปัจจุบัน	6	20
2	พัฒนาการของภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	ส 4.2ม.1/1	พัฒนาการของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีปัจจัยสำคัญที่มี อิทธิพลต่อพัฒนาการในแต่ ละสมัย ซึ่งนอกจากนั้นยังมี ความร่วมมือกันในภูมิภาค ก่อให้เกิดความเข้มแข็งและ ความเจริญรุ่งเรืองเช่นใน ปัจจุบัน	6	20
3	แหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	ส 4.2ม.1/2	แหล่งอารยธรรมในภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มี อิทธิพลต่อพัฒนาการของ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง ใต้และสังคมไทยในปัจจุบัน	6	10
รวม				18	50
สอบกลางภาค				1	20
สอบปลายภาค				1	30
รวมตลอดภาค				20	100

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส21021 หน้าที่พลเมือง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1

จำนวน 20 ชั่วโมง 0.5 หน่วยกิต

ศึกษาหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมอนุรักษ์มรดกมรดกไทยในการแสดงเคารพ การสนทนา การแต่งกายการมีสัมมาคารวะ แสดงออกถึงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละต่อสังคม เห็นคุณค่าและอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเองและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ประยุกต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาท ในเรื่องมีเหตุผล รอบคอบ หลักการทรงงาน ในเรื่องการใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ การปลูกป่าในใจคน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการสร้างค่านิยม และกระบวนการสร้างเจตคติ

เพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะที่ดีของคนไทย ภาควุฒิจำเป็นในความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ จัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

๑. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์มรดกมรดกไทย
๒. แสดงออกถึงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละต่อสังคม
๓. เห็นคุณค่าและอนุรักษ์ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย
๔. เป็นแบบอย่างของความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
๕. ประยุกต์ และเผยแพร่พระบรมราโชวาท หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๖. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

รวมทั้งหมด ๖ ผลการเรียนรู้

โครงสร้างรายวิชา

ส21201 หน้าที่พลเมือง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
จำนวน 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	มารยาทไทย	1.มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์มารยาทไทย	3	10
2	จิตสาธารณะ	2.แสดงออกถึงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละต่อสังคม	3	10
3	อยู่อย่างไทย	3.เห็นคุณค่าและอนุรักษ์ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย	3	10
4	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	4.เป็นแบบอย่างของความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	3	10
5	ตามรอยพ่อ อยู่อย่างพอเพียง	5.ประยุกต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาท หลักการทรงงานและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4	10
6	ความมีวินัย	6.ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง	4	10
คะแนนเก็บระหว่างเรียน			20	60
คะแนนสอบกลางภาค				20
คะแนนสอบปลายภาค				20
รวมคะแนน				100

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส21202 หน้าที่พลเมือง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2

จำนวน 20 ชั่วโมง 0.5 หน่วยกิต

ศึกษาหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ตามวิถีประชาธิปไตย ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสังคม การตัดสินใจโดยใช้เหตุผล มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการตัดสินใจในกิจกรรมของห้องเรียน และโรงเรียน ตรวจสอบข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่างๆ ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต อดทน ขยันหมั่นเพียร ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเองยอมรับความหลากหลายทางสังคมวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในเรื่องวิถีชีวิต วัฒนธรรม ศาสนา สิ่งแวดล้อม อยู่ร่วมกันอย่างสันติและพึ่งพาซึ่งกันและกัน ในสังคมพหุวัฒนธรรม ด้วยการเคารพซึ่งกันและกัน ไม่แสดงกิริยาและวาจา ดูหมิ่นผู้อื่น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แบ่งปัน มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี ในเรื่องการทะเลาะวิวาท ความคิดเห็นไม่ตรงกัน ด้วยการเจรจาไกล่เกลี่ย การเจรจาต่อรอง การระงับความขัดแย้ง การปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต อดทน ขยันหมั่นเพียร ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการสร้างค่านิยม และกระบวนการสร้างเจตคติ

เพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะที่ดีของคนไทย ภาคภูมิใจในความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ จัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

๑. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
๒. มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการตัดสินใจ ตรวจสอบข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่างๆ
๓. ยอมรับความหลากหลายทางสังคมวัฒนธรรมในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ และอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และพึ่งพาซึ่งกันและกัน
๔. มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี
๕. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

รวมทั้งหมด ๕ ผลการเรียนรู้

โครงสร้างรายวิชา

ส21202 หน้าที่พลเมือง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา 20 ชั่วโมง 0.5 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	พลเมืองดี	1.ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถี ประชาธิปไตย	4	10
2	หลักประชาธิปไตย	2.มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการ ตัดสินใจ ตรวจสอบข้อมูลเพื่อใช้ ประกอบการตัดสินใจ	4	10
3	อาเซียนสงบสุข	3.ยอมรับความหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และอยู่ร่วมกันอย่างสันติและ พึ่งพาซึ่งกันและกัน	4	15
4	สังคมสันติสุข	4.มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความ ขัดแย้งโดยสันติวิธี	4	10
5	ความมีวินัย	5.ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง	4	15
คะแนนเก็บระหว่างเรียน			20	60
คะแนนสอบกลางภาค				20
คะแนนสอบปลายภาค				20
รวมคะแนน				100

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ส22101 สังคมศึกษา
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

เวลา 60 ชั่วโมง 1.5 หน่วยกิต

ศึกษาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทย ความสำคัญของพระพุทธศาสนาเป็นการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม พุทธประวัติ พุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาดก พระไตรปิฎก หลักธรรมในพระพุทธศาสนา การคิดแบบโยนิโสมนสิการ การบริหารจัดการและการเจริญปัญญา มรรยาทชาวพุทธ ศาสนพิธี วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศ สถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ของพลเมืองดี ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม วัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย กระบวนการตรากฎหมาย ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการปกครองที่มีผลกระทบต่อสังคมไทยในปัจจุบัน

โดยกระบวนการสืบค้นข้อมูลบันทึกข้อมูลวิเคราะห์แปลความจากข้อมูล จัดกลุ่มอภิปราย สาธิตและปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจยึดมั่นศรัทธาในศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี ภาคภูมิใจในวิถีไทย มีค่านิยมที่ดีงาม ชำรงไว้ซึ่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สามารถนำเสนอสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ เห็นคุณค่าของการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

รหัสตัวชี้วัด

ส 1.1 ม 2/1,ม 2/2, ม 2/3, ม 2/4, ม 2/5 , ม 2/6 ,ม 2/7,ม 2/8 ,ม 2/9, ม 2/10 , ม 2/11

ส 1.2 ม 2/1,ม 2/2,ม 2/3,ม 2/4,ม 2/5

ส 2.1 ม 2/1,ม 2/2,ม 2/3,ม 2/4

ส 2.2 ม 2/1,ม 2/2

รวมทั้งหมด 22 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

ส22101 สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

เวลา 60 ชั่วโมง 1.5 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	การเผยแผ่ พระพุทธศาสนา	ส 1.1ม 2/1	การเผยแผ่เป็นวิธีการสำคัญที่จะช่วยจรรโลงสืบต่ออายุพระพุทธศาสนาให้ประดิษฐานได้อย่างมั่นคงในดินแดนต่าง ๆ	4	5
2	หลักธรรมที่เสริมสร้างความเข้าใจอันดี	ส 1.1ม 2/2	พระพุทธศาสนามีหลักธรรมคำสอนที่ชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	2	4
3	ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม	ส 1.1ม 2/3	แนวทางการดำเนินชีวิตของคนไทยส่วนใหญ่เป็นไปตามหลักของพระพุทธศาสนามีการประพฤติปฏิบัติจนเกิดเป็นวัฒนธรรม เอกลักษณ์ และมรดกของชาติ	2	4
4	พระพุทธศาสนากับการพัฒนาชุมชน	ส 1.1ม 2/4	สังคมที่นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประพฤติปฏิบัติจะทำให้เกิดการพัฒนาชุมชนและจัดระเบียบสังคมได้ดี	2	4
5	พุทธประวัติ	ส 1.1ม 2/5	การศึกษาพุทธประวัติช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจในพระราชจริยวัตรของพระพุทธเจ้าที่สมควรยกย่องและนำมาเป็นแบบอย่าง	2	5
6	พุทธสาวก สาวิกา และศาสนิกชนตัวอย่าง	ส 1.1ม 2/6	ประวัติพุทธสาวก สาวิกา สะท้อนให้เห็นถึงแนวทางการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคลและข้อคิดต่าง ๆ เพื่อเป็น	3	5

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			แบบอย่างในการนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต		
7	พระไตรปิฎก	ส 1.1ม 2/7	พระไตรปิฎกเป็นคัมภีร์ของศาสนาพุทธที่มีโครงสร้างสำคัญเกี่ยวกับพระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎกและพระอภิธรรมปิฎก	2	4
8	หลักธรรม ธรรมคุณ 6 และอริยสัจ 4	ส 1.1ม 2/8	หลักธรรม ธรรมคุณ 6 และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 มีประโยชน์ในการนำไปพัฒนาและแก้ปัญหาของชุมชนและสังคม	4	5
9	วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ	ส 1.1ม 2/9	วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรมและแบบอรรถสัมพันธ์ เป็นการพัฒนาเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต	3	5
10	การบริหารจิต และการเจริญปัญญา	ส1.1ม2/20	การสวดมนต์ แผ่เมตตา และการบริหารจิตเป็นวิธีการฝึกฝนควบคุมจิตใจให้สงบเพื่อนำไปสู่การพัฒนาปัญญา	4	5
11	การดำรงตนให้เหมาะสมกับสถานการณ์	ส1.1ม2/11	การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ช่วยให้ปฏิบัติสามารถดำรงตนได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงของโลก	2	4
12	ลูกดีของพ่อแม่	ส 1.2ม 2/1	การปฏิบัติตนตามหน้าที่สมาชิกที่ดีของครอบครัว จะทำให้ครอบครัวอยู่กันอย่างมีความสุข	2	5
13	มรณาทชาวพุทธ	ส 1.2ม 2/2	การอยู่ร่วมกันในสังคมของพุทธศาสนิกชน จำเป็นต้องเรียนรู้มรณาทชาวพุทธและฝึกปฏิบัติให้ถูกต้องเป็นแนวเดียวกัน	4	5

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
14	ศาสนพิธี	ส 1.2ม 2/3	การปฏิบัติตนในศาสนพิธีที่ถูกต้องก่อให้เกิดความเป็นระเบียบ ความสามัคคีของหมู่คณะที่จะทำให้การประกอบพิธีกรรมดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย เกิดสิริมงคลแก่ผู้ปฏิบัติ	3	5
15	วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ส 1.2ม 2/4	วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาเป็นวันที่พุทธศาสนิกชนได้ร่วมมือกันประพาศปฏิบัติคุณงามความดีตามหลักธรรมคำสอนที่เกี่ยวข้องเพื่อระลึกถึงพระพุทธคุณ	3	5
16	ศาสนพิธี ศาสนาคริสต์ อิสลาม ฮินดู ขงจื้อ และเต๋า	ส 1.2ม 2/5	ศาสนาแต่ละศาสนาย่อมมีพิธีกรรมที่แตกต่างกันออกไปตามความเชื่อ แต่มีจุดหมายเดียวกันคือต้องการให้คนเป็นคนดี	3	5
17	กฎหมายน่ารู้	ส 2.1ม 2/1	การศึกษากฎหมายเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศ ทำให้สามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้องและเกิดความสงบสุขในสังคม	3	5
18	พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	ส 2.1ม 2/2	การปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ ทำให้เป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	3	5
19	สถาบันสังคม	ส 2.1ม 2/3	สถาบันครอบครัว การศึกษา ศาสนา เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครอง มีความสัมพันธ์กันในสังคมที่จะช่วยให้สังคมเกิดความสงบสุขและเกิดการพัฒนาย่างต่อเนื่อง	2	5

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
20	วัฒนธรรมไทยกับ วัฒนธรรมต่างประเทศ	ส 2.1ม 2/4	การศึกษาความคล้ายคลึงและ ความแตกต่างของวัฒนธรรม ไทยและวัฒนธรรมของ ประเทศในภูมิภาคเอเชีย จะนำไปสู่ความเข้าใจอันดี ระหว่างกัน	2	4
21	การตรากฎหมาย	ส 2.2ม 2/1	การตรากฎหมายขึ้นมาใช้ในแต่ ละฉบับย่อมผ่านขั้นตอนในการ ทำตั้งแต่การเสนอร่างกฎหมาย การตรากฎหมาย และการมี ส่วนร่วมของประชาชน	3	5
22	ทันเวลาทันเหตุการณ์	ส 2.2ม 2/2	การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร ทางการเมืองการปกครอง ทำให้รู้เท่าทันต่อการ เปลี่ยนแปลงที่จะเกิด ผลกระทบต่อสังคมไทยใน ปัจจุบัน	2	4
รวม				58	50
สอบกลางภาค				1	20
สอบปลายภาค				1	30
รวมตลอดภาคเรียน				60	100

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส22102 สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2

เวลา 60 ชั่วโมง 1.5 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ ระบบเศรษฐกิจแบบต่างๆ การพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ ในภูมิภาคเอเชีย การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศที่ส่งผลต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิตและราคาสินค้าปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม ปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม

เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า เข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิต สามารถสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีจิตสาธารณะ อยู่อย่างพอเพียง

ศึกษาการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ และสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพ และสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา การก่อเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมอันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ และทางสังคมของทวีปแอฟริกา แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในทวีปยุโรปและแอฟริกา ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและแอฟริกา สาเหตุและผลกระทบที่ประเทศไทยได้รับจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและแอฟริกา

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัย มีจิตสาธารณะเห็นคุณค่า และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รหัสตัวชี้วัด

ส 3.1 ม.2/1, ม.2/2, ม.2/3, ม.2/4

ส 3.2 ม.2/1, ม.2/2, ม.2/3, ม.2/4

ส 5.1 ม.2/1, ม.2/2

ส 5.2 ม.2/1, ม.2/2, ม.2/3, ม.2/4

รวมทั้งหมด 14 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

ส22102 สังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เวลา 60 ชั่วโมง จำนวน 1.5 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	การออมและการลงทุน	ส 3.1 ม.2/1	ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการลงทุนและการออมมีหลายประการ ซึ่งการลงทุนและการออมล้วนมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ	4	8
2	การผลิตสินค้าและบริการ	ส 3.1 ม.2/2	การผลิตสินค้าและบริการอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ย่อมมีหลักการผลิตและปัจจัยการผลิตที่สำคัญหลายประการ	4	8
3	เศรษฐกิจพอเพียงกับการผลิตสินค้าและบริการ	ส 3.1 ม.2/3	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีหลักการและเป้าหมายสำคัญที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น ซึ่งจะส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและวิถีการดำเนินชีวิตของสมาชิกในชุมชน	4	9
4	การคุ้มครองผู้บริโภค	ส 3.1 ม.2/4	การคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค นั้น จะต้องร่วมมือกันดำเนินการพิทักษ์สิทธิประโยชน์ตามกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคในฐานะผู้บริโภค	4	8
5	ระบบเศรษฐกิจ การพึ่งพา การแข่งขันทางเศรษฐกิจในทวีปเอเชีย	ส 3.2 ม.2/1 ม.2/2 ม.2/3 ม.2/4	การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศมีความแตกต่างกันไปตามระบบเศรษฐกิจ ประเทศในภูมิภาคเอเชียล้วนมีการพึ่งพาอาศัยกัน และแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ มีการกระจายทรัพยากร ซึ่งส่งผลดีต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ คุณภาพสินค้า การผลิต และราคาสินค้า	4	9
6	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์	ส 5.1 ม.2/1	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์มีความสำคัญในการใช้รวบรวมข้อมูล และเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา	4	8

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
7	ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป (1)	ส 5.1 ม.2/1 ม.2/2	ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปมี ความสัมพันธ์กับสภาพสังคม วัฒนธรรม และประชากร	9	14
8	ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรป (2)	ส 5.1 ม.2/1 ม.2/2 ส 5.2 ม.2/1 ม.2/2 ม.2/3 ม.2/4	ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรปขึ้นอยู่กับ ปัจจัยสำคัญหลายประการ ซึ่งมีผลต่อปัญหา เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และส่งผลกระทบต่อ ภูมิภาคอื่นรวมทั้งประเทศไทย ดังนั้นจึงมี ความจำเป็นต้องร่วมมือกันอนุรักษ์ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม	8	12
9	ภูมิศาสตร์ทวีป แอฟริกา (1)	ส 5.1 ม.2/1 ม.2/2 ส 5.2 ม.2/1	ทำเลที่ตั้ง ลักษณะทางกายภาพ และสังคม ส่งผลต่อการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงของ ประชากร สังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ ของทวีปแอฟริกา	9	14
10	ภูมิศาสตร์ทวีป แอฟริกา (2)	ส 5.2 ม.2/1 ม.2/2 ม.2/3 ม.2/4	การเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติและทางสังคม ก่อให้เกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ในทวีปแอฟริกา และในปัจจุบันทวีปแอฟริกาได้ประสบกับ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อ การดำเนิน ชีวิตของประชากรในทวีป และทวีปต่างๆ รวมถึงประเทศไทย จึงต้องร่วมมือกันหา แนวทางป้องกัน แก้ไข และอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	7	10
รวม				58	50
สอบกลางภาค				1	20
สอบปลายภาค				1	30
รวมตลอดภาคเรียน				60	100

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส22103 ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

เวลา 20 ชั่วโมง 0.5 หน่วยกิต

ศึกษาและวิเคราะห์วิธีการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ข้อมูลจากเอกสาร และตีความจากหลักฐานในสมัยอยุธยาและธนบุรี การสถาปนาอาณาจักรอยุธยาและธนบุรี ผลงานของบุคคลสำคัญของไทยและต่างชาติที่มีส่วนร่วมสร้างสรรคชาติไทย แหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจวิธีการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ การสถาปนาอาณาจักรอยุธยาและธนบุรี พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของไทยสมัยอยุธยาธนบุรีและภูมิภาคเอเชีย ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี ผลงานของบุคคลสำคัญของไทยและต่างชาติที่มีส่วนร่วมสร้างสรรคชาติไทย แหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย

รหัสตัวชี้วัด

ส 4.1 ม.2/1 , ม.2/2, ม.2/3

ส 4.3 ม.2/1 , ม.2/2, ม.2/3

รวมทั้งหมด 6 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

ส22103 ประวัติศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	ความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์	ส 4.1 ม2/1 ม.2/2ม.2/3	หลักฐานทางประวัติศาสตร์มีความสำคัญต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ ซึ่งจะต้องใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ	6	20
2	พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา	ส 4.3ม.2/1 ม.2/2ม.2/3	พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาเกิดจากปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรหลายประการ และมีภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทยในยุคปัจจุบัน	6	20
3	พัฒนาการของอาณาจักรธนบุรี	ส 4.3ม.2/1 ม.2/3	พัฒนาการของอาณาจักรธนบุรีเกิดจากปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรหลายประการ มีภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทยในยุคปัจจุบัน	6	10
รวม				18	50
สอบกลางภาค				1	20
สอบปลายภาค				1	30
รวมตลอดภาค				20	100

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส22104 ประวัติศาสตร์
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 เวลา 20 ชั่วโมง 0.5 หน่วยกิต

ศึกษาและวิเคราะห์ที่ตั้งและสภาพภูมิศาสตร์ของแหล่งอารยธรรมโบราณ แหล่งมรดกโลกในแต่ละประเทศของทวีปเอเชีย ตลอดจนพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของภูมิภาคเอเชีย ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี ศึกษาผลงานของบุคคลสำคัญของไทยและต่างชาติที่มีส่วนร่วมสร้างสรรค์ชาติไทย แหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง และอิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน

รหัสตัวชี้วัด

ส 4.2 ม.2/1, ม.2/2

ส 4.3 ม.2/1, ม.2/2, ม.2/3

รวมทั้งหมด 5 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

ส22104 ประวัติศาสตร์
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	ประวัติและผลงานของบุคคล สำคัญในการสร้างสรรค์ชาติ ไทย	ส 4.3ม.2/3	ประวัติศาสตร์ไทยสมัย อยุธยาและธนบุรีได้แสดง ให้เห็นถึงภูมิปัญญาและ วัฒนธรรมไทย ซึ่งมี อิทธิพลต่อการพัฒนาชาติ ไทยในยุคปัจจุบัน	4	10
2	ที่ตั้งและสภาพภูมิศาสตร์ที่มี ผล ต่อพัฒนาการของทวีปเอเชีย	ส 4.2ม.2/1	ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ และ พัฒนาการทาง ประวัติศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง มี อิทธิพลสำคัญต่อ พัฒนาการด้านต่างๆ ของ ภูมิภาคเอเชีย	8	20
3	แหล่งอารยธรรมในทวีป เอเชีย	ส 4.2ม.2/2	ทวีปเอเชีย เป็นแหล่ง อารยธรรมตะวันออก และ แหล่งมรดกโลกซึ่งมี อิทธิพลสำคัญต่อภูมิภาค เอเชียในปัจจุบัน	8	20
รวม				18	50
สอบกลางภาค				1	20
สอบปลายภาค				1	30
รวมตลอดภาค				20	100

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส22201 หน้าที่พลเมือง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ศึกษาหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและแนะนำผู้อื่น ให้อนุรักษ์มรดกไทย ในการแสดงความเคารพ การสนทนา การแต่งกาย การมีสัมมาคารวะ แสดงออก แนะนำผู้อื่นให้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละต่อสังคม เห็นคุณค่า อนุรักษ์และสืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต อดทน ขยันหมั่นเพียร ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง และแนะนำผู้อื่นให้มีการปฏิบัติตนที่แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ประยุกต์ และเผยแพร่พระบรมราโชวาทในเรื่องการมีสติ ความขยัน อดทน หลักการทรงงานในเรื่องภูมิสังคม ขาดทุนคือกำไร และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต อดทน ขยันหมั่นเพียร ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการเผชิญสถานการณ์กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการสร้างค่านิยม และกระบวนการสร้างเจตคติ

เพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะที่ดีของคนไทย ภาควุฒิจาใจในความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ จัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

๑. มีส่วนร่วมและแนะนำผู้อื่นให้อนุรักษ์มรดกไทย
๒. แสดงออกและแนะนำผู้อื่นให้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละต่อสังคม
๓. เห็นคุณค่า อนุรักษ์ และสืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย
๔. เป็นแบบอย่างและแนะนำผู้อื่นให้มีความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
๕. ประยุกต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาท หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๖. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

รวมทั้งหมด ๖ ผลการเรียนรู้

โครงสร้างรายวิชา

ส22201 หน้าที่พลเมือง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

เวลา 20 ชั่วโมง

0.5 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	มารยาทไทย	1.มีส่วนร่วมและแนะนำผู้อื่นให้อนุรักษ์มารยาทไทย	4	10
2	จิตสาธารณะ	2.แสดงออกและแนะนำผู้อื่นให้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละต่อสังคม	4	10
3	อยู่อย่างไทย	3.เห็นคุณค่าอนุรักษ์และสืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย	3	10
4	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	4.เป็นแบบอย่างและแนะนำผู้อื่นให้มีความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	3	10
5	ตามรอยพ่อ อยู่อย่างพอเพียง	5.ประยุกต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาท หลักการทรงงานและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3	10
6	ความมีวินัย	6. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง	3	10
คะแนนเก็บระหว่างเรียน			20	60
คะแนนสอบกลางภาค				20
คะแนนสอบปลายภาค				20
รวมคะแนน				100

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส22202 หน้าที่พลเมือง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ศึกษาหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยและสามารถปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ตามวิถีประชาธิปไตย ในเรื่องการติดตามข่าวสารบ้านเมือง ความกล้าหาญทางจริยธรรม การเป็นผู้นำและการเป็นสมาชิกที่ดี มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการตัดสินใจต่อกิจกรรมของห้องเรียน และโรงเรียน ตรวจสอบข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่างๆ และรู้ทันข่าวสาร ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต อดทน ขยันหมั่นเพียร ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในภูมิภาคเอเชียอย่างสันติ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน โดยคำนึงถึงความหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชีย ในเรื่องวิถีชีวิต วัฒนธรรม ศาสนา สิ่งแวดล้อม การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และการพึ่งพาซึ่งกันและกัน ในเรื่องการเคารพซึ่งกันและกัน ไม่แสดงกิริยาจากดูหมิ่นผู้อื่น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แบ่งปัน มีส่วนร่วมและเสนอแนวทางการแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิ การใช้ของส่วนรวม ด้วยการเจรจาไกล่เกลี่ย การเจรจาต่อรอง การระงับความขัดแย้ง ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต อดทน ขยันหมั่นเพียร ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการสร้างค่านิยม และกระบวนการสร้างเจตคติ

เพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะที่ดีของคนไทย ภาคภูมิใจในความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ จัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

๑. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
๒. มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการตัดสินใจ ตรวจสอบข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่างๆ และรู้ทันข่าวสาร
๓. เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในภูมิภาคเอเชียอย่างสันติ และพึ่งพาซึ่งกันและกัน
๔. มีส่วนร่วมและเสนอแนวทางการแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี
๕. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

รวมทั้งหมด ๕ ผลการเรียนรู้

โครงสร้างรายวิชา

ส22202 หน้าที่พลเมือง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2

จำนวน 20 ชั่วโมง

จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	พลเมืองดี	1.ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถี ประชาธิปไตย	4	10
2	หลักประชาธิปไตย	2.มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการ ตัดสินใจ ตรวจสอบข้อมูลเพื่อใช้ ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่างๆ และรู้ทันข่าวสาร	4	15
3	เอเชียสงบสุข	3.เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันใน ภูมิภาคเอเชียอย่างสันติและพึ่งพาซึ่ง กันและกัน	4	15
4	สังคมสันติสุข	4.มีส่วนร่วมและเสนอแนะแนวทาง แก้ปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี	4	10
5	ความมีวินัย	5.ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง	4	10
คะแนนเก็บระหว่างเรียน			20	60
คะแนนสอบกลางภาค				20
คะแนนสอบปลายภาค				20
รวมคะแนน				100

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส23101 สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1

เวลา 60 ชั่วโมง 1.5 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ ฝึกปฏิบัติ สร้างความคิดรวบยอด นำภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพปัญหาชีวิต สภาพแวดล้อม เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักและเห็นคุณค่าในเรื่องการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศต่าง ๆ การนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเหล่านั้น ในปัจจุบัน ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยสร้างสรรค์อารยธรรม และความสงบสุขให้แก่โลก พระพุทธศาสนากับเศรษฐกิจพอเพียง สรุปและวิเคราะห์พุทธประวัติเรื่อง ปฐมเทศนา ปางลีลา ปางประจำวันเกิด ชาดก วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา หลักธรรม พุทธศาสนสุภาษิต พระไตรปิฎก โครงสร้าง ชื่อคัมภีร์ และสาระสังเขปของพระอภิธรรมปิฎก เรื่องนำรู้จากพระไตรปิฎก ศัพท์ทางพระพุทธศาสนา คือ อัตต-อนันตดา การบริหารจัดการและเจริญปัญญา สวดมนต์แปล และแผ่เมตตา วิถีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจัดการ และเจริญปัญญา ฝึกการบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐานเน้นอานาปานสติ นำวิธีการบริหารจัดการ และเจริญปัญญาไปใช้ในชีวิตประจำวัน พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ 2 วิธีคือ วิธีคิดแบบอริยสัจ และความคิดแบบสืบสาวหาเหตุปัจจัย ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นในการนำหลักธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน พระสงฆ์ เกี่ยวกับ ประวัติพุทธสาวก พุทธ ชาวพุทธตัวอย่าง หน้าทีชาวพุทธ การปฏิบัติหน้าที่ชาวพุทธตามพุทธปณิธาน 4 ในมหาปรินิพพานสูตร การเป็นศิษย์ที่ดีตามหลักทศเบื้องต้นชาวในทศ 6 ศาสนพิธี เรื่อง พิธีทำบุญงานมงคล งานอวมงคล และการปฏิบัติเป็นชาวพุทธที่ดีในท้องถิ่นต่าง ๆ สัมมนา พระพุทธศาสนากับการแก้ปัญหาและการพัฒนา เรื่อง พระพุทธศาสนากับเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดศรัทธาอย่างยั่งยืนต่อพระรัตนตรัย และรักการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ประพฤติปฏิบัติตนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรมในการอยู่ร่วมกันในสังคม และสามารถนำหลักธรรมไปใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การทำงานอย่างมีคุณค่าต่อชีวิตตนเองและสังคมโดยรวม

ศึกษา วิเคราะห์ ความแตกต่างของการกระทำความผิดระหว่างคดีอาญาและคดีแพ่งและมีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองผู้อื่นตามหลักสิทธิมนุษยชนปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งในประเทศ และเสนอแนวคิดในการลดความขัดแย้งเสนอแนวคิดในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในประเทศและสังคมโลก ศึกษาระบอบการปกครองแบบต่างๆ ที่ใช้ในยุคปัจจุบันและเปรียบเทียบระบอบการปกครองของไทยกับประเทศอื่นๆ ที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันในมาตราต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วม และการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและวิเคราะห์ประเด็น ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทยและเสนอแนวทางแก้ไข

โดยใช้ทักษะกระบวนการคิด การสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการกลุ่ม กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในด้าน รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ใฝ่เรียนรู้ มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ มุ่งมั่นในการทำงาน อยู่อย่างพอเพียง

รหัสตัวชี้วัด

ส 1.1 ม.3/1, ม.3/2, ม.3/3,ม.3/4,ม.3/5,ม.3/6, ม.3/7, ม.3/8,ม.3/9, ม.3/10

ส 1.2 ม.3/1,ม.3/2,ม.3/3, ม.3/4, ม3/5, ม.3/6, ม.3/7

ส 2.1 ม.3/1, ม.3/2, ม.3/3, ม.3/4, ม3/5

ส 2.2 ม.3/1, ม.3/2, ม.3/3, ม.3/4

รวมทั้งหมด 26 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

ส23101 สังคมศึกษา

มัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้น

เวลา 60 ชั่วโมง 1.5 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
1	ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา	ส 1.1 ม.3/1 ม. 3/5	การเผยแพร่ศาสนาพุทธไปยังประเทศต่างๆ ทำให้พุทธศาสนิกชนในพื้นที่ต่างๆ นำเอาหลักคำสอนไปปฏิบัติ เกิดผลดีต่อการดำเนินชีวิตของผู้คน	3	8
2	หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	ส 1.1 ม.3/6 ม.3/7	หลักคำสอนของพระพุทธเจ้าสำคัญและจำเป็นในการนำไปปฏิบัติ หลักธรรมสำคัญ เช่น อริยสัจ 4 สังฆคุณ เป็นคุณความดีของพระสงฆ์	3	8
3	วิธีการดำเนินชีวิตของศาสนิกชน	ส 1.1 ม.3/10	ความแตกต่างของวิถีชีวิตของศาสนิกชนในศาสนาอื่นๆ กับศาสนาที่ตนนับถือ ย่อมไม่ถือเป็นอุปสรรคในการอยู่ร่วมกัน	2	6
4	หน้าที่ชาวพุทธ	ส 1.2 ม.3/1 ม.3/4	ชาวพุทธมีหน้าที่ต้องปฏิบัติต่อพระพุทธศาสนาหลายประการ นอกเหนือ จากหน้าที่หลักได้แก่ การศึกษาหาความรู้ การปฏิบัติตามหลักธรรม	3	8
5	การบริหารจิต	ส 1.1 ม.3/8 ม.3/9	การบริหารจิตและการเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐานทำให้จิตใจสงบมีคุณธรรมและเกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องตามความเป็นจริง	3	8
6	วันสำคัญทางศาสนา	ส 1.2 ม.3./5	วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาเป็นวันที่กำหนดขึ้นเพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้ประกอบพิธีกรรมเพื่อระลึกถึงคุณของพระรัตนตรัย	3	8
7	การดำรงรักษาศาสนากับการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ	ส 1.2 ม.3/7 ส 1.2 ม.3/6	การดำรงรักษาศาสนาเพื่อให้ศาสนาดำรงอยู่ได้จะต้องมีศาสนิกชนที่จะต้องปฏิบัติเพื่อเป็นการยืนยันว่าจะปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า	2	6

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
8	กฎหมายในบ้านเมืองไทย	ส 2.1 ม.3/1	มนุษย์เป็นสัตว์สังคมมีความสัมพันธ์กับคนอื่นทั้งสัมพันธ์เกี่ยวกับสิทธิทั้งทางแพ่งและอาญา ดังนั้นประชาชนจะต้องมีความรู้ในทางกฎหมายทั้งแพ่งและอาญา	5	10
9	หลักสิทธิมนุษยชน	ส 2.1 ม.3/2	หลักสิทธิมนุษยชนเป็นหลักสิทธิขั้นพื้นฐานที่มนุษย์ทุกคนต้องมีเท่าเทียมกันภายใต้การปกครองแบบประชาธิปไตย	4	9
10	การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย	ส 2.1 ม.3/3	วัฒนธรรมไทยได้สั่งสมกันมานานจนถึงปัจจุบันที่มีวัฒนธรรมจากสังคมอื่นทะลักเข้ามาจึงมีความจำเป็นที่จะเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตของคนไทย	4	9
11	ปัญหาความขัดแย้งภายในประเทศ	ส 2.1 ม.3/4-3/5	ในประเทศไทยมีความแตกต่างของประชาชนในด้านความเชื่อเชื่อชาติวิถีดำเนินชีวิตที่อาจจะเป็นปัญหาความขัดแย้งภายในประเทศ	2	6
12	การเมืองการปกครอง	ส 2.2 ม.3/1-3/4	การเมืองการปกครองในโลกปัจจุบันมี 2 รูปแบบที่สำคัญ คือ แบบประชาธิปไตยกับรูปแบบเผด็จการแบบประชาธิปไตยจะมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ	6	14
รวม				58	50
สอบกลางภาค				1	20
สอบปลายภาค				1	30
รวมตลอดภาคเรียน				60	100

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส23102 สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2

เวลา 60 ชั่วโมง 1.5 หน่วยกิต

ศึกษากลไกรราคาในระบบเศรษฐกิจ มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และใช้หลักการสำคัญของระบบสหกรณ์เพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง แสดงความคิดเห็นต่อนโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐแก้ปัญหาการว่างงานและสาเหตุการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ

ศึกษาโลกทางกายภาพและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบธรรมชาติการก่อเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมอันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติและทางสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

วิเคราะห์ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม และวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเห็นคุณค่าของการอนุรักษ์ทรัพยากรของประเทศไทยและโลก

โดยใช้กระบวนการ สืบค้นข้อมูล บันทึกจัดกลุ่มข้อมูลบันทึกจัดกลุ่มข้อมูล และการอภิปราย เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ มีความสามารถในการตัดสินใจ เห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

รหัสตัวชี้วัด

ส 3.1 ม.3/1, ม.3/2,ม.3/3

ส 3.2 ม.3/1, ม.3/2 ,ม.3/3,ม. 3/4,ม.3/5,ม. 3/6

ส 5.1 ม.5/1,ม.5/2

ส 5.2 ม.5/1,ม. 5/2 ,ม.5/3,ม. 5/4

รวมทั้งหมด 15 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

ส23102 สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2

เวลา 60 ชั่วโมง จำนวน 1.5 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
1	กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ	ส 3.1 ม.3/1	กลไกราคาเป็นเครื่องมือควบคุมปริมาณการค้าและการลงทุนในระบบเศรษฐกิจ	3	11
2	เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาประเทศ	ส 3.1 ม.3/2 ส 3.1 ม.3/3	การแก้ไขปัญหาท้องถิ่นโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนับว่าเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงของสังคมไทย	5	11
3	บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ	ส 3.2 ม.3/1 ส 3.2 ม.3/2 ส 3.2 ม.3/4 ส 3.2 ม.3/5	การพัฒนาประเทศเป็นภารกิจหลักของรัฐบาล เพื่อให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี ได้รับสวัสดิการที่รัฐจัดให้อย่างทั่วถึง การทำให้คนมีความสุข มีสุขภาพที่แข็งแรง มีสภาพแวดล้อมที่ดี มีการจัดสรรสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง	4	11
4	การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ	ส 3.2 ม.3/6	การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศในปัจจุบันเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ประกอบกับเป็นยุคของการค้าเสรี จึงทำให้การค้าระหว่างประเทศขยายตัวอย่างรวดเร็ว	4	11
5	การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	ส 3.2 ม.3/3	การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ทางการค้าร่วมมือกันแก้ไขปัญหา เสริมสร้างและรักษาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ลดและเลิกอุปสรรคทางการค้าระหว่างกัน ทำให้ตลาดการค้ามีขนาดใหญ่ขึ้น	4	6

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
6	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์	ส 5.1 ม.3/1	การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวมวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้	5	4
7	ทวีปอเมริกาเหนือ	ส 5.1 ม.3/1 ส 5.1 ม.3/2 ส 5.2 ม.3/1 ส 5.2 ม.3/2 ส 5.2 ม.3/3 ส 5.2 ม.3/4	ทวีปอเมริกาเหนือได้ชื่อว่าดินแดนโลกใหม่ เนื่องจากชาวยุโรปได้สำรวจพบและตั้งถิ่นฐานเมื่อประมาณ 500 ปีที่ผ่านมา นับเป็นทวีปที่พัฒนาอย่างรวดเร็วทางด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยี จนกลายเป็นชาติมหาอำนาจและมีอิทธิพลอย่างสูงต่อโลกปัจจุบัน	18	8
8	ทวีปอเมริกาใต้	ส 5.2 ม.3/1 ส 5.1 ม.3/2 ส 5.2 ม.3/1 ส 5.2 ม.3/2 ส 5.2 ม.3/3 ส 5.2 ม.3/4	ทวีปอเมริกาใต้เป็นดินแดนเก่าแก่ ประชากรดั้งเดิม คือชนพื้นเมืองอินเดียน มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอุดมสมบูรณ์ แต่ด้วยปัจจัยความไม่มั่นคงทางการเมือง การขาดแคลนเงินทุนและเทคโนโลยีที่ทันสมัยส่งผลให้การพัฒนาทำได้จำกัด	17	8
รวม				58	50
สอบกลางภาค				1	20
สอบปลายภาค				1	30
รวมตลอดภาคเรียน				60	100

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส23103 ประวัติศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา 20 ชั่วโมง 0.5 หน่วยกิต

ศึกษาและวิเคราะห์ ประวัติท้องถิ่นตนเองและเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตลอดจนขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์
ศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกที่มีผลต่อการพัฒนาทางประวัติศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ การเมือง อิทธิพลอารยธรรมตะวันตกต่อสังคมโลกและเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 20 ทั้งด้านความขัดแย้ง ตลอดจนความร่วมมือระหว่างประเทศ ด้านต่าง ๆ ในโลก
เพื่อมีความรู้ความเข้าใจและนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในชีวิตประจำวันและวิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ของไทยและโลก

รหัสตัวชี้วัด

ส 4.1 ม.3/1 ม.3/2

ส 4.2 ม.3/1 ม.3/2

รวมทั้งหมด 4 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

ส23103 ประวัติศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์	ส 4.1 ม.3/1 ม.3/2	การนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการศึกษาเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์อย่างมีเหตุผลจะทำให้เหตุการณ์นั้นๆ มีความน่าเชื่อถือ	3	20
2	พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทย สมัยรัตนโกสินทร์ ตอนต้น	ส 4.3 ม.3/1 ม. 3/2	พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ตอนต้นในด้านต่างๆ นั้น มีปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทย ทำให้ราชอาณาจักรไทยมีความมั่นคงและเจริญรุ่งเรือง และส่งผลความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองมาจนถึงปัจจุบัน	7	20
3	พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทย สมัยปรับปรุงและปฏิรูปประเทศ	ส 4.3 ม.3/1 ม.3/2ม.3/	พัฒนาการของไทยในสมัยปรับปรุงและปฏิรูปประเทศในด้านต่างๆ ทำให้ราชอาณาจักรไทยมีความมั่นคงและเจริญรุ่งเรือง และส่งผลความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองมาจนถึงปัจจุบัน	5	5
4	พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทย สมัยประชาธิปไตย	ส 4.3 ม.3/1 ม.3/2	พัฒนาการของไทยในสมัยประชาธิปไตยในด้านต่างๆทำให้ราชอาณาจักรไทยมีความมั่นคงและเจริญรุ่งเรือง และส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองมาจนถึงปัจจุบัน	5	5
รวม				18	50
สอบกลางภาค				1	20
สอบปลายภาค				1	30
รวมตลอดภาค				20	100

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส23104 ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2

เวลา 20 ชั่วโมง 0.5 หน่วยกิต

ศึกษาขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ และนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการศึกษา เรื่องราวเกี่ยวกับตนเองแนวคิดเกี่ยวกับประเด็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสมัยรัตนโกสินทร์ การปฏิรูปการปกครอง ในสมัยรัชกาลที่ 5 การเปลี่ยนแปลงการเมืองการปกครองสมัย พ.ศ. 2475 การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่มีผล ต่อมนุษยชาติ ในยุคปัจจุบัน สาเหตุและผลการเกิดสงครามโลก ครั้งที่ 1 และ 2 ตลอดจนปัจจัยต่าง ๆ ที่มี ผลต่อการเปลี่ยนแปลงโลกตะวันตกจนถึงสมัยกลาง ศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความร่วมมือและความ ชัดแย้งในศตวรรษที่ 20 และความพยายามในการขจัดปัญหาความขัดแย้ง

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ ได้อย่างมีเหตุผลตาม แนวคิดที่หลากหลาย สามารถวิเคราะห์ความเชื่อมโยงสัมพันธ์ของเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยวิธีการ ทางประวัติศาสตร์ตลอดจนเข้าใจแลเห็นความสำคัญของการใช้หลักฐานและการตีความที่แตกต่างจากอดีตที่มี ผลต่อการวิเคราะห์เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ มีความรู้ความเข้าใจ วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่มี ผลต่อพัฒนาการของมนุษยชาติในยุคปัจจุบัน สามารถวิเคราะห์สาเหตุและผลของการเกิดสงครามโลกครั้งที่ 1 และ 2 ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงความร่วมมือ และความขัดแย้ง และการแก้ปัญหาความขัดแย้ง

รหัสตัวชี้วัด

ส 4.2 ม.3/1, ม.3/2

ส 4.3 ม.3/1, ม.3/2, ม.3/3, ม.3/4

รวมทั้งหมด 6 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

ส23104 ประวัติศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและ วัฒนธรรมไทยสมัย รัตนโกสินทร์	ส 4.3ม.3/1 ม.3/2ม.3/3 ม.3/4	ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม ไทยสมัยรัตนโกสินทร์มี อิทธิพลต่อการพัฒนาชาติ ไทย ทำให้คนไทยเกิดความ ภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า และ ช่วยกันอนุรักษ์ไว้	6	20
2	ภูมิภาคของโลกกับพัฒนาการ ทางประวัติศาสตร์	ส 4.1ม.3/1 ม.3/2	ปัจจัยทางภูมิศาสตร์มี อิทธิพลต่อพัฒนาการทาง สังคม เศรษฐกิจ และ การเมืองของภูมิภาคต่างๆ ของโลก นอกจากนั้นอิทธิพล ของอารยธรรมตะวันตกยังมี ผลสำคัญต่อพัฒนาการทาง ประวัติศาสตร์	6	20
3	ความขัดแย้งและความร่วมมือ ของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 20 ถึงปัจจุบัน	ส 4.2ม.3/1 ม.3/2	โลกในศตวรรษที่ 20 มนุษย์ มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่ ก็มีความขัดแย้งกันมากขึ้น ทำให้มนุษย์หาหนทาง ร่วมมือขจัดความขัดแย้ง โดย การจัดตั้งองค์กรความ ร่วมมือต่างๆ ขึ้น เพื่อให้ มนุษย์ทุกคนบนโลกอยู่ ร่วมกันได้อย่างสงบสุข	6	10
รวม				18	50
สอบกลางภาค				1	20
สอบปลายภาค				1	30
รวมตลอดภาค				20	100

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส23201 หน้าที่พลเมือง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา 20 ชั่วโมง 0.5 หน่วยกิต

ศึกษาหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและแนะนำผู้อื่น ให้อนุรักษ์มรดกไทย ในการแสดงความเคารพ การสนทนา การแต่งกาย การมีสัมมาคารวะ แนะนำผู้อื่น และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละต่อสังคม เห็นคุณค่า อนุรักษ์และสืบสาน ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความ ซื่อสัตย์สุจริต อดทน ขยันหมั่นเพียร ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของ ตนเอง

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ประยุกต์ และเผยแพร่พระบรมราโชวาท ในเรื่องการเสียสละ ความ ซื่อสัตย์ หลักการทรงงาน ในเรื่องศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ แก้ปัญหาที่จุดเล็ก ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยใน ตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต อดทน ขยันหมั่นเพียร ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิด จากการทำของของตนเอง

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการเผชิญสถานการณ์กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการสร้างค่านิยม และกระบวนการ สร้างเจตคติ

เพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะที่ดีของคนไทย ภาคภูมิใจในความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นใน ศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรง เป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ จัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

1. มีส่วนร่วมและแนะนำผู้อื่นให้ และยกย่องผู้มีมารยาทไทย
2. แสดงออก แนะนำผู้อื่น และมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวกับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ
3. เห็นคุณค่า อนุรักษ์ สืบสาน และประยุกต์ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย
4. เป็นแบบอย่างและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และ เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
5. ประยุกต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาท หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
6. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

รวมทั้งหมด 6 ผลการเรียนรู้

โครงสร้างรายวิชา

ส23201 หน้าที่พลเมือง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
จำนวน 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	มารยาทไทย	1.มีส่วนร่วมแนะนำผู้อื่นให้นุรักษ์และยกย่องผู้มีมารยาทไทย	3	10
2	จิตสาธารณะ	2.แสดงออกแนะนำผู้อื่นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละต่อสังคม	3	10
3	อยู่อย่างไทย	3.เห็นคุณค่าอนุรักษสืบสานและประยุกต์ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย	3	10
4	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	4.เป็นแบบอย่างและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	3	10
5	ตามรอยพ่อ อยู่อย่างพอเพียง	5.ประยุกต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาท หลักการทรงงานและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4	10
6	ความมีวินัย	6. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง	4	10
คะแนนเก็บระหว่างเรียน			20	60
คะแนนสอบกลางภาค				20
คะแนนสอบปลายภาค				20
รวมคะแนน				100

ส23202 หน้าที่พลเมือง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
จำนวน 20 ชั่วโมง 0.5 หน่วยกิต

ศึกษาหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม เกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ในเรื่องการใช้สิทธิและหน้าที่ การใช้เสรีภาพอย่างรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเลือกตั้ง มีส่วนร่วมและรับผิดชอบต่อการตัดสินใจต่อกิจกรรมของห้องเรียนและโรงเรียน ตรวจสอบข้อมูล ตรวจสอบการทำหน้าที่ของบุคคลเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต อดทน ขยันหมั่นเพียร ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในภูมิภาคเอเชียอย่างสันติและพึ่งพาซึ่งกันและกัน ท่ามกลางความหลากหลายทางสังคมวัฒนธรรมในภูมิภาคต่างๆของโลก ในเรื่องวิถีชีวิต วัฒนธรรม ศาสนา สิ่งแวดล้อม การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมและพึ่งพาซึ่งกันและกัน ในเรื่องการเคารพซึ่งกันและกัน ไม่แสดงกิริยาและวาจาดูหมิ่นผู้อื่น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แบ่งปัน มีส่วนร่วมและเสนอแนวทางการป้องกันปัญหาความขัดแย้งในเรื่องทัศนคติ ความคิด ความเชื่อ ชู้สาว ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต อดทน ขยันหมั่นเพียร ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการเผชิญสถานการณ์กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการสร้างค่านิยม และกระบวนการสร้างเจตคติ

เพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะที่ดีของคนไทย ภาคภูมิใจในความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ จัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

1. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
2. มีส่วนร่วม และรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ ตรวจสอบข้อมูล ตรวจสอบการทำหน้าที่ของบุคคลเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ
3. เห็นคุณค่า ของการอยู่ร่วมกันในภูมิภาคต่างๆของโลกอย่างสันติ และพึ่งพาซึ่งกันและกัน
4. มีส่วนร่วมและเสนอแนวทางการป้องกันปัญหาความขัดแย้ง
5. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

รวมทั้งหมด 5 ผลการเรียนรู้

โครงสร้างรายวิชา

ส23202 หน้าที่พลเมือง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2

จำนวน 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	พลเมืองดี	1.ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถี ประชาธิปไตย	4	10
2	หลักประชาธิปไตย	2.มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการ ตัดสินใจ ตรวจสอบข้อมูล ตรวจสอบ การทำหน้าที่ของบุคคลเพื่อใช้ ประกอบการตัดสินใจ	4	10
3	โลกสงบสุข	3.เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันใน ภูมิภาคต่างๆ ของโลกอย่างสันติและ พึ่งพาซึ่งกันและกัน	4	10
4	การมีส่วนร่วมในสังคม	4.มีส่วนร่วมและเสนอแนวทางการ ป้องกันปัญหาความขัดแย้ง	4	15
5	ความมีวินัย	5. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง	4	15
คะแนนเก็บระหว่างเรียน				60
คะแนนสอบกลางภาค				20
คะแนนสอบปลายภาค				20
รวมคะแนน				100

โครงสร้างหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 พุทธศักราช 2561 โรงเรียนคูซอดประชาสรรค์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)
 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551
 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ระดับชั้น	ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 2	
	รายวิชา	นก./ชม.	รายวิชา	นก./ชม.
ม.4	วิชาพื้นฐาน ส31101 สังคมศึกษา ส31103 ประวัติศาสตร์ วิชาเพิ่มเติม ส30201 หน้าที่พลเมือง	1.0 (40) 0.5 (20) 0.5 (20)	วิชาพื้นฐาน ส31102 สังคมศึกษา ส31104 ประวัติศาสตร์ วิชาเพิ่มเติม ส30202 หน้าที่พลเมือง	1.0 (40) 0.5 (20) 0.5 (20)
ม.5	วิชาพื้นฐาน ส32101 สังคมศึกษา ส32103 ประวัติศาสตร์ วิชาเพิ่มเติม ส30201 หน้าที่พลเมือง	1.0 (40) 0.5 (20) 0.5 (20)	วิชาพื้นฐาน ส32102 สังคมศึกษา ส32104 ประวัติศาสตร์ วิชาเพิ่มเติม ส330202 หน้าที่พลเมือง	1.0 (40) 0.5 (20) 0.5 (20)
ม.6	วิชาพื้นฐาน ส33101 สังคมศึกษา	1.0 (40)	วิชาพื้นฐาน ส33102 สังคมศึกษา	1.0 (40)

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส31101 สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1

เวลา 40 ชั่วโมง 1.5 หน่วยกิต

ศึกษาเรื่องสังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า ศึกษาพุทธประวัติตั้งแต่การตรัสรู้ การก่อตั้งพระพุทธศาสนา วิธีการสอนและการเผยแผ่พระพุทธศาสนาตามแนว พุทธจริยา พุทธประวัติด้านการบริหารและการธำรงรักษาศาสนา วิเคราะห์ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา และการพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้องในพระพุทธศาสนา วิเคราะห์ลักษณะประชาธิปไตยในพระพุทธศาสนาและหลักการของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์ การฝึกฝนและพัฒนาตนเอง การพึ่งตนเองและการมุ่งอิสรภาพในพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งการศึกษา ซึ่งเน้นความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยกับวิธีการแก้ปัญหา พระพุทธศาสนาฝึกตนไม่ให้ประมาท มุ่งประโยชน์และสันติภาพแก่บุคคล สังคมและโลก วิเคราะห์พระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน ความสำคัญ of พระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการศึกษาที่สมบูรณ์ การเมืองและสันติภาพ พระรัตนตรัย หลักธรรมในกรอบอริยสัจ 4 และ พุทธศาสนสุภาษิต ศึกษาประวัติสาวก สาวิกา ศาสนิกชนตัวอย่างในพระพุทธศาสนา ศึกษาคุณค่าและความสำคัญของการสังคายนาพระไตรปิฎก การเชื่อมั่นต่อผลของการทำความดี ความซื่อ ศึกษาประวัติศาสดาของศาสนาอื่น ๆ ตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของค่านิยม และจริยธรรมที่เป็นตัวกำหนดความเชื่อ และพฤติกรรมที่แตกต่างกันของศาสนิกชนของศาสนาต่าง ๆ การเห็นคุณค่า เชื่อมั่น และมุ่งมั่นพัฒนาชีวิตด้วยการพัฒนาจิตและพัฒนาการเรียนรู้ ด้วยวิถีคิดแบบโยนิโสมนสิการ สวดมนต์แปล แม่เมตตา บริหารจิต และเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน หลักธรรมในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของแต่ละศาสนา การเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมความร่วมมือของทุกศาสนาในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม การปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และปฏิบัติตนถูกต้องตามศาสนพิธี การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ หลักธรรม คติธรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนา สัมมนาและเสนอแนวทางในการธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถืออันส่งผลถึงการพัฒนาตนพัฒนาชาติและโลก

วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ ของพื้นที่ในประเทศไทยและภูมิภาค ต่างๆ ของโลก ซึ่งได้รับอิทธิพล จากปัจจัยทางภูมิศาสตร์ลักษณะทางกายภาพซึ่งทำให้เกิดปัญหาหรือภัยพิบัติทางธรรมชาติ ในประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆของโลก

รหัสตัวชี้วัด

ส 1.1 ม.4-6/1, ม.4-6/2, ม.4-6/3, ม.4-6/4, ม.4-6/5, ม.4-6/6, ม.4-6/7, ม.4-6/8,
ม.4-6/9, ม.4-6/10, ม.4-6/11, ม.4-6/12, ม.4-6/13, ม.4-6/14, ม.4-6/15,
ม.4-6/16, ม.4-6/17, ม.4-6/18, ม.4-6/19, ม.4-6/20, ม.4-6/21, ม.4-6/22

ส 5.1 ม.4-6/1, ม.4-6/2, ม.4-6/3, ม.4-6/4

รวมทั้งหมด 26 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

ส31101 สังคมศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	ความเป็นมาของ พระพุทธศาสนา และพุทธประวัติ	ส 1.1 ม.4-6/1 ส 1.1 ม.4-6/2 ส 1.1 ม.4-6/3	สังคมชมพูทวีปสมัยก่อนพระพุทธเจ้า มีคติความเชื่อในเรื่องของจิตวิญญาณ ศาสนาพราหมณ์และลัทธิอิศระต่าง ๆ ต่อมาพระพุทธศาสนาได้ก่อตั้งขึ้น โดยพระพุทธเจ้า พระองค์ทรงเผยแผ่ คำสอน โดยมีวิธีการสอน และเผยแผ่ พระพุทธศาสนาตามแนวพุทธจริยา ทรงมีวิธีการสอนที่สามารถปรับ ให้สอดคล้องกับบุคคลและ สถานการณ์จนพระพุทธศาสนา ประดิษฐานมั่นคงสืบต่อมา	4	5
2	หลักการของ พระพุทธศาสนา	ส 1.1 ม.4-6/4 ส 1.1 ม.4-6/5 ส 1.1 ม.4-6/6 ส 1.1 ม.4-6/7	พระพุทธศาสนามีหลักที่น้อมนำให้ พุทธศาสนิกชนยึดในการประพฤติ ปฏิบัติตนตามทางสายกลางมีทั้ง ทฤษฎีและวิธีการที่เป็นสากล ความศรัทธาในพระพุทธศาสนาเป็น ความเชื่อมั่นในคุณงามความดีที่ ประกอบด้วยเหตุผล ส่วนปัญญา คือ ความรู้ทั่วถึง เป็นความรู้ที่ควรพัฒนา มี 3 ลักษณะ คือ ปัญญา รู้จักความ เสื่อม ปัญญา รู้ความเจริญ และ ปัญญา รู้จักวิธีการละเหตุแห่งความ เสื่อมและสร้างเหตุแห่งความเจริญ พระพุทธศาสนาเป็นศาสนา ประชาธิปไตยมาตั้งแต่เริ่มแรก โดยมี พระธรรมวินัยเป็นธรรมนูญหรือ กฎหมายสูงสุด และมีความเสมอภาค ภายใต้พระธรรมวินัยนอกจากวัตถุนั้น วิทยาศาสตร์และพระพุทธศาสนามี หลักการเหมือนกันคือ มุ่งแสวงหา ความจริง	4	5

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			แต่พระพุทธศาสนานี้เน้นพูดเรื่องความจริงในขอบเขตที่กว้างกว่า วิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์เน้นวัตถุนิยม ในขณะที่พระพุทธศาสนาเชื่อว่ามีความจริงอื่น		
3	ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา ต่อสังคมไทย	ส 1.1 ม.4-6/8 ส 1.1 ม.4-6/9 ส 1.1 ม.4-6/10	พระพุทธเจ้าทรงเป็นแบบอย่างในการฝึกฝน พัฒนา และพึ่งตนเอง เพื่อมุ่งไปสู่อิสรภาพของมนุษย์ โดยไม่ต้องหวังพึ่งเทพเจ้า หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ช่วยดลบันดาลสิ่งที่ตนต้องการ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามนุษย์มีศักยภาพในการพัฒนาตนได้สูงสุด แต่ต้องผ่านกระบวนการทางการศึกษา ซึ่งเรียกว่า ไตรสิกขา ผู้สำเร็จการศึกษาจะมีพัฒนาการที่สมบูรณ์ สามารถแก้ปัญหาตามเหตุปัจจัยได้ ความไม่ประมาท คือ ความมีสติ วิธีฝึกความไม่ประมาทตามแนวทางพระพุทธศาสนา คือ การปฏิบัติตามหลักสติปัฏฐาน 4พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่มุ่งความสุขและสันติภาพแก่บุคคล สังคมและโลกอย่างแท้จริง พระพุทธเจ้าทรงสถาปนาพระพุทธศาสนาขึ้นมาในโลก โดยมีพระประสงค์ที่จะช่วยให้ชาวโลกอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขดังคำสอนของพระองค์	4	6
4	พระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน	ส 1.1 ม.4-6/11	เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความสามารถของชุมชน เมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาคหนึ่ง ๆ ในการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดเพื่อเลี้ยงสังคมนั้น ๆ ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยต่าง ๆ ที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของ	2	4

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			การดำรงชีพแบบพอเพียง คือ การรู้จักคำว่า “พอ” เช่น ประหยัดตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดละความฟุ่มเฟือย ส่วนการพัฒนาแบบยั่งยืน คือ การพัฒนาที่มุ่งให้เกิดความสมดุลในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม หรือหากกล่าวโดยสรุปการพัฒนาแบบยั่งยืนก็คือ การพัฒนาที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหาตามมาอีกในอนาคต		
5	พระพุทธศาสนากับการศึกษาที่สมบูรณ์การเมืองและสันติภาพ	ส 1.1 ม.4-6/12	การศึกษาเป็นการฝึกฝนพัฒนาคนให้ดำเนินไปในวิถีชีวิตที่ถูกต้องดีงาม ในทางพระพุทธศาสนากระบวนการทางการศึกษาควรดำเนินไปตามหลักอริยสัจ 4 และปฏิจจสมุปปาท และควรมีคุณธรรมเสริมในกระบวนการเรียนการสอนด้วย ส่วนเรื่องการเมืองการปกครองนั้นพระพุทธศาสนา มุ่งเน้นการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	3	6
6	หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	ส 1.1 ม.4-6/13 ส 1.1 ม.4-6/16	พระพุทธศาสนา คือ แก้วอันประเสริฐ 3 ประการ คือ พระรัตนตรัย ได้แก่ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ และมีหลักธรรมอันเป็นความจริงที่พระพุทธเจ้าทรงค้นพบแล้วนำมาเผยแผ่แก่บุคคลทั่วไป เรียกว่า อริยสัจ 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมที่ช่วยให้มนุษย์ได้ศึกษาและนำมาปฏิบัติเพื่อให้ชีวิตมีความสุขอย่างแท้จริงบุคคลสั่งสมกรรมอย่างไดย่อมได้รับผลแห่งกรรมนั้น ดังตัวอย่างที่ปรากฏในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา การทำความคิดให้ถูกต้องตามหลักโยนิโสมนสิการด้วยวิธีคิดแบบอริยสัจ จะทำให้เราเป็นผู้คิดดี ปฏิบัติดีและได้รับผลแห่งกรรมดีนั้น	5	7

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
7	พุทธสาวก พุทธสาวิกา ศาสนิกชน ตัวอย่าง และชาดก ใน พระพุทธศาสนา	ส 1.1 ม.4-6/14	ประวัติของ สาวก สาวิกา พุทธศาสนิก ชนตัวอย่างและชาดก เป็นเรื่องราว การปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน ตั้งแต่สมัยพุทธกาลจนถึงปัจจุบัน หาก นำมาวิเคราะห์จะได้ข้อคิดเพื่อนำมา เป็นแบบอย่างการดำเนินชีวิตได้	3	3
8	พระไตรปิฎก	ส 1.1 ม.4-6/15	พระไตรปิฎกเป็นคัมภีร์ทางศาสนาที่ รวบรวมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ประกอบด้วย พระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก และ พระอภิธรรมปิฎก การสังคายนา พระไตรปิฎก หมายถึง การตรวจสอบ ชำระพระธรรมวินัยที่พระพุทธเจ้าทรง บัญญัติไว้ ซึ่งทำให้พระธรรมได้รับการ ตรวจสอบและสืบทอดต่อไป อย่างถูกต้อง เป็นการสืบต่ออายุ พระพุทธศาสนาต่อไป	3	3
9	ศาสนาต่าง ๆ และ การอยู่ร่วมกัน อย่าง สันติสุข	ส 1.1 ม.4-6/17 ส 1.1 ม.4-6/18 ส 1.1 ม.4-6/21 ส 1.1 ม.4-6/22	ในโลกของเรามีศาสนาที่เป็นที่นับถือ หลายศาสนา และในประเทศไทย มี ชาวไทยนับถือศาสนาอื่น ๆ การรู้ ความเป็นมาของศาสนาอื่น ๆ ก็เพื่อ เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติตนต่อผู้ที่ นับถือศาสนาอื่น ๆ ได้ถูกต้อง	3	4
10	ปฏิสัมพันธ์เชิง ภูมิศาสตร์	ส 5.1 ม.4-6/1, ม.4-6/3	1. ปฏิสัมพันธ์เชิงภูมิศาสตร์ของโลก ประกอบด้วย ธรณีภาค อุทกภาค บรรยากาศ และชีวนภาค ซึ่งทั้งหมดมี ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน 2. โลกมีรูปทรงกลม ประกอบด้วย ชั้นแก่นโลก ชั้นเนื้อโลก และเปลือก โลก หินหนืดในชั้นเนื้อโลก (ชั้นแมน เทิล) มีการเคลื่อนไหว ซึ่งเป็นปัจจัยให้เกิดแผ่นดินไหวและ ภูเขาไฟปะทุตามบริเวณ รอยต่อของ แผ่นเปลือกโลก	4	5

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			<p>3. ดวงอาทิตย์ โลก และดวงจันทร์ มีความสัมพันธ์กัน และก่อให้เกิดปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น การเกิดน้ำขึ้น-น้ำลง น้ำเกิด-น้ำตาย กลางวัน-กลางคืน ฤดูกาล ข้างขึ้น-ข้างแรม สุริยุปราคา จันทรุปราคา ลมบก-ลมทะเล</p> <p>4. โลกอาศัยพลังงานความร้อน และแสงสว่างจากดวงอาทิตย์</p> <p>5. สิ่งมีชีวิตบนโลก ได้แก่ พืช สัตว์ และมนุษย์ มีความสัมพันธ์กับระบบธรรมชาติของโลก โดยทั้งหมดต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน</p> <p>6. มนุษย์เป็นตัวละครสำคัญในการรักษาและทำลายระบบธรรมชาติของโลก</p>		
11	การเปลี่ยนแปลงเชิงภูมิศาสตร์	ส 5.1 ม.4-6/1, ม.4-6/2, ม.4-6/3, ม.4-6/4	<p>ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติต่างๆ มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการดำเนินชีวิตของมนุษย์ มนุษย์จำเป็นต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เพื่อปรับตัวให้สอดคล้องและเหมาะสม ซึ่งส่งผลให้การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างปกติสุข มนุษย์มีส่วนในการเร่งให้เกิดปรากฏการณ์ต่าง ๆ เร็วขึ้น ดังนั้นมนุษย์ต้องลดการใช้พลังงาน และลดการก่อให้เกิดมลพิษต่าง ๆ ต่อโลก</p>	3	6
รวม				38	50
สอบกลางภาค				1	20
สอบปลายภาค				1	30
รวมตลอดภาคเรียน				40	100

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส31102 สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2

เวลา 40 ชั่วโมง 1.0 หน่วยกิต

ศึกษาเรื่องโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคม การแก้ปัญหา และแนวทางการพัฒนาสังคม วิเคราะห์วัฒนธรรมไทย เพื่อศึกษาแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมและวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมสากล วิเคราะห์ และปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลกเพื่อความสงบสุขในสังคม ประเมินสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในสังคมไทยและสังคมโลกวิเคราะห์การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ปฏิบัติตนและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เสนอแนวทางการเมืองการปกครองที่นำไปสู่ความเข้าใจ และการประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศวิเคราะห์ปัญหาการเมืองที่สำคัญของไทย และการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

โดยการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมสู่การสร้างประสบการณ์ใหม่ โดยการใช้ภาพ ข่าว หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนฝึกการสังเกต ตอบคำถามหาแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง เหมาะสม ส่งเสริมการทำงานกลุ่ม เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคม นำไปสู่การยอมรับและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น

ตระหนักถึงความสำคัญและเห็นคุณค่าของการศึกษาหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ปฏิบัติตนด้านประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ของพลเมืองดี เพื่อให้ดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

รหัสตัวชี้วัด

ส 2.1 ม.4-6/1, ม.4-6/4,

ส 2.2 ม.4-6/2, ม.4-6/3

รวมทั้งหมด 4 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

ส31102 สังคมศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
1	การปกครองระบอบประชาธิปไตย	ส 2.2 ม.4-6/3	รัฐเป็นชุมชนทางการเมืองที่มีอำนาจในการปกครองตนเองอย่างเป็นอิสระ ทำให้แต่ละรัฐสามารถเลือกระบอบการปกครองแบบต่าง ๆ มาใช้เพื่อประโยชน์ในการปกครองรัฐตนได้ ทำให้เกิดความคล้อยคลึงและความแตกต่างกันของรัฐต่าง ๆ อันจะนำไปสู่ความขัดแย้งหรือการร่วมมือระหว่างประเทศ	8	30
2	กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก	ส 2.1 ม.4-6/1	ในสังคมที่มีคนเป็นจำนวนมาก ทำให้จำเป็นต้องมีเครื่องมือในการจัดระเบียบและควบคุมสังคมที่เป็นมาตรฐานเดียวกันในสังคม นั่นคือกฎหมาย การเรียนรู้กฎหมายนอกจากจะทำให้รู้ว่าตนจะถูกละเมิดสิทธิใดจากผู้อื่นบ้าง ยังจะทำให้ตนไม่ไปกระทำผิดตามกฎหมาย อันจะนำมาซึ่งความสงบสุขในสังคม	12	25
3	สิทธิมนุษยชนในสังคมไทยและสังคมโลก	ส 2.1 ม.4-6/4	สิทธิมนุษยชนเน้นการเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งเราควรเรียนรู้ไว้เพื่อตนจะได้ไม่ไปละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้อื่น และไม่ให้อื่นมาละเมิดสิทธิมนุษยชนของตน ซึ่งเป็นสิทธิตามธรรมชาติ ไม่มีใครพรากไปได้ การเคารพสิทธิมนุษยชนซึ่งกันและกันจึงทำให้สังคมสงบสุข	10	25
4	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	ส 2.2 ม.4-6/2	ปัจจุบันแต่ละประเทศในสังคมโลกต่างให้ความสำคัญในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตนกับ	8	20

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			ประเทศอื่น เพื่อรักษาและเพิ่มพูนผลประโยชน์ของชาติตนรวมทั้งการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีต่อกันด้วยการประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อสันติสุขของสังคมโลกในที่สุด		
รวม				38	50
สอบกลางภาค				1	20
สอบปลายภาค				1	30
รวมตลอดภาคเรียน				40	100

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส32103 ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1

เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของชาติไทย ในเรื่องแนวคิดเกี่ยวกับถิ่นเดิมของชนชาติไทย อาณาจักรไทยโบราณและอาณาจักรโบราณอื่นในดินแดนไทย เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในความเป็นมาของชนชาติไทยและอาณาจักรไทยโบราณ ตลอดจนอาณาจักรโบราณอื่นในดินแดนไทย ตระหนักถึงคุณค่าของสถาบันพระมหากษัตริย์ และบุคคลสำคัญของไทยที่มีส่วนในการสถาปนาอาณาจักรไทยด้วยความชาญฉลาด กล้าหาญ มุ่งมั่น อุตุน และเสียสละ สามารถนำคุณลักษณะจากบุคคลและจากเหตุการณ์ที่ศึกษา มาเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองสังคมไทย และสังคมโลก

รหัสตัวชี้วัด

ส 4.3 ม.4-6/1, ส 4.3 ม.4-6/2

รวมทั้งหมด 2 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

ส32103 ประวัติศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์	ส 4.1ม.4-6/1	- เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่ปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยและประวัติศาสตร์สากล - ตัวอย่างเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ - ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์	4	15
2	ขั้นตอนและวิธีการทางประวัติศาสตร์	ส 4.1ม.4-6/2	- ขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ - คุณค่าและประโยชน์ของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ - ผลการศึกษาหรือโครงการทางประวัติศาสตร์	4	15
3	ประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย	ส 4.2ม.4-6/1	- แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นมาของชนชาติไทย - อาณาจักรโบราณ - ปัจจัยที่มีผลต่อการสถาปนาอาณาจักรในช่วงเวลาต่างๆ	5	10
4	ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อชาติ	ส 4.2ม.4-6/2	บทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ในการพัฒนาชาติไทยในด้านต่างๆ	5	10
รวม				18	50
สอบกลางภาค				1	20
สอบปลายภาค				1	30
รวมตลอดภาค				20	100

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส31104 ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2

เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของชาติไทย เกี่ยวกับอาณาจักรสุโขทัยและอาณาจักรอยุธยา เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสถาปนาและปัจจัยที่มีผลต่อการสถาปนาบ้านเมือง ความเจริญก้าวหน้าด้านต่าง ๆ ตลอดจนการสร้างสรรคภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทย ซึ่งมีผลมาถึงสังคมไทยในยุคปัจจุบัน ตระหนักถึงคุณค่าของสถาบันพระมหากษัตริย์และบุคคลสำคัญทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ที่มีส่วนสถาปนาบ้านเมือง มีส่วนสร้างสรรค์ความเจริญ และปกป้องรักษาบ้านเมืองด้วยความชาญฉลาด กล้าหาญ มุ่งมั่น อดทน และเสียสละ เห็นคุณค่าและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทย ให้ดำรงอยู่สืบไป

รหัสตัวชี้วัด

ส 4.3 ม.4-6/1, ส 4.3 ม.4-6/2, ส 4.3 ม.4-6/3, ส 4.3 ม.4-6/4, ส 4.3 ม.4-6/5

รวมทั้งหมด 5 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

ส32104 ประวัติศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
1	บทบาทของสตรีไทยในประวัติศาสตร์	ส 4.3ม.4-6/1	1.บทบาทของสตรีไทยในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง 2. ตัวอย่างสตรีไทยที่มีบทบาทในประวัติศาสตร์ไทย	4	10
2	วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย	ส 4.3ม.4-6/3	1. วัฒนธรรมไทย 2. ภูมิปัญญาไทย 3. แนวทางการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย 4. การประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย	6	20
3	อิทธิพลของวัฒนธรรมภายนอกที่มีผลต่อสังคมไทย	ส 4.3ม.4-6/3 ส 4.3ม.4-6/5	1. วัฒนธรรมตะวันออกกับสังคมไทย 2. วัฒนธรรมตะวันตกกับสังคมไทย	2	15
4	บุคคลสำคัญของไทย	ส 4.3ม.4-6/3 ส 4.3ม.4-6/4	1. สมัยสุโขทัย 2. สมัยอยุธยา 3. สมัยธนบุรี 4. สมัยรัตนโกสินทร์	6	15
รวม				18	50
สอบกลางภาค				1	20
สอบปลายภาค				1	30
รวมตลอดภาค				20	100

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส30201 หน้าที่พลเมือง

รายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1

จำนวน 20 ชั่วโมง 0.5 หน่วยกิต

ศึกษาหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและแนะนำผู้อื่นให้อนุรักษ์และเผยแพร่มารยาทไทยสู่สาธารณะ ในเรื่องการแสดงความเคารพ การสนทนา การแต่งกาย การมีสัมมาคารวะ เห็นคุณค่า อนุรักษ์ สืบสาน ประยุกต์และเผยแพร่ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความอดทน ใฝ่หาความรู้และตั้งใจ ปฏิบัติหน้าที่ที่สามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ประยุกต์ และเผยแพร่พระบรมราโชวาท ในเรื่องการมีระเบียบวินัย ความสามัคคี หลักการทรงงาน ในเรื่องการระเบิดจากข้างใน ไม่ติดตำรา บริการรวมที่จุดเดียว ใช้ธรรมปราบอธรรม และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้

เพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะที่ดีของคนไทย ภาคภูมิใจในความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง มีวิจรรณญาณในการเลือกตั้ง และการวิพากษ์นโยบายสาธารณะ อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ จัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

๑. มีส่วนร่วมและแนะนำผู้อื่นให้อนุรักษ์ และเผยแพร่มารยาทไทยสู่สาธารณะ(จุดเน้นที่ ๑)
๒. เห็นคุณค่า อนุรักษ์ สืบสาน ประยุกต์ และเผยแพร่ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย(จุดเน้นที่ ๒)
๓. เป็นแบบอย่าง มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่น ในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์(จุดเน้นที่ ๓)
๔. เป็นแบบอย่าง ประยุกต์และเผยแพร่ พระบรมราโชวาท หลักการทรงงานและหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง (จุดเน้นที่ ๔)
๕. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง(จุดเน้นที่ ๑๐)

รวมทั้งหมด ๕ ผลการเรียนรู้

โครงสร้างรายวิชา

ส30201 หน้าที่พลเมือง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1

เวลา 20 ชั่วโมง

จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	มารยาทไทย	1.มีส่วนร่วมและแนะนำผู้อื่นให้อนุรักษ์และ เผยแพร่มารยาทไทยสู่สาธารณะ	4	10
2	อยู่อย่างไทย	2.เห็นคุณค่า อนุรักษ์ สืบสาน ประยุกต์ และเผยแพร่ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย	4	10
3	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	3.เป็นแบบอย่าง มีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรม และสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงออก ถึงความรักชาติ ยึดมั่น ในศาสนา และเทิดทูนสถาบัน พระมหากษัตริย์	4	15
4	ตามรอยพ่ออยู่อย่าง พอเพียง	4.เป็นแบบอย่าง ประยุกต์และเผยแพร่ พระบรมราโชวาท หลักการทรงงานและ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	4	10
5	วินัยในตนเอง	5. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง	4	15
คะแนนเก็บระหว่างเรียน			20	60
คะแนนสอบกลางภาค				20
คะแนนสอบปลายภาค				20
รวมคะแนน				100

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส30202 หน้าที่พลเมือง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
จำนวน 20 ชั่วโมง 0.5 หน่วยกิต

ศึกษาหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม เกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง และส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้อื่นเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ในเรื่องการเป็นผู้นำและการเป็นสมาชิกที่ดี การใช้สิทธิและหน้าที่ การใช้เสรีภาพอย่างรับผิดชอบ ความกล้าหาญทางจริยธรรม การเสนอแนวทางการแก้ปัญหาสังคมต่อสาธารณะ การติดตามและประเมินข่าวสารทางการเมืองและการรู้เท่าทันสื่อ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ประยุกต์ใช้กระบวนการประชาธิปไตยในการวิพากษ์ประเด็นนโยบายสาธารณะที่ตนสนใจ มีส่วนร่วมและตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีวิจารณญาณ รู้ทันข่าวสารและรู้ทันสื่อ คาดการณ์ เหตุการณ์ล่วงหน้าบนพื้นฐานของข้อมูล ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตยอมรับในอัตลักษณ์และเคารพความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และพึ่งพาซึ่งกันและกันและกันด้วยการเคารพซึ่งกันและกัน ไม่แสดงกิริยาและวาจาดูหมิ่นผู้อื่น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แบ่งปัน ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความอดทน ใฝ่หาความรู้ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้

เพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะที่ดีของคนไทย ภาควุฒิใจในความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง มีวิจารณญาณในการเลือกตั้ง และการวิพากษ์นโยบายสาธารณะ อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ จัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

๑. เป็นแบบอย่างและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้อื่นเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย (จุดเน้นที่ ๓)
๒. ประยุกต์ใช้กระบวนการประชาธิปไตยในการวิพากษ์ประเด็นนโยบายสาธารณะที่ตนสนใจ (จุดเน้นที่ ๓)
๓. มีส่วนร่วมและตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีวิจารณญาณ(จุดเน้นที่ ๔)
๔. รู้ทันข่าวสารและรู้ทันสื่อ(จุดเน้นที่ ๕)
 คาดการณ์เหตุการณ์ล่วงหน้าบนพื้นฐานของข้อมูล(จุดเน้นที่ ๕)
๕. ยอมรับในอัตลักษณ์และเคารพความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม (จุดเน้นที่ ๑)
๖. เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และพึ่งพาซึ่งกันและกัน(จุดเน้นที่ ๔)
๗. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง (จุดเน้นที่ ๕)

รวมทั้งหมด ๘ ผลการเรียนรู้

โครงสร้างรายวิชา

ส30202 หน้าที่พลเมือง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	พลเมืองดี	1.เป็นแบบอย่างและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้อื่น เป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	3	5
2	หลักประชาธิปไตย	2.ประยุกต์ใช้กระบวนการประชาธิปไตยใน การวิพากษ์ประเด็นนโยบายสาธารณะที่ตน สนใจ	3	10
3	การมีส่วนร่วม	3.มีส่วนร่วมและตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมี วิจารณญาณ	3	5
4	ข่าวเหตุการณ์ปัจจุบัน	4.รู้ทันข่าวสารและรู้ทันสื่อ	3	10
5	การเลือกการตัดสินใจ	5. คาดการณ์เหตุการณ์ล่วงหน้าบนพื้นฐาน ของข้อมูล	2	5
6	สังคมหลากหลาย	6. ยอมรับในอัตลักษณ์และเคารพความ หลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม	2	5
7	ความสันติสุข	7.ยอมรับในอัตลักษณ์และเคารพความ หลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม	2	10
8	วินัยในตนเอง	8. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง	2	10
คะแนนเก็บระหว่างเรียน			20	60
คะแนนสอบกลางภาค				20
คะแนนสอบปลายภาค				20
รวมคะแนน				100

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส32101 สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1

เวลา 40 ชั่วโมง 1.0 หน่วยกิต

วิเคราะห์ ความจำเป็นที่ต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากล ปัญหาการเมืองสำคัญที่เกิดขึ้นภายในประเทศ สถานการณ์การเมืองการปกครอง ของสังคมไทย และสังคมโลก และ การประสานประโยชน์ร่วมกัน อิทธิพลของระบบการเมืองการปกครอง ที่มีผลต่อการดำเนิน ชีวิตและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ศึกษาระบบเศรษฐกิจของโลกในปัจจุบัน ผลดีและผลเสียของระบบเศรษฐกิจแบบต่างๆ ตลาด และประเภทของตลาด ข้อดีและข้อเสียของตลาดประเภทต่าง ๆ การกำหนดราคาตามอุปสงค์ และอุปทาน การกำหนดราคาในเชิงกลยุทธ์ที่มีในสังคมไทย การกำหนดค่าจ้าง กฎหมายที่เกี่ยวข้องและอัตราค่าจ้างแรงงานในสังคมไทย บทบาทของรัฐในการแทรกแซงราคา และการควบคุมราคาเพื่อการแจกจ่าย และจัดสรรในทางเศรษฐกิจ วิวัฒนาการของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ของไทย ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจของประเทศ ผลกระทบของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจของประเทศที่มีต่อภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคการค้าและบริการ การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ บทบาทขององค์กรระหว่างประเทศในเวทีการเงินโลกที่มีผลกับประเทศไทย บทบาทของนโยบายการเงินและการคลังของรัฐบาลในด้าน การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การรักษาดุลการค้าระหว่างประเทศ การแทรกแซงราคาและการควบคุม ราคา รายรับและรายจ่ายของรัฐที่มีผลต่อบรรยากาศ หนี้สาธารณะ การพัฒนาทางเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของประชาชน สาเหตุ และผลกระทบที่เกิดจากภาวะทางเศรษฐกิจ เช่น เงินเฟ้อ เงินฝืด ตัวชี้วัดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รายได้เฉลี่ยต่อบุคคล เสนอแนะ แนวทางการแก้ปัญหาของนโยบายการเงินการคลัง พร้อมทั้ง วิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชนและเสนอแนวทางแก้ไข

โดยใช้กระบวนการสืบค้นข้อมูล บันทึกอภิปรายสืบค้นหาความรู้เพื่อให้เกิด ความรู้ ความคิดความเข้าใจเห็นคุณค่าในการประยุกต์ใช้ความรู้ไปพัฒนาตนเองในชีวิตประจำวัน

รหัสตัวชี้วัด

ส 2.1	ม 4-6/4
ส 2.1	ม 4-6/5
ส 2.2	ม 4-6/1
ส 3.1	ม 4-6/1
ส 3.1	ม 4-6/4
ส 3.2	ม 4-6/1

รวมทั้งหมด 6 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

ส32102 วิชาสังคมศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา 20 ชั่วโมงจำนวน 1.0 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จำนวนชั่วโมง	น้ำหนักคะแนน
1	วัฒนธรรมไทย	ส 2.1ม 4-6/5	การศึกษาความหมายและความสำคัญของวัฒนธรรม ลักษณะและ ความสำคัญของวัฒนธรรมไทยที่สำคัญ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมสากลแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ที่ตั้งมทำให้เราสามารถมีวิธีการเลือกรับวัฒนธรรมของสากลมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตให้เหมาะสมกับตนเองและสังคม	6	15
2	การเมืองการปกครองของไทย	ส 2.2ม 4-6/1	ปัญหาการเมืองสำคัญที่เกิดขึ้นภายในประเทศ สถานการณ์การเมืองการปกครอง ของสังคมไทย และสังคมโลก และ การประสานประโยชน์ร่วมกัน ทำให้มี อิทธิพลของระบบการเมืองการปกครอง ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตแลความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	8	20
3	การกำหนดค่าจ้างในระบบเศรษฐกิจ	ส 3.1 ม 4-6/1	การศึกษา ระบบเศรษฐกิจของโลกในปัจจุบัน ผลดีและผลเสียของระบบเศรษฐกิจแบบต่างๆ ทำให้ทราบถึง ตลาดและประเภทของตลาดข้อดีและข้อเสียของตลาดประเภทต่าง ๆ การกำหนดราคาตามอุปสงค์ และอุปทาน การกำหนดราคาในเชิงกลยุทธ์ที่มีในสังคมไทย การกำหนดค่าจ้างกฎหมายที่เกี่ยวข้องและอัตราค่าจ้างแรงงานในสังคมไทย บทบาทของรัฐในการแทรกแซงราคา และการควบคุมราคาเพื่อการแจกจ่ายและจัดสรรในทางเศรษฐกิจ	6	15
4	ปัญหาเศรษฐกิจชุมชน	ส 3.1ม 4-6/4	ปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชนในแต่ละชุมชน จะมีความแตกต่างกันไปการศึกษาจะทำให้	4	10

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จำนวนชั่วโมง	น้ำหนักคะแนน
			ทราบแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน พร้อมทั้งยกตัวอย่างของการรวมกลุ่มที่ประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจของชุมชน		
5	เศรษฐกิจยุคโลกาภิวัตน์	ส3.2 ม.4- 6/2	การเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ทำให้มีผลต่อสังคมไทยในปัจจุบันเพราะในแต่ละประเทศไม่สามารถที่จะผลิตสินค้าเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในประเทศได้ครบถ้วนทำให้เสียเปรียบได้เปรียบทางด้านดุลการค้าเพื่อผลประโยชน์และความมั่นคงด้าน	6	15
6	การเงิน การธนาคาร การคลัง	ส 3.2 ม 4-6/1	การศึกษาบทบาทของนโยบายการเงินและการคลังของรัฐบาลในด้านการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การรักษาดุลการค้าระหว่างประเทศการแทรกแซงราคาและการควบคุม ราคารายรับและรายจ่ายของรัฐที่มีผลต่งประมาณ หนี้สาธารณะ การพัฒนาทางเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของประชาชนนโยบายการเก็บภาษีประเภทต่าง ๆ และการใช้จ่ายของรัฐ ทำให้ทราบถึงแนวทางการแก้ปัญหาการว่างงาน ความหมาย สาเหตุ และผลกระทบที่เกิดจากภาวะทางเศรษฐกิจ เช่น เงินเฟ้อ เงินฝืด ตัวชี้วัดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เช่น GDP , GNP รายได้เฉลี่ยต่อบุคคล แนวทางการแก้ปัญหาของนโยบายการเงินการคลัง	10	25
รวม				38	50
สอบกลางภาค				1	20
สอบปลายภาค				1	30
รวมตลอดภาคเรียน				40	100

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน
ส32102 สังคมศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา 40 ชั่วโมง 1.0 หน่วยกิต

วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพ ในส่วนต่าง ๆ ของ โลก การเกิดภูมิสังคมใหม่ในโลก
วิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยและโลก ระบุมาตรการป้องกันและแก้ไข
ปัญหา บทบาทขององค์กรและการประสานความร่วมมือทั้งในประเทศและนอกประเทศเกี่ยวกับกฎหมาย
สิ่งแวดล้อม การจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการสืบค้นข้อมูลใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์
ให้ข้อมูลและข่าวสารภูมิลักษณะ ภูมิอากาศและภูมิสังคมของไทยและภูมิภาคต่างๆทั่วโลก

เพื่ออธิบาย วิเคราะห์เนื้อหาสาระต่างๆ มารถปฏิบัติตนตามได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เห็นคุณค่า
ของการนำความรู้ในการประยุกต์ใช้ความรู้ไปพัฒนาตนเองในชีวิตประจำวัน

รหัสตัวชี้วัด

ส 5.1 ม 4-6/1, ส 5.2 ม 4-6/1, ส 5.2 ม 4-6/2
รวมทั้งหมด 3 ตัวชี้

โครงสร้างรายวิชา

ส32102 สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2

เวลา 40 ชั่วโมง

จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จำนวน ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
1	สารสนเทศทาง ภูมิศาสตร์	ส 5.1 ม 4-6/1	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ให้ข้อมูล และข่าวสารภูมิลักษณะ ภูมิอากาศ และภูมิสังคมของไทยและภูมิภาค ต่างๆทั่วโลก	10	30
2	วิกฤติการณ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	ส 5.2 ม 4-6/1	การเปลี่ยนแปลงลักษณะทาง กายภาพในส่วนต่าง ๆ ของ โลก การ เกิดภูมิสังคมใหม่ ๆ ในโลก วิกฤติการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยและ โลก	20	40
3	การจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	ส 5.2 ม 4-6/2	มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา บพบาทขององค์การและการ ประสานความร่วมมือทั้งในประเทศ และนอกประเทศ กฎหมาย สิ่งแวดล้อม การจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	10	30
รวม				38	50
สอบกลางภาค				1	20
สอบปลายภาค				1	30
รวมตลอดภาคเรียน				40	100

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส32103 ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1

เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของชาติไทย สมัยอาณาจักรธนบุรีและรัตนโกสินทร์ ตอนต้น เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสถาปนาและปัจจัยที่มีผลต่อการสถาปนาบ้านเมือง ความเจริญก้าวหน้าด้านต่าง ๆ ตลอดจนการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทย ซึ่งมีผลมาถึงสังคมไทยในยุคปัจจุบัน ตระหนักถึงคุณค่าของสถาบันพระมหากษัตริย์และบุคคลสำคัญทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ที่มีส่วนสถาปนาบ้านเมือง มีส่วนสร้างสรรค์ความเจริญ และปกป้องรักษาบ้านเมืองด้วยความชาญฉลาด กล้าหาญ มุ่งมั่น อดทนและเสียสละ เห็นคุณค่าและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทยให้ดำรงอยู่สืบไป

รหัสตัวชี้วัด

ส 4.3 ม.4-6/1, ส 4.3 ม.4-6/2, ส 4.3 ม.4-6/3, ส 4.3 ม.4-6/4, ส 4.3 ม.4-6/5

รวมทั้งหมด 5 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

ส32102 ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1

เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	พัฒนาการมนุษยชาติ	ส 4.2/1	วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณ และการติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตกที่มีผลต่อพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของโลกอารยธรรมของโลกยุคโบราณ ได้แก่ อารยธรรมลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรติส ไนล์ ฮวงโห ลินดู และอารยธรรมกรีก-โรมัน	6	10
2	โลกตะวันออกสู่ตะวันตก	ส 4.2/1	วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณและการติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตกที่มีผลต่อพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของโลกการติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตก และอิทธิพลทางวัฒนธรรมที่มีต่อกันและกัน	6	10
3	เมื่อโลกเปลี่ยนแปลง	ส 4.2/2	วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญต่างๆที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง เข้าสู่โลกสมัยปัจจุบัน เหตุการณ์สำคัญต่างๆที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน เช่นระบอบฟิวดัล การฟื้นฟู ศิลปะ วิทยาการสงคราม ครุเสต การสำรวจทางทะเลการปฏิรูปศาสนา	6	30
รวม				18	50
สอบกลางภาค				1	20
สอบปลายภาค				1	30
รวมตลอดภาค				20	100

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส32104 ประวัติศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของชาติไทย ตั้งแต่สมัยปฏิรูปปรับปรุงประเทศในรัชกาลที่ 5 จนถึงสมัยรัชกาลที่ 9 เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิรูปและปัจจัยที่ทำให้ต้องปฏิรูปปรับปรุงประเทศ ในสมัยรัชกาลที่ 5 การเปลี่ยนแปลงประเทศในช่วงเวลาต่าง ๆ ต่อมา ความเจริญก้าวหน้าของประเทศ ปัญหาภายในประเทศ บทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์และผลงานของบุคคลสำคัญทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ในสมัยรัชกาลที่ 5 ต่อเนื่องมาถึงรัชกาลที่ 9 ที่มีส่วนสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทย ตลอดจนปกป้องรักษาเอกราชของชาติด้วยความชาญฉลาด กล้าหาญ มุ่งมั่นอดทน และเสียสละ นักเรียนเห็นคุณค่าและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทยให้ดำรงอยู่สืบไป

รหัสตัวชี้วัด

ส 4.3 ม.4-6/1, ส 4.3 ม.4-6/2, ส 4.3 ม.4-6/3, ส 4.3 ม.4-6/4, ส 4.3 ม.4-6/5
รวมทั้งหมด 5 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

ส32104 ประวัติศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
1	อิทธิพลและลัทธิ	ส 4.2/3	วิเคราะห์ผลกระทบของการขยายอิทธิพลของประเทศในยุโรปไปยังทวีปอเมริกาแอฟริกาและเอเชีย การปฏิวัติทางวิทยาศาสตร์ การปฏิวัติอุตสาหกรรม จักรวรรดินิยม ลัทธิชาตินิยม	6	30
2	สงครามภัยพิบัติ	ส 4.2/3	วิเคราะห์ผลกระทบของการขยายอิทธิพลของประเทศในยุโรปไปยังทวีปอเมริกา แอฟริกาและเอเชีย ความร่วมมือและความขัดแย้งของมนุษยชาติในโลก	6	30
3	โลกาภิวัตน์	ส 4.2/4	วิเคราะห์สถานการณ์ของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21 สถานการณ์สำคัญของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21 เช่น เหตุการณ์ 11 ก.ย. 2001(Nine Eleven), การขาดแคลนทรัพยากร, การก่อการร้าย, ความขัดแย้งทางศาสนา	8	40
รวม				18	50
สอบกลางภาค				1	20
สอบปลายภาค				1	30
รวมตลอดภาค				20	100

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส30201 หน้าที่พลเมือง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
จำนวน 20 ชั่วโมง 0.5 หน่วยกิต

ศึกษาหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคมเกี่ยวกับการประพฤติการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ประยุกต์ และเผยแพร่พระบรมราโชวาท ในเรื่องการเมืองระบอบวินัย ความสามัคคี หลักการทรงงาน ในเรื่องระบอบจากข้างใน ไม่ติดตำรา บริการรวมที่จุดเดียวใช้ธรรมปราบอธรรม และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเองแสดงออก แนะนำผู้อื่น และยกย่องบุคคลที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละต่อสังคม ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องใฝ่หาความรู้

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้

เพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะที่ดีของคนไทย ภาคภูมิใจในความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง มีวิจาร์ณญาณในการเลือกตั้ง และการวิพากษ์นโยบายสาธารณะ อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ สามารถจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง มีวิจาร์ณญาณในการเลือกตั้ง และการวิพากษ์นโยบายสาธารณะ อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ จัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

๑. แสดงออก แนะนำผู้อื่น และยกย่องบุคคลที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ(จุดเน้นที่ ๑)
๒. เป็นแบบอย่าง มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์(จุดเน้นที่ ๒)
๓. เป็นแบบอย่าง ประยุกต์ และเผยแพร่ พระบรมราโชวาท หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง(จุดเน้นที่ ๓)
๔. เป็นแบบอย่างและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้อื่นเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย(จุดเน้นที่ ๔)
๕. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง(จุดเน้นที่ ๑๐)

รวมทั้งหมด ๕ ผลการเรียนรู้

โครงสร้างรายวิชา

ส30201 หน้าที่พลเมือง
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	จิตอารีย์	1. แสดงออก แนะนำผู้อื่น และยกย่องบุคคลที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ	4	15
2	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	2. เป็นแบบอย่าง มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	4	10
3	พระบรมราโชวาท	3. เป็นแบบอย่าง ประยุกต์ และเผยแพร่พระบรมราโชวาท หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4	15
4	พลเมืองดี	4. เป็นแบบอย่างและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้อื่นเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	4	10
5	วินัยในตนเอง	5. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง	4	10
คะแนนเก็บระหว่างเรียน			20	60
คะแนนสอบกลางภาค				20
คะแนนสอบปลายภาค				20
รวมคะแนน				100

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส30202 หน้าที่พลเมือง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2

จำนวน 20 ชั่วโมง 0.5 หน่วยกิต

ศึกษาหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคมเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้กระบวนการประชาธิปไตยในการวิพากษ์ประเด็นนโยบายสาธารณะที่ตนสนใจ มีส่วนร่วมและตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีวิจาร์ณญาณ รู้ทันข่าวสารและรู้ทันสื่อ คาดการณ์เหตุการณ์ล่วงหน้าบนพื้นฐานของข้อมูล ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเมื่อเกิดความขัดแย้งโดยสันติวิธี ด้วยการเจรจาไกลเกลี่ย การเจรจาต่อรอง การระงับความขัดแย้ง และสร้างเครือข่ายป้องกันปัญหาความขัดแย้ง ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต อดทน และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้

เพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะที่ดีของคนไทย ภาควุมิใจในความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง มีวิจาร์ณญาณในการเลือกตั้ง และการวิพากษ์นโยบายสาธารณะ อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ สามารถจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

๑ ประยุกต์ใช้กระบวนการประชาธิปไตยในการวิพากษ์ประเด็นนโยบายสาธารณะที่ตนสนใจ (จุดเน้นที่ ๕)

๒. มีส่วนร่วมและตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีวิจาร์ณญาณ(จุดเน้นที่ ๖)

๓. รู้ทันข่าวสารและรู้ทันสื่อ(จุดเน้นที่ ๗)

๔. คาดการณ์เหตุการณ์ล่วงหน้าบนพื้นฐานของข้อมูล(จุดเน้นที่ ๘)

๕. มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเมื่อเกิดความขัดแย้งโดยสันติวิธีและสร้างเครือข่ายการป้องกันปัญหาความขัดแย้ง(จุดเน้นที่ ๙)

๖. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง(จุดเน้นที่ ๑๐)

จำนวนทั้งหมด ๖ ผลการเรียนรู้

โครงสร้างรายวิชา

ส30202 หน้าที่พลเมือง
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5ภาคเรียนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	หลักประชาธิปไตย	1.ประยุกต์ใช้กระบวนการประชาธิปไตยในการวิพากษ์ประเด็นนโยบายสาธารณะที่ตนสนใจ	3	10
2	การเลือกตั้ง	2.มีส่วนร่วมและตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีวิจารณญาณ	3	10
3	ข่าวสารเหตุการณ์ปัจจุบัน	3.รู้ทันข่าวสารและรู้ทันสื่อ	3	10
4	การเลือกตั้งตัดสินใจ	4.คาดการณ์เหตุการณ์ล่วงหน้าบนพื้นฐานของข้อมูล	3	10
5	สันติวิธี	5. มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเมื่อเกิดความขัดแย้งโดยสันติวิธีและสร้างเครือข่ายการป้องกันปัญหาความขัดแย้ง	4	10
6	วินัยในตนเอง	6. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง	4	10
คะแนนเก็บระหว่างเรียน			20	60
คะแนนสอบกลางภาค				20
คะแนนสอบปลายภาค				20
รวมคะแนน				100

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา 40 ชั่วโมง 1.0 หน่วยกิต

ส33101 สังคมศึกษา
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1

ศึกษาพระพุทธศาสนา เป็นศาสตร์แห่งการศึกษาซึ่งเน้นความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยกับวิธีการแก้ปัญหา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด พระพุทธศาสนาช่วยในการฝึกตนไม่ให้ประมาทมุ่งประโยชน์และสันติภาพบุคคล สังคมและโลก หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด พระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ความสำคัญของพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการศึกษาที่สมบูรณ์ การเมืองและสันติภาพ หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของศาสนาอื่นๆ และชักชวน ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคคลอื่นเห็นความสำคัญของการทำความดีต่อกัน ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ปฏิบัติตนและมีส่วนสนับสนุนให้ผู้อื่นประพฤติปฏิบัติเพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก ผลดี ผลเสียของความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในรูปแบบต่างๆ เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง เข้าสู่โลกสมัยปัจจุบัน ผลกระทบของการขยายอิทธิพลของประเทศในยุโรปไปยังทวีปอเมริกาแอฟริกาและเอเชีย สถานการณ์ของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21

โดยใช้การวิเคราะห์ การสืบเสาะหาความรู้ ปฏิบัติตน สนับสนุน เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ

รหัสตัวชี้วัด

ส 1.1 ม 4-6 /9, ส 1.1 ม 4-6 /10, ส 1.1 ม 4-6 /11, ส 1.1 ม 4-6 /12, ส 1.1 ม 4-6 /21
 ส 2.2 ม 4-6/2, ส 2.2 ม 4-6/3, ส 3.2 ม 4-6 /3, ส 4.2 ม 4-6/2, ส 4.2 ม 4-6/3, ส 4.2
 ม 4-6 / 4

รวมทั้งหมด 11 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

ส33101 สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1

เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
1	เหตุปัจจัยและความไม่ประมาท	ส 1.1 ม 4-6 / 9 ส 1.1 ม 4-6 /10	พระพุทธศาสนาเป็นศาสตร์แห่งการศึกษาซึ่งเน้นความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยกับวิธีการแก้ปัญหา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด พระพุทธศาสนาช่วยในการฝึกตนไม่ให้ประมาทมุ่งประโยชน์และสันติภาพบุคคล สังคมและโลก หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	4	10
2	ความพอเพียงและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ	ส 1.1 ม 4-6 /11 ส 1.1 ม 4-6 /12 ส 1.1 ม 4-6 /21	พระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดความสำคัญของพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการศึกษาที่สมบูรณ์ การเมืองและสันติภาพ หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของศาสนาอื่นๆ และชักชวนส่งเสริม สนับสนุนให้บุคคลอื่นเห็นความสำคัญของการทำความดีต่อกัน	8	20

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
3	พลเมืองดีของสังคม	ส 2.2 ม 4-6 / 2 ส 2.2 ม 4-6 / 3	ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคมและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมปฏิบัติตนและมีส่วนสนับสนุนให้ผู้อื่นประพฤติปฏิบัติเพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก	8	20
4	ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ	ส 3.2 ม 4-6 / 3	ผลดี ผลเสียของความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ	5	15
5	การขยายอิทธิพลของประเทศในยุโรป	ส 4.2 ม 4-6 / 3	ผลกระทบของการขยายอิทธิพลของประเทศในยุโรปไปยังทวีปอเมริกา แอฟริกาและเอเชีย	5	15
6	เหตุการณ์สำคัญกับสถานการณ์ของโลก	ส 4.2 ม 4-6 / 2 ส 4.2 ม 4-6 / 4	เหตุการณ์สำคัญต่างๆที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง เข้าสู่โลกสมัยปัจจุบันสถานการณ์ของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21	10	20
รวม				38	50
สอบกลางภาค				1	20
สอบปลายภาค				1	30
รวมตลอดภาคเรียน				40	100

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส33102 สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2

เวลา 40 ชั่วโมง 1.0 หน่วยกิต

ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรม ความร่วมมือของทุกศาสนาในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม หลักธรรม คติธรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนา และเทศกาลที่สำคัญ ของศาสนาที่ตนนับถือ และ ปฏิบัติตนได้ถูกต้อง แนวทางในการธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถือ อันส่งผลถึงการพัฒนาดิน พัฒนาชาติและ โลก สถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย ผลงานของบุคคลสำคัญทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ที่มีส่วน สร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย และประวัติศาสตร์ไทย แนวทางและการมีส่วนร่วมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยและ วัฒนธรรมไทย อิทธิพลของสภาพภูมิศาสตร์ ซึ่งทำให้เกิดปัญหาทางกายภาพหรือภัยพิบัติทางธรรมชาติใน ประเทศไทยและภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์ใน ประเทศไทยและทวีปแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก การ ใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมในการสร้างสรรค์วัฒนธรรม อันเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นทั้งในประเทศไทยและ โลก โดยใช้การวิเคราะห์ เสนอแนวทาง สัมมนา ประเมินสถานการณ์ วางแผนกำหนดแนวทาง อธิบาย เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ

รหัสตัวชี้วัด

ส 1.1 ม 4-6 /22

ส 1.2 ม 4-6 / 4, ส 1.2 ม 4-6 / 5, ส 2.2 ม 4-6 / 4, ส 4.3 ม 4-6 / 4, ส 4.3 ม 4-6 / 5

ส 5.1 ม 4-6 / 2, ส 5.1 ม 4-6 / 3

ส 5.2 ม 4-6 / 3, ส 5.2 ม 4-6 / 4

รวมทั้งหมด 10 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา

ส33102 สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2

เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
1	สังคมกับศาสนาต่างๆ	ส 1.1 ม 4-6 / 22 ส 1.2 ม 4-6 / 4 ส 1.2 ม 4-6 / 5	แนวทางการจัดกิจกรรมความร่วมมือของทุกศาสนาในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมหลักธรรม คติธรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนา และเทศกาลที่สำคัญ ของศาสนาที่ตนนับถือ และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง แนวทางในการธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถือ อันส่งผลถึงการพัฒนาตนพัฒนาชาติและโลก	10	20
2	สิทธิมนุษยชน	ส 2.2 ม 4-6 / 4	สถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย	4	10
3	บุคคลสำคัญกับวัฒนธรรมไทย	ส 4.3 ม 4-6 / 4 ส 4.3 ม 4-6 / 5	ผลงานของบุคคลสำคัญทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ที่มีส่วนสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย และประวัติศาสตร์ไทย แนวทางและการมีส่วนร่วมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทย	8	20
4	ภัยพิบัติทางธรรมชาติ	ส 5.1 ม 4-6 / 2 ส 5.1 ม 4-6 / 3	อิทธิพลของสภาพภูมิศาสตร์ ซึ่งทำให้เกิดปัญหาทางกายภาพหรือภัยพิบัติทางธรรมชาติในประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆ ของโลกการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์ในประเทศไทยและทวีป	10	30

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
5	การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ส 5.2 ม 4-6 / 3 ส 5.2 ม 4-6 / 4	แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกการใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมในการสร้างสรรค์วัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นทั้งในประเทศไทยและโลก	8	20
รวม				38	50
สอบกลางภาค				1	20
สอบปลายภาค				1	30
รวมตลอดภาคเรียน				40	100